

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ASKOV LÆRLINGE

AARSSKRIFT FOR 1910

INDHOLD

- K. Konstantin-Hansen*: Per Sivle.
Poul Bjerge: Norlandertylfsten.
Jens Schrøder: Glade Ungdomsminder fra Askov Højskole.
Jacob Appel: Fra Maj 1909 til Maj 1910.
H. Axelsen Drejer: Af »Askov Lærlinge«s Historie.
Regnskab for Foreningen »Askov Lærlinge« 1909—10.
Medlemsliste for Foreningen »Askov Lærlinge«.
Højskolens Lærlinge. — Skolens Bibliotek.
Skolens Regnskab.
Legater knyttede til Askov Højskole.

— Pris 1.25 —

Statens Lærerhøjskole.

KØBENHAVN

LEHMANN & STAGE

1911

ASKOV LÆRLINGE

AARSSKRIFT

FOR

1910

Statens Lærerhøjskole.

KOLDING

KONRAD JØRGENSENS BOGTRYKKERI

1910

PER SIVLE

O Vår, Du har skuffet mig
Gang på Gang.
Du loved i Lund og i Li.
Jeg gav Dig bestandig
min bedste Sang,
jeg havde ej bedre at gi'.
Når Verden sig sortnede
År efter År,
jeg gemte et Håb,
og det Håb, det var: Vår.
— O Vår, Du har sveget mig
Gang på Gang.
Og jeg, ja, jeg gav Dig
min bedste Sang.

Jeg åbned min Sjæl
for Din lokkende Røst
og ænsed ej Frostnattens Brod.
Jeg er ikke skabt
til at håbe mod Høst;
og det er dog kanske min Lod.
Jeg kan ikke for,
at jeg stunder og tror,
når Solstrålen varmer,
og Græsspiren gror.
Da er det, jeg synger
Våren min Sang
om og den har sveget mig
Gang på Gang.

O Vår, Du har skuffet mig
 Gang på Gang.
 — Men skuf mig dog éngang endnu.
 Og end vil jeg kvæde
 en solrunden Sang,
 og den, som får Sangen, er Du.
 O Vår, Du er Livet,
 o Vår, du er Sang!
 Og om Du så skuffer mig
 Gang efter Gang,
 så synger jeg endda
 om Liv og om Vår,
 — jeg gør det så gerne,
 til kommende År.

Som Vår og Sommer skifter med Høst og Vinter, sådan skifter Glæde og Sorg, Håb og Skuffelse, Tro og Tvivl i ethvert levende Menneskes Bryst.

Vi har ingen Målestok, hvormed vi kan måle hinandens Livslykke og Menneskeværd. Vi er tilbøjelige til at kalde den »lykkelig«, hvis Liv glider jævnt hen uden at rammes af store Ulykker eller Uheld i det ydre, og uden at den indre Ligevægt forstyrres af stærke sjælelige Brydninger og Anfægtelser. Og vi er tilbøjelige til at tillægge den stort Menneskeværd, som udretter noget tilsyneladende stort i den ydre Verden, og som ikke har Svagheder eller Laster, der falder alle i Øjnene.

Men når vi selv personlig kommer til at stå over for de store Spørgsmål om Liv og Død og om *vor egen* Lykke og *vort eget* Menneskeværd, så føler vi godt, at den Målestok gælder ikke. I sådanne Øjeblikke kan vi komme til at forstå, at det kan være mere værd at holde ud i Kampen for at bevare Troen på Livets Ret og på Livets Sejr end at træner sig selv til at føre et i det ydre uangribeligt og »dydigt« Liv, og at netop kun i denne Kamp bevares Forbindelsen

med den højeste Livslykke, så længe indtil vi finder og vinder den Hjælp, som kan gøre Troen til Vished.

Den Mand, jeg her vil fortælle om, Nordmanden Per Sivle, var, efter en almindelig bedsteborgerlig Målestok, en ulykkelig Mand. Hans Liv var fuldt af Modgang, Skuffelser, Sorger og Bekymringer, og mange vil måske kalde hans Liv forspildt og dømmen ham som et unyttigt Medlem af Samfundet. — Men hos den, der har kendt ham nærmere, efterlader han Mindet om en fin og nobel Personlighed, og han efterlader sig en Skat af Digte, som bl. a. bærer Vidne om en stadig Kamp mellem Vår og Vinter, mellem Troen på Livet og Fortvivlelsen over Livets Kår, en Kamp for at eje og bevare de ægte Livsværdier.

Per Sivle blev født den 6. April 1857 i Aurland i Sogn, men han regnede sig for en Vossing og nedstammede fra en gammel Vossisk Odelsbondeslægt.

Faderen, Erik Sivle, var fra Gården Sivle i Voss, han lå den meste Tid på Rejse i Østlandet som Heste- og Kreaturhandler, indtil han i Begyndelsen af 80erne købte en lille Landejendom i Nærheden af Drammen. Han skal have været en hård, utilgængelig Mand, kendt og frygtet for sit Vid og for sin hvasse Tunge. Efter ham har Per utvivlsomt arvet sin satiriske Åre og sit rammende Vid. — Sit bløde, barnlige Sind og sit varme Hjertelag har han snarere arvet efter Moderen, Susanne Ryum fra Aurland. Hun døde tidligt efter at have født 3 Par Tvillinger, hvoraf kun den ældste, Per, levede.

Sin Barndom tilbragte Per hos Slægtninge, snart her, snart der. Han var en livlig og begavet Dreng, som gjorde god Fremgang i Skolen, og efter at have taget Middelskoleeksamen kom han til Kristiania for at læse til Studenterexamen.

Under Læsningen fik han Meslinger, men fortsatte trods Sygdommen sin Læsning, indtil hans Læge forbød ham alt Arbejde. Følgen af denne Sygdom forvandt Per Sivle aldrig. Syg og nedbrudt kom han hjem til Faderen, som aldrig havde forstået den læse- og skrive-lystne Dreng og nu ikke rigtig vilde tro på hans Sygdom.

Han plagedes af en nervøs Lidelse, som medførte de voldsomste Hovedsmerter og bragte ham ind på for stærk Brug af Morfin. Trangen til Morfin overvandt han kun ved at forfalde til andre Stimuleringsmidler, og Livet igennem førte han en forgæves Kamp imod denne Tilbøjelighed, som i Forbindelse med Nervøsiteten nedbrød hans Helbred og tidligt gjorde ham til en Olding.

Sivle blev i sin tidligste Ungdom grebet af en stærkt pietistisk Kristendom. En Digtsamling, som han udgav i 1879, kun 22 År gammel, var af overvejende religiøst Indhold. Betegnende for dette Afsnit af hans Liv er et Digt med Titlen »i Drift«, det vidner tydeligt om, at det ikke var Tryghed og Hvile i Troen, han havde fundet, men at Pietismen snarere var som en Nødhjælp, han søgte at klamre sig til.

Det viste sig også, at den strænge Pietisme ikke i Længden kunde tilfredstille ham. En Tid slog han over i den modsatte Yderlighed og sluttede sig til de erklærede Fritænkernes Lejr, men her hørte han mindst af alt hjemme. Han kunde aldrig helt slippe sin Barne-tro. Troen på Livet som den stærkeste Magt, der må og skal sejre over Døden, og Troen på en god og kærlig Verdensstyrelse havde for stærkt et Tag i ham til, at han, trods alle Tvivl og Anfægtelser, kunde kaste den overbord, selv om han aldrig her i Livet fandt den Hvile i Troen, som han sukkede efter.

Der er et af hans Digte, som vistnok skriver sig

fra hans Fritænkerperiode, der trods sin lidt kåde Tone og sit Præg af ungdommelig »Welt-Schmerz« dog indeholder et alvorligt Vidnesbyrd om Brydningerne i hans Sind. Digtet, som han kalder »Status«, begynder således:

En Dære, en Dære
er den, der tror
på Ed og på Ord,
på Smil og på Tåre.

og slutter med Verset:

Tro ikke! — Ja, det er let nok sagt,
— Gud give så sandt, at det stod i min Magt!
Jeg vil ikke tro, — men jeg kommer ej fra,
at tvert mod min Vilje, så *tror jeg endda*.
At tro er at *leve*, se *det* er just Knuden,
hvorfor jeg ej *kan* være Troen foruden.
Mit Liv er mig selv — — — Gid så Fanden annamme,
om *Troen* og *jeg* ej tilsidst blir *det samme*.

Langt smukkere kommer dog Brydningen mellem Håb og Skuffelser, mellem Jublen over Livets Herlighed og Sukket over dets Forkrænkelighed frem i følgende lille Digt »St. Hans«:

Naturen står smykket til Højtid i Dag,
den har hejst Millioner af viftende Flag.
Det er Blomsternes strålende
Bryllup den fejrer.
Det er Håbets Triumf.
Det er Livet, som sejrer.

Det forkyndes af tusinde jublende Kor,
at her spired påny, hvor der visned ifjor,
Der er Påskefest nu
i det hvælvede Tempel.
— O, kunde Du følge
det glade Eksempel.

Ja, kunde Du magte at give Dig hen!
— hvor nys Du fortvivled, at håbe igen!

Og kunde Du magte
 at leve en Sommer
 og glemme den Vinter,
 som var — og som kommer!

Er Du syg, er Du mat, er Du skuffet og træet,
 ak, så véd jeg, det falder Dig ikke så let!
 Men held Dig, ifald
 Du kan evne og skønne:
 tiltrods for det Visne
 at favne det Grønne.

Det første Digt, som gjorde Per Sivles Navn kendt i videre Kredse, var hans halvt fortællende og halvt polemiske Digt om »Erling Skakke og Sverre Konung«. Herom skrives der efter hans Død i »Bergens Tidende«:

»Første Gang, de lagde Mærke til ham, Bog- og Kunstfolket, var i 1883 eller 84 ved et Gilde, som blev holdt efter at Norges Venstreforening var dannet. Han var ikke sat på Programmet, nogle Venner kaldte ham frem, og så bad han om Ordet til et Fremsagn.

Han så ud som en Naturkraft, bleg, halve Ansigtet overgroet med Skæg, Labber til Hænder, brede Hæder. Mælet var skørt, og der ligesom hørtes noget sårt under, men det rungede i Huset. Der var mest Småfnisen først, man hørte en Vestlænding, der så ud som en Bjørn. Men han havde ikke sagt mange Vers, før de sad fangne og bundne. Sverres Saga drog frem, fortalt som de aldrig havde hørt Mage til før. Det var et Drama, bygget op så fast, at de, som hørte det, siden ikke kunde se Sverres Saga uden i disse Billeder. Det var en af de gamle Skjalde, mødt frem i en moderne Sal.«

I dette og en Række andre Digte af historisk Indhold, mest om enkelte Personligheder, kommer en værdifuld Side af Per Sivles Karakter frem. Med sin udprægede Trang til Selvhævdelse og Agtelse for den

enkeltes Ret, forenede han en stærk Slægts- og Samfundsfølelse. Det var ham klart bevidst, at kun som et Led af det store Menneskesamfund, og i snævrere Forstand af det Folk, han tilhørte, havde hans Liv og hans Personlighed Værdi. Kærlighed til Folk og Fædreland var for ham ikke en Pligt eller en Dyd blandt andre Dyder, den var en Del af hans Liv, af ham selv.

I 1883—84 var Sivle Redaktør af Buskeruds Amtstidende i Drammen. Tiden fra 1884—87 tilbragte han mest på Rejser bl. a. i Danmark, hvor han omtrent et Aar opholdt sig i Askov, og fra denne Tid vil der sikkert være mange af Årsskriftets Læsere, der mindes ham.

Opholdet i Askov hørte vistnok til den lyseste og lykkeligste Tid i Per Sivles Liv, og her vandt han sin Brud, Wenche Nielsen fra Bergen, som senere fulgte ham trofast i Medgang og Modgang. I et lille Brev, skrevet 19. August 1904, ganske kort før hans Død, skriver han: »Jeg er en syg Mand og en skuffet Mand i mange Måder, kun ikke i én; en udmærket Kone har jeg fået, alt for god for mig«.

I 1887 holdt han Bryllup og flyttede til Kristiania, hvor han blev Redaktør af »Kristianiaposten«, det sverdrupske Ministeriums Hovedorgan. Han tog fat på Arbejdet med friskt Mod, men de politiske Bølger gik højt i Norge i den Tid. Under sit Ophold i Udlandet havde han ikke fulgt så nøje med i Udviklingen af de snævrere Partistridigheder. Han beundrede Sverdrup og så i ham Manden, der kunde føre Norge ud af det politiske Uføre, men Stemningen havde vendt sig imod Sverdrup. Sivle blev af sine tidligere Meningsfæller i det radikale Parti angrebet skarpt og bittert og beskyldt for Forræderi imod

Fædrelandets Sag. — Jeg er ikke tilstrækkelig hjemme i norsk Politik til at kunne dømmе i den politiske Strid, men jeg kender Per Sivle så meget, at jeg véd, at han har kæmpet for sin Overbevisning, og at Fædrelandets Bedste ikke har ligget nogen mere varmt på Sinde end ham.

I 1891 tog han sin Afsked som Redaktør. Alt var lagt til Rette for at skaffe ham et lille Embede som Arkivar, hvorved han kunde blive nogenlunde økonomisk sikret og få Lov til at vie sine Kræfter til litterært Arbejde. — Men så kom Ministeriet Sverdrups Fald. Under den ny Regering kunde der ikke være Tale om at give Sivle Statsansættelse, og han stod nu uden Erhverv, træt og oprevet af politisk Kævl og Ufred. Han følte sig skuffet og forladt af gamle Venner, hans Hustru med deres eneste Barn måtte tage Ophold hos sine Forældre i Bergen, fordi han var ude af Stand til at forsørge dem, og selv gik han for Lud og koldt Vand, snart i Drammen og snart i Kristiania, og hutlede sig igennem, som han bedst kunde.

Fra denne Tid stammer nogle af de smukkeste af Sivles Digte, og jeg synes, at det er et kønt Vidnesbyrd om hans noble Tankegang og gode Hjertelag, at Grundtonen i disse Digte ikke rummer Bitterhed over den Skæbne, han selv har lidt, heller ikke Klynkeri eller Beklagelser. Der går igennem dem et Suk over den Smålighed og Uvederheftighed, som han har mødt hos de politiske Ledere og deres Eftersnakkere, der lyder Harme overfor Egenkærligheden og Forfængeligheden i det offentlige Liv, men Grundtonen er Håb og Tro på Rettens og Sandhedens Sejr og på Folkets og Fædrelandets Fremtid, og et brændende Ønske om, at han selv, trods sin Svaghed og trods alle Ydmygelser, dog ved den Sangens Gave, han har

fået, kunde yde sin Skærv til at rejse og styrke Folk og Fædreland. Dette kommer smukt frem i følgende lille Digt:

Tonen, den ægte, om aldrig så svag:
den er dog Sjælens Længsel mod Dag,
Åndsgnistens Trang til at kæmpe sig fri.
 Hellige Tone,
 du kan forsone
Livslarmens Disharmoni!

Ord kan lyve og slippe forbi.
Lyve kan aldrig en ren Melodi;
Tonernes *Løgn* er Tonernes *Død*.
 Hellige Tone,
 du skal forsone,
 hvad Ord så ofte forbrød!

Norge har *Ord*, thi det ejer jo *Mænd*.
Norge har Toner fra Grænd og til Grænd.
Svifter så *Mænd*, og sviger så *Ord*:
 hellige Tone,
 du skal forsone
Norriges Livsret på Jord!

I 1899 døde Per Sivles Fader, og den Arv, han efterlod sig, bedrede Sivles økonomiske Kår så meget, at han atter kunde tage sin Hustru og sit Barn til sig.

Men da var hans Kraft allerede brudt. I 1899—1900 foretog han sammen med sin Hustru en Stipendierejse til Dresden, og både på Udvejen og på Hjemvejen besøgte han gamle Venner i Danmark. På denne Rejse arbejdede han på en Digtcyclus »Olavs Kvæde«, skrevet på norsk Landsmål. Sproget i disse Digte er ikke let læseligt for os danske, men der er, når man hører dem læse på norsk, en egen Velklang og Kraft i dem, og gennem Sangen om Hellig Olav og hans Tid, ligesom for Resten i adskillige andre af hans historiske Digte, taler han sin Samtid til, uden at »Ten-

densen« skæmmer eller skader Digtenes rent lyriske Værd. Han udtalte selv herom, medens han arbejdede på Digtene, at under denne Form kunde man så rart få sagt sin Samtid, hvad den trængte til at høre, uden at krænke eller såre nogen.

Rejsen bragte ham ikke den Styrkelse af Helbredet, som han havde håbet, selv om den oplivede hans Sind noget. Hans Svaghedsperioder, hvor han faldt hen i Mismod og Selvopgivelse, blev hyppigere og langvarigere. Tungere og tungere blev Livet for ham. Der kom tilsidst Bitterhed i hans Sind, hvortil det bl. a. bidrog, at en Statsunderstøttelse (Digtergage), som han en kort Tid havde oppebåret, blev taget fra ham. Hans Tilstand nærmede sig mere og mere til Sindsyge. Allerede i sine unge Dage havde han i mørke Stunder syslet med Selvmordstanker, nu fik disse Tanker Magt over ham, han følte sig som en Byrde for sine kæreste, og Livet blev ham for tungt at bære. Hans sidste Digt, skrevet Dagen før han døde, var et Suk efter at finde Tryghed og Hvile som Barnet i sin Moders Favn.

Således var i korte Træk Per Sivles Livsløb, fuldt af tunge, mørke Skygger, men der var også Solskin og Festglans over det. Han forstod, som han skriver i et af sine Digte, at »Livet skal leves, og Livet er nu«, og han ævnede »til Trods for det Visne at favne det Grønne.« Som et Barn kunde han i et Nu glemme alle Sorger og Bekymringer og give sig Glæden i Vold. Han elskede Børn og kunde glæde sig over dem og med dem, som var han selv et Barn.

Per Sivles samlede Værker vil ikke fylde nogen stor Plads på en Boghylde, men de vil sikre hans Navn en Plads i Norges Litteratur. Blandt hans lyriske Digte findes adskilligt, som står på Højde med det

bedste af, hvad dansk og norsk Litteratur ejer på dette Område.

Blandt hans tidligere Arbejder er der en Del Småfortællinger: »Sogar«, »Gut«, »Vossestubber« o. fl., skrevne på Landsmål, hvori han viser sig som en Mester i Fortællekunst. En Del af disse Fortællinger er blevet almindelig Folkelæsning i Norge. I 1891 udgav han en Roman »Strejk«, og han havde vistnok gjort sig Forhåbninger om med denne Bog at slå igennem som Romanforfatter, men heri blev han skuffet. Hvor meget godt, der end kan siges om Bogen, så var han dog her kommet udenfor sit egentlige Felt; han var ikke Romanfortæller, men afgjort Lyriker.

Hans historiske, fortællende eller polemiske Digte og hans rent lyriske Stemningsdigte har over sig et Præg af Oprindelighed og Friskhed, som giver dem en Særstilling i Litteraturen. Han havde en Stil og Form, som er fuldt ud hans egen. I få Strofer kunde han skabe et Billede, som stod med skarpe, faste Omrids, men dog med bløde, fine Linier, og til Trods for sin Knaphed, var hans Stil fyldig og malende. Den skarpeste Satire og den blødeste Stemningslyrik smelter i hans Digte sammen til Harmoni.

»Hans Digte er som hugne i Granit«, skrives der om ham i et norsk Blad efter hans Død, og der er noget træffende deri, men det er ikke Stenens Hårdhed og Kulde, der giver hans Digte deres Hovedpræg, der er både Glød og Flamme, Liv og Bevægelse under den beherskede Form.

Hvor rigt og fyldigt et Billede fra Stiklestadslaget får man ikke i de to første Vers af Digtet om »Thord Foleson«. Man føler, hvad Slaget gælder, ser de to Tidsaldre, de to modstridende Livsprincipper stå væbnede overfor hinanden, personliggjorte i »den bjarte

Kong Olav« og »den grå Thore Hund«, og med det samme er man ført midt ind i Kamptummelen.

Dei stod på Stiklestad,
fylka til Strid,
den gamla og so den nya Tid,
det, som hadde vore,
mot det, som skulde vetta,
det, som skulde stiga,
mot det, som skulde detta.

So drog dei Sverdi
i sama Stund,
den bjarte Kong Olav
og den grå Thore Hund.
Og Hærrope dunde,
so Jordi ho dirrad,
og Spjoti dei suste,
og Pilarne svirrad.

Sivles Digte er forøvrigt ypperligt egnede til Oplæsning; hans Sprog er i sig selv så klangfuldt, og Ordene falder så let, og naturligt, at Eftertryk og Tonefald næsten kommer af sig selv for Oplæseren.

Selv var han en fortrinlig Oplæser. Han kunde ryste af Nervøsitet, når han begyndte at læse eller rettere sagt fremsige sine Digte, men han kom hurtigt i Ånde, og når han så rettede sin ellers lidt ludende Kæmpeskikkelse, og rejste Hovedet, var det en køn og statelig Personlighed, man havde for sig.

Slutningsverset i Digtet om Thord Folesen kunde godt stå som Motto over Per Sivles eget Liv. Medens han selv som en af Døden mærket Mand segnede under Byrden af Livets Kamp, holdt han til det sidste sit Livs og sit Folks Idealer højt i Ære, og i sine Digte har han rejst sit Folk et Samlingsmærke, som er plantet dybt i hans Fædrelands Jordbund, og som kan kalde til Dåd og mane til Trofasthed imod Folk og Fædreland.

Mannen kan siga,
men Merket det må
i Noreg si Jord,
som på Stiklestad stå.
Og det er det stora,
og det er det glupa,
at Merket kan standa,
um Mannen må stupa.

Det Elevhold på Askov Højskole, som Per Sivle sluttede sig til, kan jo i denne Vinter fejre 25 Års Jubilæum. Når jeg i den Anledning efter Opfordring har skrevet lidt om ham, har jeg gerne, foruden at drage hans Minde frem for gamle Venner og Kammerater, villet henlede både deres og andre af Årsskriftets Læseres Opmærksomhed på hans Digte og Fortællinger, som forhåbentlig i en nær Fremtid bliver tilgængelige i en Udgave af hans samlede Værker. — At en Del af hans Arbejder er skrevne på Landsmål vil nok volde danske Læsere nogen Vanskelighed, men dog ikke større, end at det lønner sig at overvinde dem, og i hvert Fald er der Udbytte nok at høste i den Del af hans Digte, som er skrevne på dansk-norsk Skriftsprog.

Kolding, i Oktober 1910.

K. Konstantin-Hansen.

Ovenstående er i det væsentligste en Gentagelse af en Mindetale, holdt på Askov Højskole i Vinteren 1904—5, og af en Artikel, trykt kort efter Sivles Død i det af Rasmus Nielsen, Særslev, i sin Tid udgivne Ugeblad •Dansk Ungdom•.

NORLANDERTYLFTEN.

1885 — 15. SEPT. — 1910.

DET var paa Vallekilde Højskole, at den Lingske Gymnastik først holdt sit Indtog. Og det var Gymnastikdirektør N. H. Rasmussen, der indførte den. Siden sivede den ind over Landet fra mange Kilder og gennem mange Kanaler. NorlandertylfTEN blev saadan et Net af Kanaler, der førte den vidt omkring. Paa Askov Højskole havde man stavet paa den et Aarstid. Nu kom den med fuld Appel.

Poul la Cour havde set svensk Gymnastik paa Vallekilde i Vinteren 1883—84. Han blev stærk optaget af den. Men han elskede ogsaa vor gamle Gymnastik. Kunde man ikke tage det udmærkede — det pædagogiske — fra den Lingske Gymnastik og forene det med det frejdige Humør og det friske Mod, som hører til vor gamle Gymnastik? Der er ikke andet for end selv prøve og selv undersøge.

Da saa Kaptajn nu Oberst C. H. Norlander i Lund tilbød at ville tage et Hold danske Gymnastikere og undervise og øve det i to Maaneder, saa tog Poul la Cour fat.

P. la Cour opfordrede Folk til at deltage i dette Kursus, men det gik smaat med Tilslutning. En Dag siger L. Schrøder til mig: »Kunde De ikke have Lyst til at tage med?« »Jo, det har jeg rigtignok«, svarede

jeg, »men jeg vil jo ikke være Gymnastiklærer.« »Vil De bare holde Deres Mund med, hvad De vil være! Har De Lyst til at tage med, saa tag bare med.«

Og saa tog jeg med. Det var ikke bare Gymnastikken, der drog mig. Men naar man var i Sverige et Par Maaneders Tid, saa kunde man ordentlig lære Svensk, tænkte jeg. Og i Lund var der et Universitet, som man dog ogsaa maatte kunne have noget ud af. Og dette at færdes blandt Svenskere en længere Tid, maatte jo have sin Betydning. Jeg drog afsted med store Forhaabninger, og de glippede ikke.

Den 14. September rejste vi fra Askov. Næste Dag var vi i Lund alle tolv, og næste Dag igen blev der taget fat, og det med Kraft. Det var paa en Maade drøje Dage. Alle vore legemlige Kræfter blev taget i Brug, og vore sjælelige med. Men det var herlige Dage, grødefulde og frugtbare.

Kaptajn Norlander var den dygtige Gymnastiklærer og den fint dannede Mand. Han spændte vore Kræfter til det yderste, men uden at gaa over Grænsen. Han forstod ogsaa at sætte vore sjælelige Evner i Bevægelse, saa de blev taget i Brug. Det legemlige og det aandelige fulgtes ad. Fagdannelsen og almenmenneskelig Dannelse var hos ham forenet paa en skøn og harmonisk Maade. Og det var det ikke alene i hans Person, men ogsaa i hans Undervisning og i hele hans Færd. Han tog sig ikke alene varmt af vore Øvelser og vor Undervisning. Han gjorde Udflugter med os, han aabnede sit Hjem for os og modtog os dér med den største Elskværdighed. Jeg personlig vil altid mindes hans aandrige Hustru og Svingerinde med Glæde og Tak. Det Udbytte, jeg vandt i Selskab med dem, var ikke det mindste.

Og Universitetet og Studenterne derovre aabnede

deres Døre for os paa vid Gab. Det var ikke alene deres Gymnastikhus og Forelæsningssale, vi brugte. Men de aabnede deres Læsesale for os, og de bød os med til deres Fester. De gjorde alt, for at vi kunde have det hyggeligt og faa noget ud af vort Ophold i Lund. Og Beboerne, som vi boede hos og spiste hos, hvor var de ikke gode mod os. Opholdet i Lund vil altid staa for os som noget lyst og skønt og herligt.

Det var Gymnastikken, vi dyrkede. Den tog de flestes hele Arbejde og fulde Interesse. Jeg fulgte ogsaa Gymnastikken og fulgte den trofast, men jeg havde jo flere Jærn i Ilden. Jeg synes dog ikke nu, at jeg fik nogen af dem brændt. Jeg gik til Forelæsninger paa Universitetet. Jeg hørte Professor B. Lundgrén, der talte om Sveriges Geologi. Jeg var med ham og Studenterne paa Ekskursion hver Lørdag, sommetider ogsaa om Onsdagen, og jeg havde rigt Udbytte af dette. Jeg gik ogsaa i Danseskole. Svenskerne var saadan et stilfuldt og bevægeligt Folk. Jeg vilde lære dem Kunsten af. Det skulde være hemmeligt. Men hvad kan være hemmeligt i saadan en Flok. Man forstaar, at jeg fik ikke Lov til at dø i Synden. Og saa var de endda saa ondsksfulde, at de paastod, at jeg intet Udbytte havde faaet af det.

Kursuset var i alle Maader vellykket. Kaptajn Norlander skrev i svensk »Tidskrift i Gymnastik«: »Det är sannerligen högst sällan, man har nöjet undervisa sådana lärjungar. Med den mest brinnande lust och ifver sökte de tillegna sig, hvad som bjöds dem. Med den spändaste uppmärksamhet uppfångades hvarje ord, som sades. Deras ålder vexlade mellan 21—42 år, och äfven de äldste fullgjorde alla uppgifter på et forträffligt sätt. Alla hade gymnastiserat förut, och vid

kursens slut följde de godt sine svenske kamrater inom gymnastikföreningen, i hvars öfningar de på sista veckorna dellagit. Arbetet fortgick teoretiskt och praktiskt 6—8 timmar dagligen, häruti inberäknadt utskrifning af dagöfningar, instruktionsöfningar, besök i skolor m. m., och tror jag mig kunna försäkra, at resultatet verkligen blef godt och at de alla blefvo fullt vuxna at leda svensk gymnastik.«

Vi fik hver et Vidnesbyrd. Mit ser saaledes ud:

»Att Hrr. Högskoleläraren Poul Bjerge under min ledning med största heder genomgått en fullständig teoretisk och praktisk kurs i Svensk Pedagogisk Gymnastik, att han eger fullgod förmågo och kunskap at deri meddela undervisning, äfven som att han tagit kännedom om och praktiskt utöfvat Svensk Medikal Gymnastik, är det mig en kär pligt att hermed vitsorda.

Lund i Sverige, November 1885.

Carl Norlander

Kapten

Gymnastiklärare vid Lunds Universitet.«

Jeg ved ikke, om de alle ser saadan ud. I alt Fald er jeg vis paa, at mit er ikke over Middelhøst.

Og vi — Deltagerne — var henrykte. Hvordan skulde vi takke Svenskerne? Hvordan skulde vi takke Kaptajn Norlander? Der var ikke Tale om, at han vilde tage mod noget Honorar. Paa Forslag af Poul la Cour købte vi saa Thorvaldsons »Jason« og »Hebe«, bad ham modtage dem, saa de stadig kunde staa og fortælle ham, hvor glad vi havde været ved hans Arbejde med os, og hvor taknemlige vi var. Poul la Cour skrev følgende Vers, som vi alle satte vort Navn under:

Til Kaptajn C. Norlander!

Du lærte os skænke en Ungdommens Drik.
 Gid *Hebe* forvisse Dig maa,
 at rén vi vil holde den Nektar, vi fik,
 at Kraften skal ikke forgaa.

Gid Kraften, som lyser af *Jason* frem,
 der kommer fra mandelig Daad,
 maa folde sig ud i vort Fædrehjem
 og skaffe det Raad for Uraad.

Af Hjertet at takke — det trænger vi til;
 men Takken er og fra vort Folk:
 Derfor Bertel Thorvaldsen bede vi vil
 at være som Landsmand vor Tolck.

Den 9. November sluttede Kursuset. Og saa rejste vi hjem hver til sil.

Det var paa Dampskibet, jeg husker ikke om det var over Øresund eller Storebelt, at vi stod og talte sammen om Rejsen og hvad Udbytte, vi havde haft af den, og om vore Oplevelser. Saa siger P. la Cour: »Det er saa kedeligt at sige, os der har været i Lund; kan vi ikke give os et Navn?« »Vi kan jo kalde os Tylften; det er da et klassisk Navn«, foreslog én. Jeg tror, det var Jens Skytte. Men netop fordi det var klassisk, kunde vi ikke saa godt bruge det. »Norlandertylften« foreslog en anden. Ja, lad os kalde os det, lød det fra flere. Saadan kom Navnet.

Lad os saa se lidt paa hver enkelt af Norlandertylften.

Poul la Cour var Hovedet. Og naar vi fik et saa rigt Udbytte af Turen, saa var det, fordi vi havde et saa godt Hoved. Han var vor Leder, han var den, der repræsenterede, han var den gode Kammerat, der altid havde Evne til at knytte os sammen i et godt Lag.

Han var den Gang 39 Aar. Var i sin kraftigste Alder, begejstret for alt, hvad han fik med at gøre, særlig for Gymnastikken, mest dog for den svenske Gymnastik, som han nu rigtig havde faaet lært at kende. Han tog fat paa først at faa denne Gymnastik indført paa Askov Højskole og siden spredt ud over Landet. Jeg lader Kristen A. Lange skildre hans Arbejde:

»Hans Navn er ikke alene knyttet til den Lingske Gymnastik paa Askov; men det er knyttet til dens Sejrsgang over Landet; thi det har mægtigt bidraget til dens Fremgang, at den i ham havde saa stor en Beundrer, saa klog en Værdsætter, saa varm en Ven og saa dygtig en Talsmand. Som Formand i Ribe Amts Skytteforening, som Medlem af Overbestyrelsen for de danske Skytteforeninger gennem mange Aar, som Lærer ved Askov Højskole, som Ordfører, baade skriftlig og mundtlig, har han arbejdet for dens Trivsel, og det vilde blive en vanskelig Opgave at udrede, hvad det har haft at betyde for den Lingske Gymnastik i Danmark, at denne kloge og ædle Mand havde givet den sit varme Hjerte. Det var en Fryd at høre ham tale om den; man blev revet med, og der var ingen Plads til Indvendinger.« *

Han ikke blot talte begejstret om denne Gymnastik. Han arbejdede med Energi for, at den kunde praktiseres. Han var selv Lærer i Gymnastik paa Askov det første Aar, senere var han personlig Deltager i den. Men hvad der havde mere at sige, det var, at han fik Kursus i Stand i svensk Gymnastik for Deleingsførere. De var vekselvis paa vore Højskoler. Her paa Askov Højskole har der været ialt atten saadanne Kursus, det sidste 1904. Og det var et stort personligt Arbejde, Poul la Cour lagde ind i disse Kursus.

* Kristen A. Lange: Den Lingske Gymnastik i Danmark 1884—1909.

Jeg har ikke Rede paa, hvor mange Deltagere, der har været ialt; men jeg husker der var mange, ikke sjælden en 70—80 Stykker.

Vi tager de øvrige efter Alder.

Jørgen H. Borre. Han var 42 Aar, den ældste af os alle, men én af de ivrigste. Han veg ikke tilbage selv for de mest dristige Øvelser. Og han vilde have Rede paa alt selv ud i de mindste Enkeltheder. Han var Lærer paa Testrup Højskole og ledede flere Steder Gymnastikken dernede omkring indtil 1887, da han blev knyttet til »Veterinær- og Landbohøjskolens Forsøgslaboratorium«. Han har stadig deltaget i Gymnastik siden og omfatter denne Sag med sin varmeste Interesse.

Jens Skytte, Forfatter, født 11. Februar 1845. Han er gammel Korporal og gammel Højskolelærer; har altid været Friluftsmenneske og altid ungdommelig. Da han hørte om et Kursus i Lund, virkede det paa ham som et Hornsignal paa en Kavallerihest. Han maatte med. Og vi var alle glade ved ham. Han har et aabent Øje og et fint Øre for det fornøjelige i Livet og en Sans for Humor som faa. Naar man hørte hans friske Latter, var man nødt til at komme i godt Humør. Han kastede sig ind i Arbejdet i Lund, som om det gjaldt hans evige Salighed. Og da han kom hjem til Kolding, tog han Arbejdet op blandt de unge dér og blev ved, til han fik Afløsere.

Jørgen Andersen Bo, Friskolelærer i Testrup og Lærer ved Testrup Højskole, født 28. Marts 1845. Ogsaa han er gammel Korporal og stærk optaget af Gymnastikken. Han har været Leder af Gymnastik i en Skyttekreds fra 1869 først i Farstrup paa Fyn, siden i Testrup. Fra 1871 har han været Lærer i Gymnastik paa Testrup Højskole. Han havde altid set paa Gymnastikken som et Middel til Opdragelse af de unge.

Og da han saa hørte om den svenske Gymnastik, begyndte han at spidse Øren: Her maatte være noget at lære. Og da saa Tilbudet kom om et Kursus i Lund, meldte han sig straks. Og han saa, at her var den Gymnastik, som han havde stavet paa og ventet efter. Siden blev han en trofast Arbejder i denne Gymnastiks Tjeneste. Han blev ved at være Lærer i Gymnastik paa Testrup Højskole indtil 1908, altsaa i 27 Aar. I samme Tidsrum var han Leder af Gymnastikken i Testrup Skyttekreds, og i lang Tid var han Fører ved de store Fester for de samtlige Gymnaster fra Aarhus Amt, sidste Gang ved den store Gymnastikfest i Odense 1894.

Den næste i Rækken bliver mig selv *Poul Bjerge*, født 6. Februar 1853. Jeg vilde jo ikke være Gymnastiklærer; men jeg blev saa stærk optaget af det, saa da Poul la Cour foreslog, at Lærlingene skulde deles i to Hold, og jeg skulde have det ene, gik jeg gladelig ind paa det. Og næste Sommer arbejdede jeg med det i Malt-Folding Skyttekreds. Denne Kreds var berømt for sin Gymnastik. Da jeg saa begyndte med svensk, blev flere misfornøjede. Det kan være en udmærket Gymnastik nok, blev der gjort gældende, men den duer ikke til Opvisning. Vi delte os, saa der blev baade et dansk og et svensk Hold til Opvisning ved Skyttefesten i Ribe. Det ene bestod mest af de gamle og øvede, det svenske Hold mere af ny tilkomne. Begge Hold gjorde sine Sager godt, men til alles Overraskelse, min iberegnet, vandt det svenske Hold flest Laurbær. Næste Aar blev Jørgen Kirkebjerg knyttet til Skolen, og saa var det ham, der tog Arbejdet op for Gymnastikken her.

Hans Jørgen Rasmussen, Tømrer, født 1853. Han var udmærket Gymnast, havde deltaget baade i dansk og

svensk Gymnastik paa Vallekilde, vilde nu uddanne sig videre, saa han kunde lede Gymnastikken der. Han arbejdede saa godt i Lund, saa han fyldte sin Plads i Vallekilde med Hæder. Men tidlig kom Manden med Leen og fældede ham. Det var i 1893.

Hans Jørgen Nielsen, født 20. Marts 1859. Da han var tolv Aar, begyndte han at gøre Gymnastik i Skytteforeningen, og han blev ved, indtil han kom ind som Soldat. Han gik Korporalskolen igennem og blev hjemsendt som Korporal. Han kom paa Askov Højskole og var der tre Vintre i Træk, den sidste — det var i 1881—82 — var han Gymnastiklærer. I 1883 blev han Lærer hos Jens Bek paa Mellerup Højskole. Han elskede Gymnastikken. I Førstningen blot fordi den var saa morsom, og da stillede han ikke andre Fordringer til den, end at den skulde være fornøjelig. Siden stillede han større Fordringer til den: Den skulde virke oplivende. Man skulde blive rask og smidig af den. Men paa Korporalskolen mærkede man noget andet: Man blev øm i Benene. Man blev træt. Naar man gik hjem fra Gymnastikken og skulde op ad Trapperne, følte man det som et helt Besvær. Der maatte være noget forkert ved det. Saa blev han Leder af Gymnastikken først paa Askov, siden i Mellerup, og han søgte at tage den paa en saadan Maade, saa den virkede oplivende, men det vilde ikke lykkes. Han havde før troet, at det var den militære Maade, man tog det paa i Tjenesten, der var gal. Nu indsaa han, at det var selve Gymnastikken, der var noget ivejen med. Saa hørte han om den svenske Gymnastik og kom med til Lund. Her fandt han, hvad han havde savnet og søgt: En Gymnastik, som var smuk og tiltalende, som var grundet af P. H. Ling gennem et stort, begejstret Arbejde, udarbejdet med videnskabe-

lig Kyndighed til Menneskelegemet og med det Maal at danne et sundt, smukt og kraftigt Menneske. Og Beviset for, at den svarede til sin Hensigt, følte han, naar han gik fra sit Arbejde. Et saadant Velbefindende havde han ikke kendt før. »Jeg har aldrig følt mig saa sund og stærk, som da jeg rejste hjem fra Gymnastikarbejdet i Lund«, har han sagt. Da han kom hjem til Mellerup, tog han Arbejdet op med Gymnastikken ikke alene paa Højskolen, men ogsaa i Skytteforeningerne, havde Kursus med Delingsførere, og Gymnastikken slog godt an. Senere giftede han sig, trak sig tilbage som Højskolelærer, blev Husmand i Ferritslev paa Fyn, var Landstingsmand fra 1902—10 og har blandt andet en Søn, der med Kraft tager Arbejdet med Gymnastikken op efter Faderen.

Jørgen Rasmussen Kirkebjerg, Tømrer, født 16. Juli 1859. Han var Haandværker, kom paa A. Bentsens Haandværkerskole i Vallekilde og dermed inden for E. Triers Paavirkning. En ny Verden blev aabnet for ham her. Og Gymnastikken blev hans Livstykke. Saa kom han i Tjenesten, blev Korporal. Gik tilbage til sit Haandværk, kom atter til Vallekilde, senere til Askov Højskole, hvor han var Lærer i Gymnastik i Vinteren 1883—84. Giftede sig, fik et Højskolehjem, vilde nu leve som Haandværker, som Leder af Højskolehjemmet og som Leder af Gymnastik. Da han hørte om Turen til Lund, var hans Fred forbi. Hvem der kunde komme med dér; men det kunde han ikke. Saa bevilgede Ringkøbing Amts Skytteforening en Sum til hans Rejse, og himmelglad blev han. Under Arbejdet i Lund saa Poul la Cour, at J. Kirkebjerg var en Kraft paa Gymnastikkens Omraade. Og da hverken J. Schrøder eller jeg vilde give os helt over paa Gymnastikken, satte P. la Cour igennem, at J. Kirkebjerg blev knyttet til

Askov Højskole i 1886. Og siden har han arbejdet her. Han har ledet Lærlingenes Gymnastik, han har haft Hold af ældre Folk. Forst. L. Schrøder og gamle Dr. H. F. Feilberg har gjort Gymnastik hos ham i mange Aar. Han har været Leder i Stedets Gymnastikforening. Og saa de mange Kursus for Delingsførere, som P. la Cour lik i Stand. Det første var efter Nytaar i Vinteren 1886, og det var J. Schrøder, der havde Hovedarbejdet. Siden var det J. Kirkehjerg. Han har haft Instruktions-Kursus for Lærere, Kursus for Lærere og Lærerinder i ordnede Lege o. s. v. Og nu Sommeren 1907 blev han Gymnastikinspektørens Medhjælper og skal rejse rundt i store Dele af vort Land for at undersøge, hvordan Gymnastikken drives i vore Folkeskoler.

Niels Tang, Højskolelærer, født 11. Januar 1860. Han er fra Salling, var først paa Gedved Højskole, saa i tre Vintre paa den udvidede Højskole i Askov til 1883. Derefter blev han Lærer paa Vejstrup Højskole et Par Vintre og tog saa med til Lund. Han hører til de rolige, men trofaste Arbejdere. Det gælder Gymnastikken, og det gælder alt, hvad han faar med at gøre. Da han kom hjem fra Lund, blev han i København i halvtredje Aar for at uddanne sig videre som Højskolelærer, blev saa Lærer paa Mellerup Højskole og i 1894 fik han sin egen Skole i Elev, som han er Forstander for endnu. Han har baade som Lærer og Forstander arbejdet for svensk Gymnastik, og han har gjort et godt Arbejde. Ganske vist, da jeg bad ham om Oplysninger om hans Arbejde, svarede han, at der var intet at give Oplysning om; det han havde gjort, var ikke værd at tale om. Saa beskeden er han nu.

Laurids Vig, Snedker, født 23. September 1860. Han havde været paa Vallekilde Højskole et Par Vintre,

havde arbejdet hos A. Bentsen i Vallekilde, havde været med at bygge paa Hvilan Højskole i Skaane og var bleven svært optaget af den svenske Gymnastik. Han var maaske den, der var mindst forberedt til Kursuset i Lund, men han var kanske tillige den, der havde mest Begejstring og den stærkeste Vilje. Han gjorde i alt Fald et godt Arbejde i Lund, var Lærer paa Ladelund Landbrugsskole i Gymnastik i Vinteren 1885—86, arbejdede i forskellige Skytteforeninger og var stærkt optaget deraf. I Marts 1886 holdt han et Kursus paa Mors for Lærere. Derefter rejste han ud i Vestjylland til sin Kæreste. Her døde han pludselig. Poul la Cour har ristet en smuk Minde-rune over ham i Højskolebladet 1886.

Jens Schrøder, født 11. Maj 1864. Han havde nu alle Dage været et Jærn til Gymnastik. Havde uddannet sig som Maskinist, gaaet paa teknisk Skole, taget Eksamen som Maskinist, været paa den udvidede Højskole et Par Vintre, aftjent sin Værnepligt og tog nu med til Lund, hvor han viste sig som ligesaa stor Mester i svensk Gymnastik, som han havde været i dansk. Om hans Arbejde paa Askov Højskole se næste Stykke. Han rejste derefter til England, hvor han i et Aar arbejdede paa Armstrongs Fabriker i Newcastle upon Tyne. Kom saa hjem, og sammen med sin Ven og Svoger Konstantin Hansen oprettede han nu en Maskinfabrik i Kolding, der siden er gaaet over til et Aktieselskab med de to Herrer som Direktører. Selv om han omhyggelig passede sin Maskinfabrik, glemte han ikke Gymnastikken. Han var Leder i en Aarrække af forskellige Gymnastikhold i Kolding. 1891 blev han Medlem af Styrelsen for Vejle Amts Skytteforening, og 1901 blev han Formand for samme Styrelse. 1904 blev han Medlem af Overstyrelsen for de

danske Skytteforeninger. Og enhver, der har fulgt Arbejdet i nævnte Foreninger, vil vide, at han har taget livlig Del i Ledelsen. Altid er han den praktiske og rask handlende Mand, der kan faa Sagerne til at gaa. Det er Gymnastikken, og det er Skydningen, begge har en varm Talsmand i J. Schrøder og en udmærket Leder.

Knud Anton Knudsen, født 21. August 1864. Han kommer som Rosinen i Pølseenden, og det passer saa udmærket, thi han er jo den, der — naar Talen er om Gymnastikken — ikke alene overgaar alle vi andre, men der er ogsaa en stor Afstand mellem ham og os. Vi tænker os staaende paa en Bjergskraaning og stillet efter den Betydning, vi har haft for Gymnastikarbejdet. Den, man træffer først, det er mig: jeg staar lidt ovenfor Foden. Saa gaar man et kønt Stykke op ad Skraaning og træffer saa der den ene efter den anden, nogle i Flok, andre Trip, Trap, Træsko op ad Bjerget, men først helt oppe i Højbjærgene træffer vi K. A. Knudsen.

Han blev Student fra Odense 1883, tog nu med til Lund og var vor gode Fælle der, blev cand. theol. 1889 og tog saa til »Gymnastisk Centralinstitut« i Stockholm og tog Eksamen derfra, var Lærer paa Ryslinge Højskole fra 1891—95, havde saa Sygegymnastik sammen med Løjtnant Kaare Teilmann og var Lærer ved N. H. Rasmussens Gymnastikinstitut fra 1895—98. Han var Leder af og Lærer ved Statens etaarige Gymnastikkursus fra 1898—1904. Det Aar blev han Gymnastikinspektør, og det er han endnu. Den 15. Marts 1905 blev han Ridder af Dannebrog.

Det er de ydre Træk. Men her er jo ikke saa nær nævnt alt hans Arbejde. Som Student var han Lærer i Gymnastik ved H. Gregersens Skole. Desuden havde

han andre Hold i Gymnastik, havde blandt andet et Hold, hvori man saa Karle som Kunstnerne Brødrene Joakim og Niels Skovgaard, Højskolernes Tilsynshavende Docent L. Feilberg og flere. Han har udfoldet en hel litterær Virksomhed. Det er ikke store Bøger af den Slags, der giver Folk Hæder og Ære, men det er Smaaskrifter, Tabeller, Timesedler, alt af den Slags, som i en Bogkatalog tager sig saa ubetydelig ud, men som er værdifulde til sit Brug, som gør udmærket Gavn. Alle, der arbejder med Gymnastik, véd at skønne paa dem. Og saa den personlige Paavirkning i vide Kredse, som han nu har Lejlighed til som Gymnastikinspektør, den har saa meget at sige. Og saa har han en Evne til at udøve den, saa ingen mærker det. De, som han har paavirket mest, tror som oftest, at det er dem selv, der har hittet paa det.

Nu er der gaaet 25 Aar siden den Tid. Jeg tror ikke, at nogen af os havde tænkt paa at gøre noget ud af det. Men saa en skøn Dag kommer der Brev fra K. A. Knudsen, om vi ikke havde Lyst til at mødes hos ham i Charlottenlund og fejre Dagen sammen med hverandre og sammen med Oberst C. H. Norlander. Det virkede som en Snaps i gamle Dage. Man blev helt ung af det. Alle skrev, at det var en udmærket Plan, og at de vilde gerne møde.

Og saa mødtes vi i København. Fiskehandler H. P. Jensen er af de Folk, der, naar de ser Lejlighed til at kunne glæde Mennesker, ikke lader en saadan Lejlighed slippe fra sig. Da han hørte, at Norlandertylften vilde samles, siger han resolut: »Maa jeg give Billetter til det kongelige Teater en Aften?« Den 10. September mødtes vi uden for det kongelige Teater.

Det var Shakespeares Helligtrekonger Aften, der gik, og det var Teatrets bedste Kræfter, der var i Ilden, saa det blev en fornøjelig og rig Aften. Næste Dag mødtes vi paa Raadhuspladsen, var ude at se paa Duegades Skole, den mest mønsterværdige af alle Skoler i København og Frederiksberg, saa særlig paa Gymnastikhuset, Gymnastikredskaber og saa Drengene, baade et ældre og et yngre Hold, gøre Gymnastik. Og alt var det saadan, at det maatte fryde én at se, hvilke Midler der stod til en Gymnastiklærers Raadighed, og hvordan han kunde arbejde med Børnene. Saa drog vi med K. A. Knudsen hjem, spiste Frokost, sundede os lidt, gjorde en Køretur til Sundet og Gentofte, tilbage til K. A. Knudsens igen, spiste til Middag hos ham og var saa sammen i hans Hjem om Aftenen.

Saadan gik Dagen. Men dermed er sagt saa lidt. Alt det, der groede op imellem os af Genoplevelser, af gammelt Venskab, af kammeratlig Fornøjelighed, det findes der intet om, og det var dog saa rigt og grødefuldt og fyldte saadan, da Dagen var gaaet, at man var saa glad og taknemmelig for den; det var, som man var bleven et rigere Menneske derved, jeg glædede mig forud til denne Dag, men gik til den med lidt Ængstelse. Hin Tid i Lund stod for mig som en rig og frodig Tid. Nu var der gaaet 25 Aar siden. Alle var bleven meget ældre. Kunde det ikke tænkes, at alt vilde blive mat i Sammenligning med hin Tid, at det blev en Skuffelse. Nu var Dagen gaaet, og det var for mig, som Tiden for 25 Aar siden var bleven endnu mere lys og herlig og frodig.

Tre af vore Fæller var gaaet gennem Porten, hvorfra ingen vender tilbage. Det vidste vi jo forud. Oberst C. H. Norlander kunde ikke komme; Tjenesten og Familieforhold hindrede det. Det var en Skuffelse. En

af Fællerne, Hans Jørgen Nielsen, kunde heller ikke komme. Det var ogsaa kedeligt nok. Men da vi først var samlet, saa gik det saa udmærket.

Vi ser paa Flokken, som den sidder i K. A. Knudsens Dagligstue. Kaffen er drukket, nogle har faaet Ild paa Cigarerne. J. A. Bo kaster et Spørgsmaal ind i Kredsen. Han er den mest filosofiske af os, han holder af at behandle alvorlige og indgribende Spørgsmaal. Jens Skytte tager det op, behandler det paa en mere jævnborgerlig eller maaske mere umiddelbar Maade. Det bliver en hel Diskussion. J. Kirkebjerg kommer først med. Hans Indlæg ligger tæt op ad Jens Skyttes, om det end ikke falder sammen med hans. J. H. Borre kommer fra den anden Side. Hans Betragtninger ligger nær op ad Bo's. Niels Tang sidder henne ved Vinduet. Han følger med, men siger intet. Men saa lyser det op i hans Ansigt. Nu kommer hans Bemærkning. Den er blanksleben og spids, radikal-realistisk, tilskaaren, som de bliver fra denne Side. Nu bliver Diskussionen som en Trekant. Grundlinien mellem Skytte og Bo er kort, Siderne, der fører til Tang, lange, og Diskussionen bliver livligere. J. Schrøder, der i saa rigt Maal er i Besiddelse af sund Sans og Humor, tager snart en Nævefuld af den ene Tønde, snart af den anden og kaster ind i Kredsen; det virker oplivende, udjævnende, forfriskende; Bølgerne, som før gik krappe og truende, lægger sig, saa Diskussionen glider hen over dem, uden der er Fare for en Kuldsejling. K. A. Knudsen staar ved Siden som den klogeste af os alle, han deltager sjelden, men følger det med spændt Opmærksomhed. Jeg sidder stille en Tid, rejser mig saa, ser paa Billederne paa Komoden, maaske paa Bogryggene i Bogskabet eller Billederne paa Væggen, sætter mig lidt igen, gør atter en lille

Runde i Stuen. Alle tror, jeg keder mig og er uopmærksom, men jeg er maaske den skarpeste Iagttaget af dem alle. Og saa gaar jeg hjem og skriver dette her.

Men hvad der glædede mig mest, det var, at dette Billede stemte saa helt med et tilsvarende Billede fra Tiden for 25 Aar siden. Vi var bleven 25 Aar ældre, og flere af os havde næsten ikke set hinanden siden, og dog var Tonerne og Samspillet som den Gang. Modsætningerne kunde være store, men de laa alle ligesom den Gang, kun noget forlænget. Og saa var de nu ogsaa som den Gang omgivet af det Venskab, der varmt kan tale sin Sag, men som kan forstaa Modstanderen og respektere ham, ja glæde sig ved, at man ikke alle er skaaren over den samme Læst.

Hvis der er noget om det gamle Ord, at naar andre taler om en, saa ringer det for éns Øren, saa maa det have ringet svært i K. A. Knudsens Øren i Dagene derefter. Alle var vi saa umaadelig glade ved, at han havde samlet os i sit Hjem, dette hyggelige og lune Hjem der ude i Charlottenlund, der er fuldt af livlige, glade og friske Børn. Uden disse Omgivelser vilde vort Møde jo ikke være blevet, hvad det var. Jeg er vis paa, at alle Deltagere vil lægge deres fulde Mening sammen med min, naar jeg nu slutter med en stor og inderlig Tak til K. A. Knudsen, hans Hustru og hans Børn.

Poul Bjerger.

GLADE UNGDOMSMINDER FRA ASKOV HØJSKOLE

VINTEREN 1885—86

NAAR Poul la Cour i Tale og Skrift lagde saa meget ind i den legemlige Opdragelse for at give den sunde Sjæl en sund Bolig, da hænger det nøje sammen med hans Syn paa Mennesket, som det er skabt i Guds Billede. Derved blev Menneskets Aand, Sjæl og Legeme ham hellige, og derfor saa han det som en af vore store Pligter at værne og harmonisk udvikle det os betroede Legeme. Intet Under derfor, at den pædagogiske Gymnastik, som den var sat i System af Per Henrik Ling, fik en Tilhænger i la Cour, og som den Handlingens Mand, han var, drog han selv tolvte til Lund for at deltage i det Kursus, Poul Bjerger skildrer foran. De to forudgaaende Vintre havde jeg været Elev paa Askov, og jeg var netop færdig med at aftjene min Værnepligt, da Norlandertylvten drog af Sted. Fader foreslog mig at drage med for den følgende Vinter at hjælpe til med at indføre det ny Gymnastiksystem paa Askov sammen med P. la Cour og Poul Bjerger.

Nogle Dage ind i November vendte vi hjem. Poul Bjerger og jeg fik hver sit Hold at være Gymnastiklærere for. Vi havde hver en Times Gymnastik om Formiddagen. Om Eftermiddagen havde P. la Cour de samlede Elever i en Time. Der var altsaa to Timers

Gymnastik daglig, og alle, der kunde enten krybe eller gaa, gik med til begge Timer; Poul Bjerger og jeg deltog hos P. la Cour om Eftermiddagen, P. la Cour i mit Hold om Formiddagen, og det som én af de allerflinkeste Gymnaster, ikke mange af Skolens Elever gjorde en Armgang bedre end han.

Jeg delte hurtigst muligt mit Hold i fire Tropper, for at hver kunde faa passende Redskabsøvelser i Forhold til hans Evner og Kræfter, det var nemlig et ret uensartet Elevhold at føre frem; der var fortrinlige Sportsgymnaster, opøvede gennem den gamle danske Gymnastik, og der var Skolens ældre Lærere og Elever, som jo nærmest maatte drive Rekreationsgymnastik og ikke yndede de mere anstrængende Øvelser. Fader var saaledes ikke videre fornøjet en Dag, da han med sit Hold maatte gaa i Slingrestigen, hvor han selvfølgelig heller aldrig var kommet, hvis hans Søn — den uerfarne Lærer — havde været sit Fag tilstrækkelig overlegen. Jeg kan endnu trække paa Smilebaandet, naar jeg tænker paa den Omhu, hvormed jeg daglig udarbejdede min Timeseddel og ganske nøjagtig fulgte den, og da jeg ikke altid i Begyndelsen kunde huske den udenad, maatte jeg medbringe den skrevne Timeseddel for at støtte mig til den.

Det varede dog ikke ret længe, inden jeg blev friere i min Kommando, og den ny Gymnastik blev baaret frem med Begejstring baade af Lærerne og af Eleverne.

Den norske Digter Per Sivle skrev i en Lejligheds-sang om mig:

I Vinter paa Askov han stillede op, Hurra!
 nu selv som Kaptajn en betragtelig Trop, Hurra!
 Ja, Karle som Nutzhorn, Sivle og Schröder,
 naar Jens kommanderte, de stod som paa Gløder;
 og Virkningen sikkert, han ser uden Kikkert, Hurra!

Foruden Skolens Elever underviste jeg med stor Glæde et meget kvikt Drengehold, væsentligt bestaaende af H. Nutzhorns og Læge Boe Bojesens Sønner, Dan la Cour og mine Brødre, og endelig havde P. la Cour med mig som Medhjælper et Delingsførerkursus fra Skytteforeningerne, et meget dygtigt og interesseret Hold, der bredte den ny Gymnastik i vide Kredse.

Selv om Højskoleundervisningen Vinteren 1885—86 gik sin jævne Gang, saa er det dog selvsagt, at den Vinter var i Gymnastikkens Tegn mere end nogen Vinter før eller senere, og Kronen blev sat paa Værket, da vi i Slutningen af Marts fik Besøg af Kaptajn Norlander og 24 Studenter fra Lund, der gav Opvisninger i Odense, Kolding og Askov, de to sidste Steder sammen med Gymnastikhold fra Askov Højskole.

Besøget var nær glippet, idet Bælter og Sund var ved at fryse til, og der paa Banerne blev Snestandsninger; men den uforfærdede Kaptajn førte sin lille Skare frem efter forskellige Telegramudvekslinger, som maatte ske fra Kolding, hvorved Poul Bjerger maatte vove Livet for gennem Sneen ved Aftenstid at naa hjem fra Lunderskov, da Vestbanen var stoppet.

De to Dage, da vi havde de svenske Studenter, staaer i uforglemmelig Glans for os, der var med. Dagen i Askov var meget anstrængende. Poul Bjerger og jeg opviste hver sit Hold, ligesom Drengeholdet og Delingsførerholdet var paa Brædderne, og Dagen sluttede med Opvisning af Studenterne, hvor jeg fik Lov at bære de danske Farver paa venstre Fløj, jeg var jo fortrolig med den svenske Kommando, saa jeg kunde nok følge med. Derefter var vi paa Køretur til Københoved med vore Gæster, og om Aftenen var der Fest, som afsluttede med et improviseret Bal.

Kaptajn Norlander var henrykt over at se Resultatet

af Vinterens frivillige Arbejde. Den Gymnastik, man øvede i de svenske Skoler, var jo med tvungen Deltagelse, intet Under derfor, at den frivillige Gymnastik betog Svenskerne. Drengenes Gymnastik fandt Kaptejnen dog var alt for halsbrækkende og med alt for anstrængende Rørelser, hvortil jeg kun kunde bemærke, at hvis jeg bød Drengene lettere Kost, kom sikkert ingen af dem, og der var da heller ingen, der blev overanstrængt, de var alle opøvede i Gymnastik fra ganske smaa.

Ikke alene Gymnastikken satte sit Særpræg paa Vinteren 1885—86, der var nævnte Vinter usædvanlig mange kvikke Hoveder, vordende Journalister, Højskolelærere, Forfattere o. l. — Minder derom vil findes i Skolens Arkiv eller Bogsamling. Man kunde ikke nøjes med Luftskipperen, men der dukkede et konkurrerende Elevblad frem under Navnet »Den Frisindede«.

Saa vidt jeg erindrer, var nuværende Forstander Rasmus Nielsen, Særslev, Chefredaktør af dette Blad, medens Skipperen styredes af Højskolebladets senere Redaktør, nu afdøde Karl Jørgensen, Hans Rasmussen Egebjerg og Konstantin Hansen. Sidstnævnte begyndte ved Bladet som Korrespondent fra de højere Regioner under Mærket »Brandersen, cand. filurius«, men hans fortrinlige Pen og vittige Skriveform bragte ham hurtig frem i første Linie, og han knyttede en stor Stab af Medarbejdere sammen om Bladet. Først paa Vinteren trak det op til, at de to Blade skulde bringe en alvorlig Splittelse blandt Eleverne, og saaledes virke uheldigt. Bladenes indbyrdes Polemiseren blev nemlig ikke altid opfattet som værende harmløs Spøg.

For at faa dette Forhold rettet vedtog Luftskipperen pludselig at lade Modstanderen være aldeles uomtalt

og lade Spøgen gaa ud over Vennerne. Denne Taktik viste sig meget formaalstjenlig, og da den kom Modparten uanet, udkom Den Frisindede endnu et Par Gange med Angreb, som faldt ganske til Jorden, da Skipperen intet tilsvarende Stof havde. Bladene sluttede i den skønneste Enighed med et Fællesnummer, der hed den frisindede Luftskipper, og hvor Redaktørerne oplæste hver sin Afdeling.

Os, der stod Skipperen nærmest, bragte den ny Taktik mangan en fornøjelig Aften paa Karl Jørgensens og Feilberg Jørgensens Værelse, naar Skipperen blev redigeret, hvor vi i skøn Enighed bestemte, hvem af os eller af vore Venner det skulde gaa ud over, og saa var det som Regel Konstantin Hansen, der førte de onde Anslag paa Papiret, og vi nød da de gode Vittigheder i skøn Forening. Den sidste Del af Vinteren havde Luftskipperen gerne et Digt, som behandlede Døgnet's Begivenheder, og vi begyndte da med at udvælge en eller anden god og kendt Sang, hvorfra vi laante Versemaalet og tildels Ordene. Vi diskuterede da, hvad Versene skulde indeholde, og hjalp hinanden med at hitte paa Rimene, men ogsaa her maatte Konstantin Hansen give Versene den endelige Form.

Mange af os mindes sikkert, naar Digteren P. Sivle travede frem og tilbage i Værelset og stundom forarget udbrød: »Nej, det er dog for galt!« I næste Øjeblik, naar Verselinien saa havde faaet sin endelige Form, kunde Sivle begejstret udbryde: »Det var skam brilliant!« Alt imedens arbejdede Konstantin videre paa Rimsmederiet og omformede de skønneste Vers til de vildeste Parodier, jævnligen afbrudt af vor glade Latter. Saa vidt jeg husker, var det Hr. Sinklars Vise, der først maatte holde for og omdigtes til en Beskrivelse om en mislykket Tur, som Karl Jørgensen foretog til sit Hjem

en Snevejrdsdag. Paa Vejen Station var der den Gang en Forstander, som var en meget original Mand, forhenværende Kaptajn, hjertens god, men undertiden lidt opfarende og ubetænksom i sin Udtryksmaade; saaledes skulde han engang have kaldt Højskolen en Idiotanstalt, hvilket der hentydes til i Sangen.

Karl Jørgensen var — ærgerlig over, at han intet Stof havde til Skipperen, og at han ikke kunde slippe hjem — gaaet i Seng, men da hans Værelse laa oven over Foredragssalen, kunde han i Sengen høre Konstantin gravalvorlig — under vild Jubel fra Tilhørerne — læse Digtet højt, og det satte K. Jørgensen saaledes i Humør, at han var kommet i Klæderne, da vi efter endt Op-læsning mødte i hans Værelse for at nyde Triumfen.

Hr. Karlsens Vise lød saaledes:

Hr. Karlsen drager ad Vejen hen,
til Kolding hans Hu monne stande,
i Sneen vaded han efter sin Lænd,
og Sveden drap fra hans Pande.

Maanen skinner om Natten saa bleg,
om Middagen ser man den ikke.
Jens Schrøder ud ad Vindvet keg,
saa ilde varsled hans Blikke.

»Vend om, vend om, du bolde Svend!
det gælder dine Skanker saa fage;
kommer du til Vejen, jeg siger for sand,
fuld snart du kommer tilbage!«

Han vaded i Driver, han vaded i Sne,
han var ikke god at følge.
Omsider fik han dog Vejen at se,
jeg vil det ikke fordølge.

Ved Lundbyes Perron han vaded i Land
og bad om Billet til Toget.

Da svared' Kaptajnen: »Min gode Mand,
der kommer desværre ej noget!«

Sneen er ude med Fyg og Fog
som selve Pokkeren bare.
Forbandet være det Middagstog,
som paa sine Kul vil spare!

De Bønder af Askov, Vejen og Andst,
bevæbnet med Skovl og Spade —
Kaptajnen slet ikke nænne kanst
paa Snekastning fare at lade.

Kaptajnens Ord nu Hr. Karlsen gjaldt,
han brølte med vranten Stemme:
»Gaa du til din Idiotanstalt,
hvor du med Rette har hjemme!«

De Ord saa tungt paa Hr. Karlsen faldt,
med Sorg han vendte tilbage,
han skyndte sig; thi han vidste, det gjaldt
hans Kaffe og saa hans Kage.

Med Livet slap han omsider hjem
og kunde i Askov berette,
hvor farligt det er at gæste dem,
der har Guldsnor om der' Kaskette.

I en senere Vise skildres Svenskernes Besøg og Poul
Bjerges ovenfor omtalte besværlige Rejse fra Lunder-
skov til Askov:

Undrer mig paa, hvad jeg faar at se
hist paa den høje Skole!
Øjet møder nok bare Sne:
Ovre i Malmø staar Svenskerne,
vilde saa gerne over —
Monstro at de Rejsen vover?

Vinden vifter med stærke Slag
her paa den høje Skole.

Bjerge flyttes med megen Umag,
Natten gaar med i det vilde Jag,
sætter sig ej, skønt han lyster —
ser mod de hjemlige Kyster.

»Stakkels P. B., hvad vilde du der,
langt fra den høje Skole?
Vænere Ly du fandt vist her,
derude faar du kun frosne Tæer! —
Kunde blot Slængkappens Vinge
hjem til din Rede dig bringe!«

»Skal jeg da aldrig, aldrig naa
hjem til den høje Skole?
Skal jeg som Isbjerg i Snedriven staa,
saadan i Sne, Is og Rædsel forgaa?
Kunde jeg bare mig liste
hjem til den Urmagers Kviste!

Hjem vil jeg, hjem, men der er saa langt
hjem til den høje Skole,
mit Fodtøj knuger om Tæerne trangt,
og det er næsten for meget forlangt,
at ej det omsider skal briste —
Gid det dog holdt til det sidste!«

Endelig rak han omsider frem —
hjem til den høje Skole.
Endelig fik han sin Dør paa Klem:
»Urmager Christensen, godt er dit Hjem,
lad det dog aldrig stænges!«
Den drukner ej, som skal hænges.

For dem, der ikke oplevede de her omhandlede glade Aar i Askov, vil ovenstaaende Vers sikkert være et Vidnesbyrd om, at Ungdommen var frisk og fornøjelig midt i den mørkeste Provisorietid med Gendarmer og Visnepolitik. For dem, der var paa Askov i hine Aar, haaber jeg, Versene skal bidrage til at opfriske gode og glade Minder, som de gør det for mig nu, da jeg

nedskriver dem. For mig personlig fik denne Vinter jo en særlig Betydning, idet Planerne da dukkede op om den Fabriksvirksomhed, som jeg nu har været knyttet til i snart 23 Aar, og jeg føler mig sikker paa, at mange af mine Kammerater fra Vinteren 1885—86 knyttede Venskabsbaand, der er lige stærke ved 25-Aars Jubilæet.

Norlandertylvten holdt nylig 25-Aars Jubilæum hos Gymnastikinspektør K. A. Knudsen, der er langt mere end Tolvtedelen af et Dusin, hvilket jo ogsaa er ret nødvendigt, da vi nu kun er ni tilbage. Tylvtens Førstemand, Professor Poul la Cour, har vi ikke mere iblandt os, men han naaede at se den Lingske Gymnastik gro frem, ikke alene her hjemme, men over Danmark videre ud i den store Verden.

Kolding, i November 1910.

Jens Schrøder.

FRA MAJ 1909 TIL MAJ 1910

VED

JACOB APPEL

Et lykkeligt og roligt Arbejdsaar for Askov Højskole! En stor og god Elevflokk og et godt Samvirke mellem Skolens Lærere. Samdrægtighed, som Askovs trofaste Ven, Dr. Jens Nørregaard, ønskede os ved Højskolelærermødet 1908, har været tilhuse hos os ogsaa dette Aar som i saa mange tidligere. Samdrægtighed er et uskønt og kedeligt Ord, men det, der udtrykkes derved, er ubetaleligt paa en Skole; deri har Nørregaard Ret. —

*

12. og 13. Maj holdt Udvalget for Dansk-Amerikansk-Mission sit Aarsmøde her paa Skolen. Som Formanden Pastor Helweg mindede om, har Askov Højskole gennem en lang Aarrække staaet i Dansk-Amerikansk-Missions Tjeneste ved at hjælpe unge Mænd, der havde i Sinde at gaa til Amerika som kirkelige Ordførere for vore Landsmænd, til en Uddannelse, som kunde gøre dem skikkede til en saadan Gerning. Man kan undertiden høre, at »missionsivrige« Folk (navnlig saadanne, der intet Kendskab har til Folkehøjskolen) beklager, at Højskolerne ingen Sans har for Missions-

arbejdet. Den Mission blandt vore udvandrede Landsmænd, der har udviklet sig til den danske Kirke i Amerika, har dog for en ikke ringe Del modtaget afgørende Støtte fra den grundtvigske Folkehøjskole og ikke mindst fra Askov. — En af de gamle Præsteelever fra Askov, Præst og mangeaarig Lærer ved den indremissionske Præsteskole i Amerika, P. Vig, har skaaret L. Schrøder og »Præsteskolen« i Askov følgende smukke Minderuner, der paa en ypperlig Maade drager en Side af Livet paa Askov fra Aarene 1872 og 1873 levende frem, og som jeg derfor medtager her:

»Ludvig Schrøder stod den Gang i sin Manddoms fulde Kraft; som vi nu véd, havde han i 1872 naaet Hælvten af sine Dage. Jeg husker ham tydeligt, som han stod paa Talerstolen i den store Foredragssal i den lange graa Kappe, med det lange mørke Skæg og Haar, den høje, rene Pande, men først og fremmest med de stærke, dybe og talende Øjne. — Om han var en veltalende Mand, véd jeg ikke, men at han havde veltalende Øjne, det er jeg ikke ene om at vide. Han lagde ikke an paa at være veltalende; han lagde heller ikke an paa, som der staar i Sangen, at

tale sandt om smaat og stort
og jævnt om alt det høje —

men han gjorde det, og paa en saadan Maade, at det har sat dybe Mærker i den danske Ungdom og dermed i det danske Folk. Der laa en Overbevisnings Magt og Varme i hans Ord, som man ikke kunde frigøre sig for, som om ikke rev en med, saa alligevel tog en, saa man maatte med. Hans Tale var jævn, ukunstlet, sindig, rolig, tit endte hans Foredrag næsten med en Hvisken, men der var saa stille i den store Forsamling af unge, sultne Mennesker — Schrøder

talte altid lige før Middag —, at man kunde have hørt en Naal falde. Men altsaa: den Mand var veltalende, som faa har været det. — Jeg har hørt Professor Rasmus Nielsen holde sit store Foredrag »Gud i Historien«. Han var en ganske anderledes brillant Taler end Schrøder, og ganske anderledes storslaaede Midler, baade hvad Tonefald, Minespil og Aandsbevægelighed angaar, stod til hans Raadighed. Men alligevel, han var ikke saa veltalende, efter min Overbevisning. Schrøder maa have haft en meget stor Kærlighed, ikke blot til sit Emne, men til sit Folk, til Mennesket, ellers kunde han ikke have talt, som han gjorde. — Det er Hjertet, der danner, ikke blot Theologen, men den sande Folketaler. — Efter min Mening var der stor Forskel paa at høre ham tale ude og hjemme. Han talte ubetinget bedst hjemme. Jeg har hørt ham ofte baade hjemme og ude.

Han var ikke saa lidt ubehjælplos i mange Stykker. Han havde saaledes ikke let ved at føre en Samtale med nogen. Det var, hvilket jeg har mange Beviser paa, ikke saaledes, at han ikke vilde, men han vidste tit ikke, hvad han skulde sige. Han var ikke af dem, der, som man siger, kunde give en Sludder for en Sladder, dertil var han for sanddru. Han kunde bedre tale til én end med én. Dog kunde han ogsaa det sidste. Jeg har ofte talt med ham. Han trøstede mig med, da jeg fortalte ham, at den Slægt, jeg tilhørte, var gaaet ned ad Bakke, at »hvor der har været Vand før, kommer der Vand igen«. En anden Gang betalte jeg ham nogle Penge i Forskud for det kommende Skoleaar. Han vilde give mig Kvittering for dem. Jeg mente, det behøvedes ikke. »At skrive er godt baade for Livs og Døds Skyld«, sagde han, — og jeg maatte have Kvitteringen. Jeg tror, jeg har

den endnu. — Da jeg efter den første Vinter paa Skolen kom over til Pastor Melbye i Asperup, sagde Schrøder til mig ved Afskeden: »Lad mig nu se, De holder Ørerne aabne, for der er meget at lære hos den fynske Præst«. — Naar jeg stundom klagede mig over, at jeg ikke kunde huske, sagde han: »At kunne huske er en slet Evne, sagde min gamle Rektor altid«. Men Schrøder satte alligevel ikke saa lidt Pris paa denne slette Evne. Da jeg saaledes senere hen tumlede med den latinske Grammatik, vilde han høre, om jeg kunde gøre ham Rede for de mange Undtagelser i 3. Deklination. Han kunde dem. — Men det vilde føre alt for vidt, om jeg blev ved.

Foruden at holde Foredrag, læste Schrøder ikke saa sjældent for os om Aftenen, navnlig Bjørnsons Fortællinger, Vaulundurs Saga osv. Nogle Aftener om Ugen gennemgik han en Del af Flors Haandbog i den danske Literatur med os. Vi maatte da skiftevis læse et Stykke og gøre Rede for det læste. Jeg har endnu min Bog med Mærkerne i fra disse Timer.

Schrøder var en utrættelig Arbejder, altid i Virksomhed. Der er sagt saa meget om, at Højskolelivet er et Driverliv. For manges Vedkommende har det ganske sikkert været det. Men vist er det, at Schrøder har ingen lært at drive Tiden hen, enten ved sin Tale eller sin Færd. — Den, der kendte ham, véd, at han stadig arbejdede med sine Tanker, men altid var der et Emne, der særlig optog ham. Det vilde ikke være vanskeligt for den, der kendte ham nøje, at nævne disse Emner, Tanker eller hvad man nu vil kalde dem, nogenlunde i Følgerække. Og til det sidste blev han ved at tage nyt Land ind. Saa vidt jeg forstaar. Jeg har nemlig i mange Aar og i mer end én Henseende været langt fjærnet fra ham. Og som det var

med ham, var det med den Skole, som han mer end nogen anden har givet sit Præg. Askov Højskole er, hvad Amerikaneren kalder »a growth«, en Plante, der fra en ringe Begyndelse har vokset sig stor og bredt sig mer og mer. — Men lykkelig er den, og kun den, der kan og vil arbejde, for ham er der Fremtid; han vinder frem baade til Anerkendelse og Forstaaelse. Saaledes gik det ogsaa med L. Schrøder. Han mødte til Tiden, havde Orden i sit Emne. Jeg har aldrig hørt ham haspe et Foredrag af, som man siger, nej aldrig, og den, der gør det, vil snart være færdig med at holde Foredrag.

Naar en Gang den grundtvigske Bevægelses Historie skal skrives, vil der bl. a. være to Mænd, der vil blive nævnt som Pionerer for denne Bevægelse. Den ene er Jakob Christian Lindberg, der mer end nogen anden skaffede den Indgang blandt det vakte Lægfolk i Danmark. Den anden er Ludvig Schrøder, der mer end nogen anden har vunden den Ørenlyd i den nordiske Ungdom. Men begge disse Mænd, der indbyrdes var meget forskellige, lignede hinanden i ét: de arbejdede utrætteligt.

Men jeg er allerede kommet langt bort fra 1872—73.

I nævnte Vinter fik Skolen en Tilvækst, som har faaet stor Betydning for os her i Amerika: den dansk-amerikanske Præsteskole fik sit første Hjem i Askov. Dens første Professor var Pastor Riemann, dens første Studenter O. Kirkeberg og J. Pedersen. Skolen kom siden til København og udvandrede saa til Amerika. Det første »Skoleraad« var »Udvalget«, hvis Formand og Sekretær, henholdsvis Dr. Helveg og Pastor Joh. Møller fra Odense, besøgte Skolen i Vinteren 1873, ved hvilken Lejlighed Pastor Møller talte om de danske Menigheder i Amerika. Siden den Tid har der, saa-

vidt jeg véd, indtil nu været noget af en amerikansk Afdeling ved Skolen i Askov. — Men nok om det.

Af Begivenheder før Nytaar 1873, som særlig har præget sig i min Erindring, skal jeg nævne den store Stormflod den 13. Novbr. 1872, som gjorde et dybt Indtryk paa os alle.

Peder Larsen Skræppenborg fra Dons besøgte Skolen i November eller December 1872, om jeg ikke tager meget fejl, i Følge med Pastor Birkedal. Ved dette hans sidste Besøg saa jeg denne mærkelige Mand for baade første og sidste Gang. Jeg husker den lange, noget tynde Mand med den laadne Hue, de buskede Øjenbryn, jeg husker ogsaa at han talte nogle Ord til os, men ikke hvad han sagde. Den 13. Januar 1873 døde han.

Flere Gange gennem Vinteren besøgte vi Rødding og var med til Møder paa Højskolen. Jeg husker saa tydeligt det første Møde, jeg var med til der nede, og det stærke Indtryk det gjorde paa mig at se det Sted, hvor den første danske Højskole havde sit Hjem. Pastor Schiørring talte om Tro, Haab og Kærlighed i Tilslutning til den mægtige Salme »O Kristelighed«. — Pastor Grove-Rasmussen fra Gram talte over Schiørrings Salme »Kærlighed fra Gud«. — For mange af os var dette Møde tillige vort første Besøg i Sønderjylland.

Men jeg maa se at komme til Enden med disse Erindringer fra min Ungdoms Vaar. Dette Skoleaar sluttede for Vinterskolens Vedkommende — i Testrup ved Aarhus. Jeg husker, at vi om Morgenen tidlig samledes paa Skolen og sang »Velkommen fra de døde«. Hvorledes vi kom til Lunderskov husker jeg ikke, men derfra kørte vi — paa 4. eller 5. Klasse — til Aarhus, min første Køretur paa Jærnbane! Vi besaa Musæet i Aarhus, besøgte Domkirken, der var under Reparation. Jeg husker bl. a., at jeg saa den gamle Dracken-

bergs Statue. Saa kom Marchen ud til Testrup, Mødet med Eleverne fra Testrup Højskole, det fornøjelige Ophold paa Skolen, Øvelserne, som overværedes bl. a. af General Wilster, som talte til os, trykkede os alle i Haanden osv., osv. Men navnlig husker jeg Fru Trier fra Vallekilde, hvis Mand var forhindret i at være til Stede. Saavidt jeg véd, døde Fru Trier ikke længe efter.

*

Nej, jeg har ikke glemt Eleverne fra 1872—73!

Jeg gemmer endnu et Billede af dem, taget af Nicolai Hjorth — Ribe — der fandtes ikke Fotografer i Askov eller Vejen den Gang. Jeg husker endnu alle Ansigterne, mange af Navnene, men nogle af dem har jeg glemt, dog ikke mange. At opregne dem her, vilde tage for megen Plads. Men nogle maa jeg nævne. Først maa jeg nævne én, som ikke findes paa Billedet, nemlig nuværende Amtmand, tidligere Stortingspræsident, Højskoleforstander V. Ullmann fra Norge. Jeg husker, han græd som et Barn, da han tog Afsked med Skolen. — Han var rejst, før Billedet blev taget.

Dernæst skal jeg nævne under ét Udgiverne af »Nyt-aarsgave for Askov«, d'Hrr. U. Birkedal, J. L. Harrekilde, P. Riemann, A. M. S. Arctander og J. Lange, tre Danske og to Norske. Saavidt jeg véd, har Askov Skole endnu ikke haft saa mange Forfattere blandt sine Elever som i Vinteren 1872—73, den Vinter, da jeg var med.

Dernæst skal jeg nævne, at blandt samme Elever findes tre senere danske Præster P. Riemann, U. Birkedal og R. Dahl, og en norsk, Joh. Lange.

Der er paa Billedet fire senere amerikanske Præster: J. Pedersen, O. Kirkeberg, Chr. Pedersen fra Rangstrup og min Ringhed.

Af Skolelærere, baade fri og bundne, findes en ikke lille Flok: A. Olsen (norsk), Joh. Nyholm, J. P. Jakobsen (Boghandler), J. Bruhn, J. Jørgensen (Student), J. L. Harrekilde, H. Kr. Klausen, Krog-Petersen, Martin Petersen — og vistnok mange flere. Men det nævnte er nok til at vise, at i 1872—73 var der Karle paa Skolen i Askov.

Der kunde nævnes en hel Skok af Højskolelærere, f. Eks. A. Pedersen, Poul Pedersen-Sams, P. S. Vig, Chr. Pedersen osv., osv., og saa taler jeg endnu ikke om Højskoleforstanderne, af hvilke der findes mindst fire paa Billedet. — Men Bonden er Rigets Styrke, og af Bønder findes der mange paa nævnte Billedet, som har pløjet og saaet baade i Danmark og Amerika. Af de sidste kan jeg dog kun nævne Martin Hermansen fra Jernved ved Ribe, der nu i henved 30 Aar har været Farmer i Nysted, Nebraska.*) Skolens Senior var ganske sikkert nuværende Pastor J. Pedersen i Ethan, South-Dakota, som allerede har været Præst i Amerika i henved 35 Aar. Han blev født i 1837. Blandt de yngste var han, som skriver disse Erindringer. Jeg har nu været i Onkel Sams Land paa 30. Aar, prøvet meget, lært meget, glemmt meget, men aldrig har jeg glemmt den første Vinter paa Flors Højskole i Askov eller den Mand, som jeg skylder saa meget baade fra den Tid og senere, i hvis Mindekrans jeg derfor gerne vilde indføje dette fattige Blad. Jeg har aldrig skammet mig ved at være en Askov-Elev og vil aldrig gøre det. For at være sand mod mig selv har jeg ofte maattet indtage et Standpunkt til meget af det, som mener sig at være af reneste Askov-Afstamning,

* En anden af Eleverne fra 1872—73, Andreas Jensen Hundsvang fra Hee ved Ringkøbing, kom ogsaa til Amerika, hvor en Broder af ham, E. P. Jensen, var Præst i den norske Synode og Svoger til den bekendte Rasmus B. Anderson. Men Andreas Jensen forsvandt, uden at nogen ved hvorledes.

som kunde synes at være i Modstrid med, hvad jeg her har sagt. Det faar saa være. Som Kristen tror jeg paa en højere Harmoni end den, der kan fremtræde her, hvor vi erkende stykkevis og profetere stykkevis, men desværre ogsaa ofte tager det stykkevise for det fuldkomne. Men nok herom, jeg skriver ikke nogen Apologi og behøver det ikke, idet jeg slutter med, hvad jeg mener at være i god Overensstemmelse med det fjerde Bud:

Velsignet være Ludvig Schrøders Minde!«

Nu findes der to danske Præsteskolere i Amerika, hvoraf den i Des Moines nærmest har taget Arv efter Askov. Men som nævnt har P. Vig i mange Aar været en af de betydeligste Lærere ved den anden danske Præsteskole, den indremissionske, og af det gengivne Stykke vil man forstaa, at ogsaa denne Præsteskole har været aandeligt paavirket fra Askov.

Det er altid en Glæde for os, der nu virker paa Askov, at have unge Frænder fra de danske Nybygger blandt vore Elever; de kommer ofte fra Kredse, hvor en gammel Askov Lærling har tjent som Præst eller Lærer.

De sønderjydske Ungdomsforeninger holdt deres Aarsmøde paa Askov i Dagene 22.—23.—24. Maj og sluttede med et offentligt Møde i Skolens Have, hvor Dr. Jens Nørregaard førte Ordet.

Ved Elevmødet 20. Juni mindedes Nutzhorn varmt den unge Sømandsmissionær Peter Christensen, hvis lovende Virksomhed i Kalkutta saa brat blev afbrudt ved hans Død af Pest.

Her skal gengives, hvad en af Peter Christensens Kammerater fra Askov Højskole, Joh.s Ravn, skrev om ham:

Peter Christensen er født den 6. Juli 1883 i Øster Gejl, Holbøl Sogn, ca. 2 Mil Nord for Flensborg. Hans Fader er Træskomand. Der har været flere Børn, hvoraf dog nogle er døde. P. Christensen vidste godt, at det var haardt for hans Fader, da han drog ud paa sin lange Rejse til Calcutta, men, tilføjer han: »Fa'r skal have Tak, fordi han ikke har forsøgt at holde mig tilbage fra denne Færd!«

Efter sin Skolegang kom han i Lære som Typograf ved »Flensborg Avis«. Her var han i 4½ Aar; ved Redaktør Jessens Død skrev han, at hvis han selv turde sige at have nemmet Ordene: »Kæmp for alt, hvad Du har kært, dø, om saa det gælder«, da var det Jessen, som lærte ham det.

Imidlertid havde han hele sin Ungdom haft Lyst til at blive Missionær, og da han fik at vide, at Fru Franks i Calcutta søgte en Medhjælper, fandt han straks, at her var en Plads for ham. Fru Franks raadede ham til at gaa til Søs mindst ½ Aar, for ret at kunne mærke sig Sømændenes Liv, deres daglige Samliv ombord, Forholdet mellem Underordnede og Overordnede, og ikke mindst vigtigt var det at sætte sig lidt ind i, hvorledes Sømændene brugte den Tid, de laa i Havn. Desuden raadede Fru Franks ogsaa Christensen til at komme i Forbindelse med Udvalgets Formand og om muligt at komme paa en Højskole, inden han drog ud til Indien. Resultatet af denne Forhandling blev saa, at han kom til Vallekilde Højskole fra November 1903 til Marts (incl.) 1904, derefter paa Askov udvidede Højskole i April Maaned 1904 og fra Novbr. 1904 til April (incl.) 1905.

For saa efter Fru Franks' Raad selv at komme lidt til Søs, fik han Sommeren 1904 Plads paa en Fragtdamper, »Ager Ryg«, hvor han udførte tilfældigt Arbejde paa dets Farter til England, Finland, Frankrig, Skotland m. m.

Det var den oprindelige Bestemmelse, at han skulde have rejst allerede i Efteraaret 1904, men forskellige Forhold medførte, at han blev Elev paa Højskolen den følgende Vinter, der blev en rig Tid for ham. Gode Venner kunde han ikke undgaa at faa, han, som havde et saa rent og ydmygt Sind.

Rejsen blev saa udsat til 1. Septbr. 1905. Den gik for sig pr. Skib fra Hamborg til Calcutta, hvortil han kom den 29. Oktbr. Saa begyndte den Gerning, han gennem flere Aar havde ønsket sig, ude i det fremmede, hvorfra der nu meldes, at han er gaaet bort, næppe 26 Aar gammel, død af Pest.

Aarene fra 1905—09 har ikke været helt lette for ham. Der kom adskillige Gange store Hindringer i Vejen for Missionen, saa han flere Gange i længere Tid selv maatte lede Arbejdet. Kort Tid efter, at han kom, rejste Fru Franks hjem til Danmark i henved 10 Maaneder. I September 1906 rejste William Franks til England, hvor han døde. Ligeledes var Peter Christensen i 1908 i lang Tid den ledende, da Fru Franks var i Singapore og i Bangkok.

Selv foretog han en længere Tur for sit Helbreds Skyld fra 16. Januar—3. April 1907. Det var da ombord paa Skibet »Brand« til Sydafrika. Han var mønstret som Styrmand, saa han havde rig Lejlighed til at se sig om, baade ombord under Farten og i Land, hvor de kom. Hans Beskrivelse af Rejsen i »Meddelelser fra Calcutta-Missionen« viser, at han brugte

sine Øjne godt og havde let ved at fortælle, hvad han havde set.

Det synes at være gaaet godt altsammen. Man var glad ved ham i Missionen, han gjorde alt, hvad han kunde, for at fylde sin Plads. Man behøvede vist ikke at sige til ham, hvad der skulde gøres, det var han sikkert selv Mand for at se. Gennem hans Dagbogs-optegnelser faar man et levende Indtryk af, hvor ivrigt han gik op i sin nye Gerning.

Man kan ikke nok sige Tak for, at han saadan kunde fylde sin Plads, han, der kom i ganske nye Forhold, var saa ung og saa saa ungdommelig ud, at Fru Franks ved deres første Møde gav ham det Raad, at han skulde lade Skægget vokse!

Det var vist ogsaa heldigt, at han netop kom i den skandinaviske Sømandsmissions Tjeneste. Han, som elskede sit Folk med dets Sprog og Minder, og som var ivrig for Nordens Sag.

For Missionsvirksomheden havde han utvivlsomt en lykkelig Evne. Han var en rigt begavet Natur med mange Interesser, hvilket ogsaa kom ham tilgode i Virksomheden i Calcutta. Man kan saa godt forstaa, at Sømænd og andre har kunnet faa Lyst til at have med ham at gøre og til at tale med ham om de dybeste Ting i Menneskelivet. Kom man ind herpaa, mærkede man snart, at P. Christensen kendte Livets Kilder og flittig søgte til dem. — Han vidste, at det var omflakkende Mennesker, hans Gerning faldt imellem, kun sjældent kunde han træffe Sømændene flere Gange; men han havde den Overbevisning, at naar han var tro i sin Virksomhed og drog sin Fure og strøede ud Guds Sæd, saa havde han Lov til at se lyst paa Tingene. For alt, hvad der mødte ham, vidste han

at sige Tak. Han følte sig som et lykkeligt Menneske, der har fundet en Herre, der er værd at tjene helt og fuldt. Selv siger han, at han havde følt Rigtheden af, »at Lykke, det er i Vorherres Navn at leve Livet til andres Gavn«. —

Joh.s Ravn.

Blandt Sommerskolens mange Besøg skal særlig nævnes, at vor gamle Ven Professor Krauss fra Prag gæstede os Midsommerdag med et stort Selskab af bøhmiske Landmænd, og at Højskoleforstander L. Devylder og Hustru (gammel Askovelev) fra Sveriges nordligste Folkehøjskole, Matarengi, var Skolens Gæster den sidste Uge i Juli. Forstander Devylder holdt et meget oplysende Foredrag om sin Virksomhed (som Præst og Lærer) i Grænseegnen, hvor svensk og lappisk Sprog mødes. En Mængde fortrinlige Lysbilleder gav os Lejlighed til med egne Øjne at se Mennesker og Natur fra den yderste nordiske Ungdomsskole, hvor de unge med fuld Ret kan synge: »Här stå vi på toppen af jorden, vi söner af yttersta Norden«. —

Devylder førte ogsaa Ordet ved det kirkelige Møde i Skibelund paa Olavsdagen. Her talte Præsten Otto Rosenstand fra V. Vedsted og den gamle Præst og Digter Adam Dan fra Amerika.

Jeg sluttede Mødet med at oplyse, at der samme Dag blev holdt et Folkemøde paa Stiklestad til Minde om den nylig afdøde Biskop W. A. Wexelsen, Norges tidligere Kirkestatsraad, der ikke alene var den norske Folkehøjskoles trofaste Ven, men som ogsaa stod det Menigheds- og Folkeliv, der bar den danske Højskole frem, inderlig nær. Skibelundmødet sendte en telegrafisk Hilsen til Norge med en Tak for Biskop

Wexelsens Gerning. I »Højskolebladet« skrev jeg i Anledning af min Vens Død en lille Artikel, som medtages her. —

Biskop Wexelsens Død kommer vel ikke uventet for hans Venner i Danmark. Allerede ved Juletid fik jeg det Bud fra Trondhjem, at hans nærmeste Slægt ventede, at han ikke havde lang Tid tilbage. Imidlertid bedredes han, og Haabet om, at den tidligere saa kraftige Mand med det stærke Livsmod trods den svære Sygdom atter skulde rejse sig, fik ny Næring. Men nu melder Telegrafan, at han ramt af et Slag døde Mandag den 19. Juli.

Med ham har Danmark og ganske særlig den grundtvigske Kreds mistet en af sine varmeste og mest trofaste Venner i Norge.

Han var født 5. Juni 1849, og jeg har hørt ham sige, at dette, at han havde Fødselsdag sammen med Danmarks Grundlov, var ham en Tilskyndelse til at træde i hans Faders, Præsten Frederik Nannestad Wexelsens, Fodspor som en lydhør og modtagelig Lærling overfor, hvad der rørte sig i Kirke- og Folkelivet i Danmark.

Biskop Wexelsen var opnævnt efter sin Faders Morbroder, Præsten Wilhelm Andreas Wexels, fra 1831 Grundtvigs betydeligste Præsteven i Norge, i hvis Hus Biskop Wexelsens Fader levede en Del af sin Barndom og Ungdom.

W. A. Wexels kom til at staa i en haard Strid med kirkelige Modstandere, skønt han var »en Fredens og Kærlighedens Mand«. Der var næsten som et Korstog imod ham: Pietister, Afholdsfolk, Politikere — ja selv Digteren Welhaven drog til Felts mod ham; den sidste paa Salmedigtningens Omraade. Denne Kamp mod

Wexels blev en stor Hindring for en national og friere kirkelig Udvikling i Norge. Ved Hundredaars Festen for Wexels i 1897 aflagde Thv. Klaveness den Beken- delse, at han havde været med i Kampen mod Wexels og hans Venner, men at han fortrød det. Klaveness sagde dette meget stærkt: »Norge burde gøre Bod ved Wexels Grav«.

Chr. Bruun har sagt om samme Kamp: det var »noget nær den største Ugerning«, som er øvet i Norge, »det var et stort Sørge spil, som blev opført, da kristne Mennesker slog sig sammen om at faa Norges ædleste og dygtigste og indflydelsesrigeste og mest ansete Præst brændemærket.«

Biskop Wexelsens Fader var en af dem, der stod Wexels nærmest i Striden og tog med Mund og Pen virksom Del i de Kampe, som den kirkelige Anskuelses Venner maatte føre i Norge.

Biskop Wexelsen havde saaledes en Arv paa det kirke- lige Omraade at tage op efter sin Fader og efter Wexels.

Men Fr. N. Wexelsen, der fra 1847—83 var Præst i Trondhjem, havde ogsaa givet sin Søn en Arv paa Skolens Omraade. — Sammen med Ole Vig tog han livligt Del i de store Skolemøder, der blev holdt i Norge, og som fik stor vækkende Indflydelse paa det norske Folkeskolevæsen. Senere var han med at stifte »den nordenfjældske Højskoleforening« og stod gen- nem mange Aar som et Værn for Folkehøjskolen i Trøndelagen.

Jeg har mindet om Wexels og Fr. N. Wexelsens Stilling og Betydning i Norge for at gøre det klart, at Biskop Wexelsen er vokset frem af »det grundt- vigske Samfund« i Norge.

1872 blev han teologisk Kandidat, tog straks fat som Præst og vandt sig hurtigt et Navn som en varm

og livfuld Prædikant, men ogsaa som en dygtig og frisindet »Kommunemand« og Administrator. 1879 blev han Stortingssuppleant, 1882 Stortingsmand og 1891 traadte han ind i det Steenske Ministerium som Kirkeminister.

Efter Ministeriets Afgang blev han 1896 Skoledirektør i Trondhjems Stift og udøvede i denne Stilling en frugtbar og meget paaskønnet Gerning. 1898 fik han paany Sæde i det andet Steenske Ministerium som Kirkeminister og gik siden med over i det Blehrske Ministerium.

Ved sin Virksomhed som Minister har han indlagt sig store Fortjenester af Folkeskolen og Folkehøjskolen og det nationale Livs Vækst i Norge.

Her ligger det nær at minde om, at den norske Folkehøjskoles tydelige og stærke Fremgang i de sidste 10 Aar for en ikke ringe Del skyldes, at Wexelsen skaffede den bedre Kaar at arbejde under.

1905 blev Wexelsen udnævnt til Biskop i Trondhjem, og Venner af en frisindet og folkelig Udvikling indenfor den norske Kirke havde haabet, at han i denne Stilling kunde have faaet Lykke til at give sit vægtige Bidrag under den Forhandling, der staar for med Hensyn til den norske Folkekirkes Ordning. Hans tidlige Bortgang er ikke alene et Tab for Norge, men et føleligt Tab for alle dem, der har Forstaaelsen af, hvad kirkelig Frihed har at betyde.

I Tiden mellem hans Afgang som Kirkeminister og Udnævnelse til Biskop gjorde han en længere Rejse her til Danmark. Han vilde, inden han gik over i præstelig Virksomhed, personlig have et levende Indtryk af, hvorledes Kirke- og Skolelivet havde udviklet sig i den Kreds, hvortil hans Fader og han selv hjærteligt og afgjort havde sluttet sig.

Mange af os, som han gæstede paa denne Rejse, og som da for første Gang lærte ham nøjere at kende, mindes ham med Kærlighed og med Tak.

Det var vel nok saa, at han var noget medtaget af det urolige Liv, han som Politiker og Minister havde været stedt i. Hans store Arbejdskraft og Arbejdslyst havde været stærkt brugte. Han kunde sige, at han trængte nu til at faa Ro til et aandeligt Arbejde.

Men hvor var han trods Overanstængelsen, han havde været udsat for, frisk og kraftig og frimodig, naar det gjaldt de store Ting. Han var sikker i sin Tro paa, at det Fædreland, som han elskede inderligt og stærkt, skulde gennem alle Brydninger og Vanskeligheder gaa en god Fremtid imøde.

Som han i sit Ydre kunde minde om Renæssancens djærve og kraftige Skikkelser, kunde han vidne i sin Tale om, at han troede paa den nordiske Renæssance, »den norrøne Genfødselse«, som Chr. Bruun i sin Tid varslede om, »da Minderne fra de norrøne Folks Fortid skal blive en Magt i den europæiske Dannelse«.

Og han var sikker i sin Tro paa, at den nordiske Kirke ved den Oplivelse og Retledning, der var givet ved Grundtvig, skulde vokse i Inderlighed og Styrke, saa dens Vidnesbyrd ogsaa i den kommende Tid kan blive hørt og modtaget af søgende Mennesker.

Det var ikke vanskeligt at faa Forstaaelsen af, hvorfra Wexelsen hentede sin Frimodighed og styrkede sit lyse Haab.

Wexelsen var en Bønnens Mand. Med sit barnlige og fromme Hjærte havde han altid let ved at finde Bønnens Vej, og han gik den.

Han gav derved dem, der lærte ham ret at kende, en god Hjælp, saa han vil mindes med Tak til Gud af de mange Venner, som han ikke mindst vandt sig

derved, at han som en Bønnens Mand var et kærligt og trofast Menneske.

I August Maaned blev der som sædvanlig holdt Gymnastikkursus for Kvinder under Ledelse af Ingeborg Appel og Olav Schrøder.

I Efteraarsferien var adskillige af Skolens Lærere paa Udfart. — H. Axelsen-Drejer og Hustru var i Grækenland, Tyrkiet og Lilleasien, hvorfra Axelsen medbragte et rigt Materiale til Brug ved Undervisningen i Verdenshistorie. — Pastor Helweg og Hustru var i Dresden, hvor Helweg gjorde Studier og samlede Hjælpemidler til Undervisning i Kunsthistorie. Ingeborg Appel tog efter endt Gymnastikkursus i Askov selv paa et 14-Dages »Fortbildningskursus« paa Centralinstituttet, hvorfra hun jo er Elev. — Endelig var Even Marstrand og jeg paa Island, hvor vi havde en baade lærerig og fornøjelig Rejse. Egentlig burde Højskolelærerne en Gang i Flok besøge »Ihukommelsens vældige Tempel«, hvis levende Sagafortælling vel har været af afgørende Betydning for Grundtvigs Tanker og Haab om en folkelig Ungdomsskole. Universitetskursuset kunde jo en Gang henlægges til Thingvalla!

Vinterskolen var, som Opgørelsen viser, stærkt besøgt. Til Hjælp i Skolearbejdet var vi taknemlige over ogsaa i Aar at have Carl Koch og Holger Begtrup, som begge er vore trofaste og virksomme Venner til stor Støtte for Skolen. Chr. Bågå, der paa Sommer-skolen holdt en Række mytologiske Foredrag, blev ved Sygdom hindret i at besøge os under Vinterskolen. —

Ved Efteraarsmødet og i Aarets Løb har en Række

Mænd ført Ordet ved offentlige Møder paa Skolen. Johannes Schrøder har talt om Santalmissionen. Marius Sørensen om de stærke Jyder. H. P. Hanssen-Nørremølle om Nationalitetskampe. Thomas Bredsdorff om Præsteuddannelsen og om Holberg. Johannes Grønborg om Folkebogsamlinger. Borgmester Schjørring om »Fortid, Nutid og Fremtid«. Biskop Koch om Ungdommen og Poesien. Gunnar Engberg om »Stifindere«. — Kirkelige Foredrag er holdte af Pastor Otto Rosenstand, Provst Hjortkjær og Valgmenighedspræst J. Teilmann. —

16. December 1909 talte Provst J. Nissen fra Brørup her ved et offentlig Møde sidste Gang, inden han forlod Egnen for at overtage sit ny Embede i Vemmelev. Mange af Askov Højskoles Elever fra de sidste 20 Aar mindes med Glæde og Tak den gode Præst, der med sit indholdsrige og troværdige Vidnesbyrd fandt Vej til Hjærterne og altid paa sin stille Maade havde et vægtigt Ord at fremføre. Vi, der bor her paa Egnen, vil savne ham og hans Hjem meget, ikke mindst gælder det Askov Højskole. Vore bedste Ønsker følger ham til Sjælland. Maatte han der finde sig en ligesaa stor og trofast Vennekreds som her, og maatte han faa Velsignelse til at øve en lignende rig Gerning, som den han har øvet her. — Som Provst har han ogsaa haft stor Betydning for Skolevæsenet paa disse Egne. Det er jo en kendt Sag, at han i sin Tid kunde have gaaet til Aalborg som Biskop. Da han trods Opfordringen alligevel blev her, havde vi haabet at beholde ham. Vi ønsker ham tilbage til Ribe Stift.

Til Skoleaarets festlige Sammenkomster hører Samværet mellem Skolens Elever og Lærerfamilier med

Sv. Fengers og hans Hustrus Gæster i Anledning af deres førstefødte Søns Daab 16. Maj. Drengen, som var født paa sin Farfaders Aarsdag, fik Farfaderens Navn, Peter Johannes Ferdinand Fenger. Alle fire Bedsteforældre var tilstede, Morfaderen Provst Hansen døbte Barnet. Ved det samlede Middagsbord mindedes især den Fengerske Slægt, der jo, gennem Fru Charlotte Schrøder, ogsaa ved Slægtsbaand, har været knyttet til Askov Højskole fra dens første Tid. —

I September holdt Jørgen Rasmussen Kirkebjerg og hans Hustru Karoline Sølvbryllup. Da flere af Skolens Lærere var paa Rejse, var vi ikke fuldtalligt tilstede fra Højskolen, men hele Askov By samlede sig for at bringe Sølvbryllupsfolkene en hjertelig Hilsen og Tak for deres Færd og Virke i vor Kreds.

31. Marts holdt Fr. Hansens Sølvbryllup under stor Deltagelse fra hele Landet. I mange Aar var Fr. Hansen Lærer ved Skolen, men selv om hans store Virksomhed førte med sig, at han maatte opgive Skolearbejdet, har baade han og hans Hustru Anine med en Trofasthed, som vi er inderlig taknemlige for, delt baade lyse og mørke Dage med Skolen. Til dagligt Brød hører efter den gamle Forklaring at have gode Naboer. Anine og Frederik Hansens kærlige og forstaaende Deltagelse hører med til Askov Højskoles daglige Brød. Deres nære Forhold til Skolen fik ogsaa ved Sølvbryllupet sit Udtryk i, at alle Skolens Elever blev budt til anden Dags Gilde, en smuk og fornøjelig Fest, som Eleverne var taknemlige for. —

Blandt de i Aaret afdøde Venner af Skolen skal her foruden Nordmændene Viggo Ullmann og Karl Seift, hvem det næste Aarsskrift vil bringe korte Levnedstegninger af, nævnes tre fra selve Askov By.

Bager Andresens Hustru, Mariane Caroline f. Elling, døde 21. Marts 1910 efter mange Aars tiltagende Svag-
hed, 67 Aar gammel. De gamle Bagerfolk hørte i
mange Aar til Skolens allernærmeste og gode Naboer,
ligesom de begge var — og den gamle Bager Andre-
sen fremdeles er — trofaste Gæster ved Møderne paa
Skolen.

Sygeplejerske Kirsten Marie Jensen. Den 10. Juni
1909 — kun 41 Aar gammel — døde paa Kolding
Sygehus Sygeplejerske Kirsten Marie, som hun i det
daglige kaldtes, og blev begravet paa Lejrskov Kirke-
gaard samme Dag som sin Stedmoder og ved Siden
af sin egen Moder.

Hun var kun en lille Pige, da hendes Moder døde,
og den daværende, bekendte Pastor Knudsen i Lejr-
skov havde da sagt ved hendes Grav, at en saadan
Moder vilde efterlade Guds Velsignelse baade over sine
Børn og sit Hjem, og det gik i Opfyldelse.

Efter sit Ønske kom Kirsten Marie tidlig paa Askov
Højskole, og fra den Tid af stod hendes Længsel til
at blive Sygeplejerske. Hun sagde ofte, at det var
Forstander Schrøder, der ved sine Ord om og Arbejde
i Sygeplejesagen havde vakt hende til det, som blev
hendes Livs lykkelige om end vanskelige Kald. Hen-
des Fader syntes først, at hun var for ung og uprøvet
til en saadan Gærning, men da hendes Ønske holdt
sig, og Forstander Schrøder opmuntrede dertil, gav
han frimodig og gjerne sit Minde til, at hun blev ud-
dannet. Derefter begyndte saa hendes Sygeplejegær-
ning fra 1894—1907 i Malt-Folding og Vejen-Læborg
Sygeplejeforening, under hvilket Omraade Højskolen
jo hørte. — Men da disse Aar var gaaet, blev det
fornødent at dele Foreningen, og at Askov Højskole

fik sin egen Sygeplejerske, hvilket da blev Kirsten Marie fra 1907 til sin Død. Her har hun da været Sygeplejerske i en lang Aarrække paa Højskolen som i dens Omegn, og blandt de mange, hun har plejet, var ogsaa Fru Schrøder og senere Forstander Schrøder i deres sidste Sygdom.

Om al hendes Sygepleje gælder det i Sandhed og i en sjælden Grad, hvad hendes Venner i Taknemlighed har sat paa hendes Gravmæle: Kærlig, tro og opofrende var hendes Gærning.

Hun havde lært af den Frelser, hun troede paa, og tilegnet sig af hans Sind, »der ikke sparede sig selv, men gav sig hen for os«. — Hun var én af dem, der færdedes mild og stille, holdt af at se det gode ved ethvert Menneske og talte ikke ondt om nogen. Hvor er der mange, som i hende fandt en fortrolig, naar de trængte til Trøst og Raad og Hjælp.

I hende mistede Askov Højskole én af sine trofaste Venner og gode Medarbejdere.

C. C. Hjortkær.

Knud Andersen. Der går jo ikke noget år uden at den kres, der har sluttet sig om skolen og dens arbejde, lider tab. Således ogsaa i det forløbne år. En ung elektriker Knud Andersen, forhenværende Askov-elev og boende her i byen, er død den 21de Marts 1910, efter en kort sygdom, af tuberkulose og blev under stor deltagelse begravet den påfølgende 5te April. Han var en fynsk husmandssøn, født d. 6te Oktober 1866 i Lumbyholm, Nørre Lyndelse sogn og var møllersvend, da han kom til la Cour. Dær fik han ved at se sin husbonds arbejde interesse for elektricitet og påtog sig, undervist af la Cour, elektriske lysanlæg rundt omkring, sluttede sig senere sammen med en kammerat H. Frandsen, og blev så midt under det

travle livsarbejde bortkaldt. En rask, omhyggelig og pålidelig arbejder var han, gerne sét, hvor han kom, en trofast ven af skolen. Vi, som har kendt ham, mindes ham med tak og savn. Jeg har i ham mistet en personlig hengiven ven. Hans enke Sofie og deres lille plejedatter, Johanne, overlever ham.

H. F. Feilberg.

En god Veninde havde Skolen ogsaa i Fru **Elsa Gezélius**, Professor *Henrik Schücks* ældste Datter, der døde paa Vejle fjords Sanatorium den 2. Oktbr. 1909. Efter at hun havde taget sin Kandidatskatsamen, opholdt hun sig i Sommeren 1904 en længere Tid i Askov, hvor en yngre Søster samtidig var Elev, og hun fik en levende Kærlighed til Danmark og Folkehøjskolen. Det var utvivlsomt hendes Plan dengang at blive Højskolelærerinde; men kort efter sin Hjemkomst til Upsala blev hun forlovet og for et Par Aar siden gift med Adjunkt Dr. Birger Gezélius i Linköping. Sin Kærlighed til Danmark og Folkehøjskolen bevarede hun til det sidste.

M. Kr.

AF »ASKOV LÆRLINGES« HISTORIE

VED

HARALD AXELSEN-DREJER.

DET hænder ofte, at unge Elever spørger om et bestemt Punkt angaaende Elevforeningen, nemlig Stigen og Dalen i Medlemstal. Her skal gives en kort Oversigt over dette gennem de 23½ Aar, hvori den har bestaaet. De fleste ældre Elever véd, hvilken Betydning *Vinteren 1903—04* og det Hold Elever, som da var paa Skolen, har haft for Foreningen. Der opstod den Vinter blandt Askovs Elever en stærk Bevægelse for at tage mere aktiv Del i Foreningens Arbejde.

Som det gaar med enhver Forening, der afhjælper et Savn i en streng Tid [Provisorietiden], var det ogsaa gaaet med »Askov Lærlinge«: Trods øjensynligt Arbejde fra den daværende Bestyrelses Side var Medlemsantallet i Aftagen. Nu ønskede nogle unge energiske Elever at vise deres og Kammeraternes gode Sindelag, og efter Forhandling med Foreningens Bestyrelse blev der i »Højskolebladet« 27. Maj 1904 indrykket en »Meddelelse til Askov Højskoles gamle Lærlinge«. Heri hedder det bl. andet:

»Foreningen af Askov Lærlinge« har i de senere Aar ført en noget tilbagetrukket Tilværelse, idet den har lidt under en stadig Nedgang af Medlemstallet og den deraf følgende Formindskelse af sine Indtægter.

Foreningen blev stiftet den 29. Juni 1887 i Provisorietiden, da Askov Højskole ligesom mange andre Højskoler mistede sit Statstilskud. Gamle Lærlinge vilde da træde til for ved Pengebidrag saa vidt muligt at bøde paa, hvad man havde mistet.« . . .

»Ved de særlige Indsamlinger, som fandt Sted i Aarene 1887—92 indkom lidt over 5000 Kr.« »Selv om nu Uvejret drev over, . . . har der dog stadig været god Brug for Foreningens øvrige Virksomhed til Understøttelse af trængende Elever. Dette har ikke altid været Medlemmerne klart; man har . . . ikke set, at det slet ikke er Højskolen direkte, der har faaet Hjælp gennem Foreningens Aarsbidrag, men derimod ubemidiede Lærlinge.« . . . »Foreningens Medlemstal er i Aarenes Løb svundet betydeligt ind, ikke alene ved Udmeldelser, men særlig derved, at der kun har været ringe Tilgang af Elever fra de senere Skoleaar.« . . . »Det har derfor været Foreningens Bestyrelse en Glæde, at en stor Del af sidste Vinters Lærlinge har ønsket at indmelde sig i Foreningen« . . . derfor »har Bestyrelsen vedtaget at indbyde til et almindeligt Elevmøde paa Askov Højskole 29. Juni 1904.« —

Dette Opraab var undertegnet af den samlede Bestyrelse, et Udvalg af Skolens nærboende Venner og flere Elever fra Vinteren 1903—04. [2 Kvinder og 3 Mænd].

Fællesmødet 29. Juni 1904 blev af stor Betydning for Sammenholdet mellem gamle og unge Elever paa Askov. Den af Fællesmødet fremgaaede Bestyrelse valgte til sin Formand Fru Maren Lauridsen, Grønvang [som er det endnu] og til Forretningsudvalg til lige Proprietær Rud. Müller, Ferupgaard v. Kolding [endnu i Bestyrelsen] og Lærer S. Alkærsig [Forstander for Kerteminde Højskole].

Foreningens Medlemsbidrag var 1887—88: 1296 Kr., men gik saa jævnt nedad med 75 Kr. aarlig og var 1902—03: 464 Kr., svarende til Medlems-Antallet 230.

Som Følge af den berømte Vinter 1903—04 og *det gode Samarbejde mellem gamle og unge Elever*, som den afgaaede Bestyrelse — med Provst Thyssen, Ølgod som Formand — fik bragt i Stand ved Møder paa Askov 24. Febr. og 22. April 1904, er siden da Foreningen hvert Aar steget i Medlemstal.

29. Juni 1904 indmeldte sig 204 yngre og 62 ældre Elever. 1905—06 er Medlemsbidraget 1092 Kr. — flg. Aar 1308 Kr., saa 1445 Kr. — 1908—09: 1710 Kr. ∴: 1312 Medlemmer. 1909—10: 1890 Kr. ∴: 1452 Medlemmer. 1. Nov. 1910: 1547 Medlemmer. Selv om en Mængde Medlemmer hvert Aar ikke er til at finde efter Adresserne, fordi de er flyttet og ikke har meldt Bopælsforandring til *Sekretæren J. A. Faurholdt, Vejen*, saa er dog noget af det, som Eleverne i 1903—04 haabede, sket for Foreningen, takket være de *gamle Elever*, som stod i Foreningen før 1904 og er vedblevet at staa der, og de *unge Elever*, som siden 1904 i større Tal har meldt sig ind.

I den kritiske Tid 1904 har to gamle Bestyrelsesmedlemmer [Thyssen og Alkærsig] skrevet om Foreningen og ønsket, at den maa »styrke og vedligeholde Sammenholdet mellem Askov Højskole og dens Elever«, saa at »gamle Lærlinge jævnlig maa mødes paa deres Ungdoms Skole, at Lysten og Styrken stadig kan øges til et daadskraftigt Menneskeliv.«

ASKOV LÆRLINGE

REGNSKAB FRA 11. JUNI 1909 TIL 20. JUNI 1910

INDTÆGT:

Kassebeholdning fra forrige Aar.....	Kr. 447.31
Indvundne Renter.....	— 21.51
Højskolens Del af Trykningen af Aarsskriftet...	— 173.63
Indkommet i Medlemsbidrag.....	— 1890.30
	<hr/>
	Kr. 2532.75

UDGIFT:

Udbetalt Understøttelser:

Til Sommerskolen 1909.....	Kr. 180.00
(Ingeborg Berg, Skikkild; Elna Mikkelsen, Mammen; Else Skaaning, Vandborg; Anna Svane, Svendborg, hver 40 Kr. Kala Lindbæk, Kjelds Nor, Fyn, 20 Kr.)	
Til Vinterskolen 1909—10.....	— 420.00
(S. K. Amtoft, Østerild; Rasm. Dybkjær, Thisted; A. Elden, Norge; K. Hansen, Surhave; P. D. Jensen, Helsingø; A. Kjeldsen, Aakirkeby; J. Kr. Larsen, Ishøj; H. Petersen, Taarnby; Anna Andersen, Brudager; Maren Geertsen, Klim; Else Petersen, Biersted; Karl Sigvaldason, Island, hver 25 Kr. O. Andersen, Asminderup; A. Fisker, Assentoft; G. Nielsen, Mellerup; Agnes Andersen, Fornæs, hver 30 Kr.)	
Trykning af Aarsskriftet for 1909.....	— 460.50
Sange til Elevmødet 1909.....	— 9.00
Kundgørelser.....	— 15.50
Porto, Fragt og Indpakning.....	— 300.24
Kassererens Løn.....	— 100.00
Kontant Kassebeholdning.....	— 283.21
— i Sparekassen.....	— 764.30
	<hr/>
	Kr. 2532.75

Vejen, den 10. Juli 1910.

J. A. Favrholt.

Medlemsantal den 20. Juni 1910:

I det egentlige Danmark.....	1298
I Sønderjylland, Norge, Sverrig, Island, Færøerne og Amerika.....	154
	<hr/>
Ialt...	1452

Ovenstaaende Regnskab er gennemgaaet og sammenholdt med Kassebog og Bilag, og der er intet fundet at bemærke.

Fjordbakken v. Kolding, den 12. Juli 1910.

Th. Thomsen.

Konrad Jørgensen.

ASKOV LÆRLINGE

Alfabetisk Fortegnelse over Medlemmerne

1. November 1910.

Ved J. A. FAVRHOLDT, Vejen St.

Aaby, Marie, Hasle, Aarhus
Aagaard, Karen, Ejlby, Guldbjerg
Aagaard, Kathrine, Ny Ravnstrup, Hjallerup
Aagaard, Charlotte, Velle, Ulstrup
Abildgaard, Ebba, Aldumgaard, Stenderup
Adelhus, Karelia Winther, Adelgade, Skanderborg
Agerskov, Nanna, Kølstrup, Kerteminde
Agger, Kristine, Bøvling, Faare
Alexandersen, Sofie, Voldum, Randers
Albrektsen, Sigrun, Hjørlunde, Slangerup
Albinus, Jenny, Dr. Olgas Vej, København
Alkærsig, S., Kerteminde
Alkærsig, Frue
Alsing, Lisa, Køping, Sverrig
Alstrøm, Karin, Grebbestad, Sverrig
Amtoft, Chr., Østerild, Thisted
Andersen, Anders, Havsbjerggaard, Højby
Andersen, Bent, Skovlide, Hørning
Andersen, L. P., Drigstrup, Kerteminde
Andersen, N. J., Snedkerkaarden, Fakse
Andersen, Anna Andrea, Nagbøl, Lunderskov
Andersen, J. Biltris, Roskilde
Andersen, Johs., Neble, Korsør
Andersen, J. H., N. Allé, Aarhus
Andersen, L., Høve, Asnæs
Andersen, Marie, Dejret, Rønde
Andersen, Gerda, Fjords Allé, København
Andersen, Margrethe, Venslev, Rude

Andersen, Boline, Kildebrønde, Taastrup
Andersen, Anders, Aalestrup
Andersen, Karl, Kathrinegaard, Tranekær
Andersen, Kirstine, Bramminge
Andersen, Kristine, Kokspang, Varde
Andersen, Marie, Brabrand
Andersen, Jørgen, Birkum, Højby
Andersen, Kathrine, Østerbro, Eshjerg
Andersen, Olga, Birkagergaard, Bogø
Andersen, Oline, Solbjerg, Nykøbing M.
Andersen, Jens, Skovlygaard, Borup
Andersen, Karen Margrethe, Thyrsbæk, Vejle
Andersen, Karen, Gammelby, Vejen
Andersen, Marie, Skibelund, Vejen
Andersen, Magdalene, Stokkeby, Ærøskøbing
Andersen, Hansine, Præstegaarden, Skamby
Andersen, Karen Sophie, Hammershøj, Viborg
Andersen, Hans Peter, Skovlygaard, Borup
Andersen, Julie, Vallekilde, Hørve
Andersen, Jørgen, Vallekilde, Hørve
Andersen, Anna, Fredegaard, Sortebro
Andersen, Laurits A. S., Gørløse, Slingerup
Andersen, Søren H., Eskelund, Storehedinge
Andersen, Herdis, Brødfabrikken, Odder
Andersen, Johanne Illum, Viby, Jylland
Andersen, Bodil, Yding, Skanderborg
Andersen, Kristine, Bering, Hasselager
Andersen, Marie, Linde, Randers
Andersen, Maren, Koldt, Hasselager
Andersen, Andrea, Stenderupgaard, Stenderup
Andersen, Anna, Sdr. Vedby, Nykøbing F.
Andersen, Marie, Sdr. Tranders Hedegaard, Gistrup
Andersen, Svend, Havsbjerggaard, Højby
Andersen, Agnes, Fornæs, Grenaa
Andersen, Karen, Staunsholdt, Farum
Andersen, Thomas, Tostrup, Borup
Andersen, Ella, Frederiksminde, Kølstrup
Andersen, Margrethe, Heinagergaard, Skovby
Andersen, Elisabeth, Allesø, Næsbyhoved Broby
Andersen, Anna, Venslev, Skibby
Andersson, Karin, Karssmossen, Arnika, Sverrig

Andreasen, Cecilie, Rødding
 Andresen, Helga, Askov, Vejen
 Andresen, P., Vinding, Vejle
 Appel, Hans, Dalum, Hjallesø
 Appel, Erik, Des Moines, Iowa
 Appel, Dorthea, Rangstrup, Agerskov, Sønderjylland
 Appel, Astrid, Dalum, Hjallesø
 Appelberg, Ingeborg, Esbo, Finland
 Arnum, J., Askov, Vejen
 Arup, Ellen, Tybrind, Ejby
 Arnvig, Astrid, Fr. Allé 14, Aarhus
 Asmussen, Christian, Gedemarksgaard, Fovslet
 Astrup, Jens, Mammen, Bjerringbro
 Attrup, Johanne, Hørby, Holbæk
 Augustinus, P. D., Dons, Kolding
 Autzen, Gunder, Djernes, Høpstrup
 Autzen, Kristian, Lert, Sommersted
 Axelsen, Else Marie, Kvorning, Viborg

Bach, Anna, Fyrkilde Møllegaard, Arden
 Bagge, Karen, Rosted, Slagelse
 Bagge, Anna, St. Mikkelsgade, Slagelse
 Bahr, Eva von, Uppsala, Sverrig
 Balslev, Paula, Tiset, Hørning
 Balslev, Ellen, Gjelsted St.
 Bang, Claus, Lillofte, Assens
 Banke, Hansine, Strandby, Haarby
 Bardenfleth, Kristine, Amtsgaarden, Vejle
 Bardenfleth, Karen, Amtsgaarden, Vejle
 Baunbæk, Lars, Borbjerg, Holstebro
 Bay, H. J. Jensen, Simmerbølle, Langeland
 Bay, Inger Marie, Bjerre Kro, Vejle
 Bayer, Marie, Vindingholm, Bjerregrav
 Beck, Marie, Skanderup, Kolding
 Beck, Marie, Søndergade 17, Aarhus
 Beck, Ellen, Søndergade 17, Aarhus
 Bejsnap, Chr., Bejsnapgaard, Ølgod
 Belling, Sigrid, Borregaard, N. Alslev
 Belling, Torgny, Borregaard, N. Alslev
 Bender, Asta, »Jordan«, Odense
 Bendixsen, Asbjørn R., Herning

Bendixsen, Hans, Bredsten, Vejle
Bendixsen, Kristine, Kindstrup, Gjelsted
Bennike, Ragnhild, Buenos Aires, Argentina
Bentsen, Helge, Lammefjord, Hørve
Bentsen, Tinna, Munkholm, Randers
Benum, Ludv., Haalonde, Namdalen, Norge
Berg, Dagny, Trondhjem, Norge
Berg, Ingeborg Magdalene, Skikkild, Holstebro
Berggren, Elna, Ollerup, Svendborg
Bernthsen, Marie, Storning, Galten
Bertelsen, H. P., Sdr. Vilstrup, Eltang
Bertelsen, Sofie, Ballum, Sønderjylland
Bertelsen, Kristine, Præstegaarden, Hornslet
Bertelsen, R. K., Viborg
Bertelsen, Sørine, Vinding, Vejle
Bille, Karen, Nøddebo, Fredensborg
Bindesbøl, Abelone, Aadum, Tarm
Birk, Okkels, Helstrup, Herning
Bjerge, Marie, Askov, Vejen
Bjerre, Elise, Pedersborg, Sorø
Bjerre, P., Aastedbro, Horsens
Bjerregaard, A. Hvejsel, Jelling
Bjerregaard, Vally, Vinsæt, Salten, Norge
Bjørn, Eldor, Fauske, Salten, Norge
Blaabjerg, Peder, Torp, Karby, Mors
Blekastad, Hallvard, Moen, Elverum, Norge
Blichfeldt, Petrine, Østergaard, Laven
Bodelsen, Dagny, Kinnerupgaard, Langholt
Boesen, Kirstine, Askov, Vejen
Boesen, Kristine, Ulslev, Nykøbing F.
Boesgaard, Viggo, Kinderballegaard, Humble
Bojsen, Ebba Anine, Ourø, Skelskør
Bollerup, Astrid, Bollerupgaard, Ringkøbing
Bollerup, Margrethe, Lønborg, Tarm
Bonde, Ellen, Brandsbøl, Sønderjylland
Bonde, Mine, N. Vium, Ulfborg
Bonde, Maren, Ringkøbing
Bondesen, Oskild, Alslev, Varde
Bondesen, Mette, Skolegade, Varde
Botne, Tore J., Ildsal, Stavanger, Norge
Boye, O. C., Vejen, Vejen

Brage, Gudrun, Hvejsel, Jelling
Brasen, Karen, Kerteminde
Braat-Petersen, Chr., Køge
Braavald, Ole, Aamot, Modum, Norge
Bredsdorff, Astrid, Torkildstrup, N. Alslev
Bredsdorff, Gudrun, Torkildstrup, N. Alslev
Bredstrup, Ellen, Jonstrup, Ballerup
Brendstrup, Rasmus, Haar, Hinnerup
Briem, Torstein, Reykjavik, Island
Brink, Mette, Frederikssund
Bro, Tekla, Kommuneskolen, Ranum
Brorson, Amalie, Varde
Bruhn, Marie, Rosenlund, Nykøbing F.
Brummer, Elisabeth, Vinding, Vejle
Brøndsted, Betzy, Mejlgade, Aarhus
Buch, Markus, Seest, Kolding
Buch, Niels Ebbesen, Strandgaard, Hørve
Buch, Johanne, Egtved, Kolding
Buch, Ingrid, Bredsten, Vejle
Buch, Marie, Egtved, Kolding
Buhl, Alfred, Stubdrup, Vejle
Bundsgaard, Kirstine, Kærholm, Vejen
Bundsgaard, Mette, Gjesten, Vejen
Bundsgaard, Marie, Toftegaard, Vejen
Bundsgaard, Johanne, Toftegaard, Vejen
Būron, Stella, Dyrehavegaardsvej, Kolding
Bæk, Nielsine, Vang, Tisted
Bækkelund, Aage, Aarup
Bækkelund, Rigmor, Aarup

Callesen, Nicele, Leerskov, Aabenraa
Carlsen, Marie, Gl. Haderslev
Carlsen, Norin Anker Fagerlund, Ringe, Hasle
Carlsen, Marie, Søndergade, Sorø
Carstensen, Anna Frederikke, Kongensgade, Tisted
Caspersen, Thora, Elmue, Fakse
Cavling, Viggo, Nørrevold, København
Christensen, Hans Preben, Wibroes Vej, Aalborg
Christensen, Chr., Ugilt, Hjørring
Christensen, Elies, Orten, Varde
Christensen, Frederik, Aarløse, Thureby

- Christensen, Mads, Kildevæld, Tavlov
Christensen, R. A., Rude, Odder
Christensen, Mads Chr., Dalby, Vinderup
Christensen, Maren, Orten, Varde
Christensen, Elisabeth Tidemand, Gl. Kongevej, København
Christensen, Marie Louise, Nørager St.
Christensen, Kathrine Mørch, Assendrup, Daugaard
Christensen, Anna, Skovby, Als
Christensen, Helene, Vollerup, Sønderborg
Christensen, Else, Rosengade, Odder
Christensen, Marie E., Kolding
Christensen, Elna, Trolleborg, Koldby
Christensen, K. J., Rodbjerggaard, Egtved
Christensen, Elise, St. Sct. Hansgade, Viborg
Christensen, Elisabeth, Uldum
Christensen, Laurits John, Assingløse, Roskilde
Christensen, Chr Chr., Nørre Tornby, Hjørring
Christensen, Dagmar, Jernbanegade, Hjørring
Christensen, Johanne, Havnegade, Marstal
Christensen, Valborg, Borup, Vraa
Christensen, Anna, Ormslev, Aarhus
Christensen, Chr., Smidie, Bælum
Christensen, Niels, Annasminde, Vejle
Christensen, Einar, Rønne
Christensen, Anna, »Bavnehøj«, Aarhus
Christensen, Ingrid, Stauning, Skern
Christensen, Caroline, Axeltorv, Fredericia
Christensen, Marie, Viegard, Oustrup
Christensen, Marie, Bellinge, Holmstrup
Christensen, Johanne Nordvig, »Østerlide«, Aarslev
Christiansen, Chr., Gjørlev
Christiansen, Anna, Musikhandelen, Hillerød
Christiansen, Johannes, Højskolen, Vallø
Christiansen, N. P., Kronborg, Helsingør
Christiansen, Odine, Fruerstuevej, Svendborg
Christiansen, Chr., Højslev
Christiansen, Jenny, Arengaard, Aarhus
Christoffersen, Ole, Eskildstrup, Rønnede
Clausen, Ingeborg, Holsted
Clausen, Inger, Haistrup, Osby, Sønderjylland
Clausen, Kirsten, Brøstrupgaard, Sønderjylland

Clausen, Margrethe, Aarby, Kalundborg
 Clemmensen, J., Cathrinesminde, Felsted, Sønderjylland
 Colind, Madsine, Nørskovgaard, Laurbjerg
 Constantin-Hansen, M., Torsted, Horsens
 Constantin-Hansen, Kolding
 Cour, Anna la, Askov, Vejen
 Csarnievsky, Korine, Assens

Dahlbom, Aksel, Svendborg
 Dahlgaard, Christine, Lyby St.
 Dalsgaard, J. P., Harre, Roslev
 Dalgaard, Peter, Krejbjerg, Skive
 Dam, Kristian, Gadbjerggaard, Rønne
 Dam, Dagny, Brøderup, Tappernøje
 Dam, Johanne, V. Hjerimitslev, Brønderslev
 Damgaard, Laurids Lund, Hvirring, Flemming
 Damsgaard, Karen, Sønderup, Skelskør
 Damsgaard, Mette, Hvidbjerg St.
 Dan, Elisabeth Pedersen, Vordingborg
 Danielsbaska, Edv., Vesterby, Kotke, Finland
 Danø, J. K., Kystsikringen, Thyborøn
 Daugaard, Jens, Toftvang, Kolding
 Degn, Elise Sørensen, Hjarbæk, Løgstrup
 Didriksen, Marie, Borre, Stege
 Diemer, Sigrun, Havnegatan, Stockholm
 Digmann, Kirstine, N. Sundby
 Ditlefsen, Chr., Holstebro
 Ditlevsen, Sanna, Fruering, Skanderborg
 Drejer, Ejnar Axelsen, Nykøbing M.
 Drewsen, Peter, Nyminde, Nr. Nebel
 Drost, Johannes, Ristinge, Humble
 Drost, Elna, Egeslevmagle, Skelskør
 Dubgaard, Marie Larsen, Rom, Lemvig
 Dybkjær, Rasmus R., Vestergade, Tisted
 Dørrum, H. J., Vognill, Trondhjem
 Dørup, Kirstine, Horn, Silkeborg

Ebling, Marie, Fredericia
 Eeg, Cathrine Schultz, Agtrupvej, Kolding
 Egede, Birgitte, Østerby, Tranbjerg
 Ejskjær, Jens Brøndum, Skive

Ekstrøm, Dagmar, Torvegade, København
 Elbæk, Marie, Haaruplund, Hundslund
 Elden, Aksel, Dyrsteds Egge, Stenkær
 Eliassen, A. Chr. A., Kudicze, Nakskov
 Eliassen, Nellimor, N. Hyllinge, Roskilde
 Elle, Margrethe A., Classensgade, København
 Elmquist, Emma, Vesterbrogade, København
 Engberg, Helga, Præstegaarden, Hundslund
 Engberg, Ingeborg, Tranebjerg, Samsø
 Erhardi, Valborg, Aabenraa
 Erichsen, Helena Elisabeth, Bækholm, Randers
 Eriksen, Jørgen, Sundeved, Als
 Eriksen, Mette, Vorbasse, Lunderskov
 Eriksen, Sara, Rygaard, Ry
 Eriksen, Anna, Broballe, Nordborg
 Eriksen, Laust N., Sdr. Sejerslev, Højer
 Eriksen, Alma Jenny, Østergade, Herning
 Esbjerg, Niels, Veldbæk, Esbjerg
 Eskeland, Lars, Voss, Norge
 Eskildsen, Mariane, Sinding, Silkeborg
 Eskesen, Odense
 Espersen, Signe, Fællesf. Kontor, Aarhus

Faustian, Anna, Brønshøj, København
 Favrholt, J. A., Vejen
 Favrholt, A., Godthaabsvej, København
 Feierskov, Ingvar, Østerport, Ringkøbing
 Fejlberg, Lovise, Bakkegaards Allé, København
 Feldthusen, Anna, Taasinge, Svendborg
 Finnbogasen, Gudrun, Fr. VI.s Allé, København
 Finnbogasen, Johanne, Fr. VI.s Allé, København
 Fink, Erik, Stubbom, Fjelstrup
 Fischer, Toma, Aabenraa
 Fisker, Anton, Skibelund, Vejen
 Fog, Gudrun, Nørresøgade, København
 Fog, Theodor, Sandby, Ringsted
 Fog, Agnete, Præstegaarden, Espe
 Fog, Gunborg, Nykøbing M.
 Fogh, Ida, Skindbjerg, Grenaa
 Fogh, Jacob, Kristiansminde, Malling
 Foldager, Peter, Nykøbing F.

Foss, S. Enok, Taastrup
Foosnæs, Helge, Beitstaden, Stenkjær
Fox, Fanny, Bogø, Stubbekøbing
Frandsen, Niels, Ousager, Lejre
Frandsen, Niels, Særslev, Jullerup
Frandsen, Louise, St. Sct. Mikkelsgade, Viborg
Frandsen, Marie, Damgaard, Hvirring, Flemming
Frandsen, Marie, Hvirring, Flemming
Frederiksen, Frederikke, Rye, Høng
Frederiksen, Johanne, Sundbylille, Frederikssund
Frederiksen, Marie, Røragergaard, Slagelse
Frederiksen, Dagmar, Sinding, Silkeborg
Frederiksen, F. H., Gelsted, Herlufmagle
Frederiksen, Rigmor, Støvring
Fredsted, Jokum, Frømajgaard, Jels
Friis, Ida, Knudstrupgaard, Eskildstrup
Frost, Jens, Skodborg
Frølund, Lars, Gjellerup, Herning
Frøstrup, Gunde, Kelst Mølle, Billum
Fuglsang, Ludvig, Skovbogade, Kolding
Fuglsang, Harald, Kathrinegade, Kolding

Gad, Karen, Ryesgade, København
Gad, Augusta, Thorvaldsensvej, København
Gade, Kristian, Svenstrup
Gaardsted, Ingefred, Baarse, Præstø
Gammelgaard, Marie, Tejldeggaard, Varde
Geertsen, Maren, Klim
Gehl-Kristensen, Anna, Snoldelev, Roskilde
Giersing, Anna, Linnésvej, København
Godiksen, Niels, Lørsted, Bondrup
Godskesen, Marie, Hundslev, Kølstrup
Goul, Jens Lønborg, Brøndum, Skive
Gram, Anna, Københoved, Rødding
Gram, Helene, Alhambravej, København
Gram, Dorthea, Askov, Vejen
Gransgaard, P., Tørring, Lemvig
Grau, Andreas, Bro, Augustenborg
Grau, Ellen, Nordborg, Als
Graversgaard, M., Lejrskov, Lunderskov
Gregersen, Gregers, Gjesing, Guldager

Greve, Anna, Rømersgaard, Faaborg
 Grindstad, Aug., Rækkestad, Norge
 Grinsted, Anna, Borup, Vraa
 Grove, Ingeborg, Bøkebergslaat, Sverrig
 Grunddahl, Agnes, Sigbrits Allé, København
 Grundvad, Andrea, Vadum, Lime, Skive
 Grunnet-Jepsen, Emilie, Frimurergaarden, Varde
 Grønborg, Louise, Masnedsund
 Grønvall, Karin, Sophiehjemmet, Stockholm
 Gudiksen, Gudik, N. Andrup, Skive
 Gudmundsen, Gudink, Vegomølum, Reykjavik
 Gudmundsen, Johanne, P. Skramsgade, København
 Gundesen, Karen, Vimtrup, Rødning
 Gundorph, M., Kjellerup

Haagerup, Ketty, Dr. Priemsvej, København
 Haahr, Palle P., Galthoe, Tistrup
 Haas, Maren, Taarupgaard, Tavlov
 Hagen, Dagmar, Husholdningsskolen, Sorø
 Hald, Maren, Viby, Jylland
 Hald, Maren, Bramme, Jebjerg
 Halse, Vordingborg
 Hannerup, N. J., Hannerupgaard, Hobro
 Hansen, Johannes, Forsinge, Jerslev
 Hansen, Peder, Bølling, Skern
 Hansen, Anine, Haugaard, Askov, Vejen
 Hansen, Augustinus, Hodde, Varde
 Hansen, Anders, Jonstrup, Ballerup
 Hansen-Thyssen, Adserbølgaard, Holsted
 Hansen, Gyde Marie, Nykøbing M.
 Hansen, H. S., Surhave, Brørup
 Hansen, Jørgen, Prinsensgade, Fredericia
 Hansen, Kirstine, Filipdsal, Høng
 Hansen, Marie, Kaastrup, Kalundborg
 Hansen, Niels, Baaring, N. Aaby
 Hansen, Maren, Baaring, N. Aaby
 Hansen, Nathalie, Vraa
 Hansen, Niels Anton, Aarslev
 Hansen, Sine, Madumkærgaard, Ulfborg
 Hansen, Sine, Marslev
 Hansen, Sigrid, Risbro, N. Aaby

- Hansen, Valdemar, Gløvermosegaard, Haudrup
Hansen, Margrethe, Stationsvejen, Holstebro
Hansen, Dorthea, Nyholm Torup, Rønde
Hansen, Tekla Laub, Gothersgade, København
Hansen, Ellen, Stenagergaard, Ølholm
Hansen, Agnes Elisabeth, Skenkelsø, Ølstykke
Hansen, Gyde Marie, Nykøbing, M.
Hansen, Rigmor, Aarslev
Hansen, Anna Henrikke, Vestervang, Hovedgaard
Hansen, H. P., Lunde, Lunde St.
Hansen, Hans Chr., Rimsø, Grenaa
Hansen, Ejler Møller, Blangstrup, Aarup
Hansen, Kristian Marius, Mariendal, Frederikssund
Hansen, Laurits A., Kvislemark, Sandved
Hansen, Bertel, Holing, Herning
Hansen, Hans Olaf, Haarslev, Sandved
Hansen, Elna, Toftegaard, Balstrup, Ringsted
Hansen, Alvilda, Skovby, Ærøskøbing
Hansen, H. J. Bringstrup, Harsdorfsvej, København
Hansen, Agnes, Præstegaarden, Nykøbing M.
Hansen, Birtha Marie, Stenløse, Sct. Clemens
Hansen, Kirstine, Surhave, Brørup
Hansen, Kirstine, Glostrup
Hansen, Hansa Damgaard, Glorup, Øxendrup
Hansen, Kirstine, Fyrkildegaard, Arden
Hansen, Valdemar, Havnegade, Nyborg
Hansen, Else Marie, Bramminge
Hansen, Hans, V. Konnick, Ønnerup, Sverrig
Hansen, Marie, Hejmdal, Aabenraa
Hansen, Anton, Slagteriet, Brønderslev
Hansen, Dilde, Rødding
Hansen, Kr., Nørremølle, Sattrup, Sundeved
Hansen, Thomas, Boeslunde, Korsør
Hansen, Jens, Findinge, Espe
Hansen, Ellen, Thyrsbæk, Vejle
Hansen, Margrethe, Rugballegaard, Hatting
Hansen, Karen, Hønnerup, Gjelsted
Hansen, Kristan, Gothersgade, København
Hansen, Oluf, Højvang, Frederikssund
Hansen, Christian Huthoni, Pederstrup, Lou
Hansen, Niels Chr., Folkerslev, Stubbekøbing

Hansen, Astrid, Vignæs, Sakskøbing
 Hansen, Hans Peder, Rønninge Langeskov
 Hansen, Kirstine, Dagmarsgade, Ringsted
 Hansen, Kristian, Surhave, Brørup
 Hansen, Anna, Killerup, Odense
 Hansen, Anna K. E., Fruedal, Thureby
 Hansen, Anna, Fjelsted Damgaard, Aarup
 Hansen, Hansine, Kvislemark, Sandved
 Hansen, Anna, Brohøjgaard, Faarevejle
 Hansen, Ellen, Græsborg, Nykøbing M.
 Hansen-Højelse, H. P., Lundagergaard, Køge
 Hansen, N. P., Dalby, Tjæreby
 Hansen, Hans Chr., Ulkjær, Vejle
 Hansen, Ingrid, Hedengaard, Allested
 Hansen, Jensine, Stockholm, Tolne
 Hansen, Karen, Ræbylille, Stege
 Hansen, Elisabeth, Havgaard, Askov, Vejen
 Hansen, Hans, Opager, Søllested
 Hansen, Marie, Sct. Hansgade, Ringsted
 Hansen, Jørgen, Brundby, Koldby
 Hansen, N. P., V. Egesborg, Lou
 Hansen, Jens M., Forchhammersvej, København
 Hansen, Karen, Strelluf, Ølgod
 Hansen, Mathilde, Bøvling, Faare
 Hansen, Anna, Sdr. Vilstrup, Kolding
 Hansen, Karen, Mullevejs Mølle, Slagelse
 Hansen-Højelse, Anna, Lundagergaard, Køge
 Hansen, Thyra, Stenstrup, Præstø
 Hansen, Mathilde, Sørup, Svendborg
 Hansen, Karen, Frederikssund
 Hansson, Tilda, Arendala, Hardeberga, Lund
 Harboe, J. P., Asbo, Vejen
 Hauge, Olav, Sogndal, Sogn, Norge
 Hauge, Ragnhild, Lærdal, Sogn, Norge
 Hauge, Karna, Vejen, Vejen
 Hauch, H. J. R., Asmildkloster, Viborg
 Hegelund, J., Bakkebo, Brørup
 Hegelund, Anna, Bakkebo, Brørup
 Heinssey, Anna M., Vesterbrogade, København
 Hejberg, Christine, Østerløgum, Hovslund
 Helboe, Laura, Mejeriet, Hjørring

Helboe, Ane Kathrine, Dejret, Rønde
Helgason, Endride, Aalsbo, Gjelsted
Helmer, Anders, Slagelse
Helmer, Gudrun, Slagelse
Helweg, Karen, Askov, Vejen.
Hemmingsen, Rigmor, Frenderup, Stege
Henningsen, Jutta, Dronningensgade, Odense
Henriksen, H. P., Aastrup, Stubbekøbing
Henriksen, Kirstine, Ø. Sundby, Aalborg
Henriksen, Otto Arvad, Vestermark, Brande
Henriksen, Hans N., Søgade, København
Henriksen, Henrik, Haastrup, Fredericia
Henriksen, Kristine, Tørnemark, Sandved
Hesselager, Johanne, Uldum
Hesseldal, H. J., Hesseldal, Assens
Hessellund, Herluf, Boulstrup
Hessellund, Sigrid, Ladelund, Brørup
Hindhede, Anton, Lem
Hjerrild, Sinne, Hugholm, Stouby
Hjort, Karoline, Langetved, Rødning
Hjortkjær, Simon, Brokjær, Gredstedbro
Hjortkjær, Maren, Ramme
Hjortshøj, Jacob, Hjørring
Hjorthøj, Dagmar, Vrensted, Løkken
Hoffmann, Margrethe, Øland, Halvrimmen
Holck, Ingeborg, Brønshøj, København
Holdt, Hedvig, Køng, Lundby
Holst, Gudmund, Brørup
Holst, Karl L. H., Blokhus, Aabybro
Holstein, Lilly, Sagasvej, København
Holm, Marie, Rødning
Holm, Marie, Lerchenfeldt, Kalundborg
Holm, Anders, Lishjerg, Lystrup
Hougaard, Anna, Lundhøjgaard, Uhre, Vejle
Houmøller, Jenny, Holstebro
Howalt, Ejner, Dosseringen, København
Hundie, Anna Olsen, Taastrup
Hvam, Kathrine, Møllegade, Silkeborg
Hvidkjær, Kathrine, Dejret, Knebel
Hvitved, Sofie, Thirstrup, Trustrup
Hæggelund, Richard, Glostrup

Høe, Jens P., Mellerup, Randers
 Høe, Marie, Overgaard, Løsning
 Høegh, Marie, Voldum, Randers
 Høgsbro, Tove, Vestervoldgade, København
 Høibraahn, J. K., Ejdsvold, Norge
 Højby, Jens Rasmussen, V. Vedsted, Ribe
 Højby, Anna Rasmussen, V. Vedsted, Ribe
 Højlund, Christence, Ingerslev, Hasselager
 Højmark, Frede, Aarhus
 Højsgaard, Dorthea, Høm, Ribe
 Hørlück, Ingeborg, Skodborg, Sønderjylland
 Hørlück, Jens, Skodborg, Sønderjylland
 Hørlück, N. J., Rurup, Toftlund, Sønderjylland
 Høy, Laurits, Pindsminde, Randers
 Høy, Anna, Ejstrupgaarden, Randers
 Høyer, Boy, Ø. Linnet, Gram
 Høyer-Petersen, Marie, Sejlflod, Aalborg
 Høyrup, Nikolaj, Skødegaard, Lunderskov

Ingemann, Gunild, Ollerup, Svendborg
 Ingemann, Valdemar, Markersdal, Rødby
 Ingerslev, Gunhild, V. Stationsvej, Odense
 Ivegaard, Gunnild, Sorø

Jakobsen, Kristen, Uldkjær, Vejle
 Jakobsen, Mette, Refsing, Vejen
 Jakobsen, Peder, Karlsgaarde, Varde
 Jakobsen, Ellen M., Gamborg, Kauslunde
 Jakobsen, Dagny, Vamdrup
 Jakobsen, Anna, Albanitorv, Odense
 Jakobsen, Dorthea, Gjelsted, Herlufmagle
 Jakobsen, Ingeborg, Storegade, Aabenraa
 Jakobsen, Marie, Lyderslev, Storeheddinge
 Jakobsen, Milla, Tvingstrup
 Jakobsen, Kirstine, Vejen
 Jansen, Harriet, Tødsø, Nykøbing M.
 Jansen, Peder, Pandrup, Aabybro
 Jelsbak, Claudine Schnack, Kronborg, Lunderskov
 Jensen, Aage, Lystrup, Slangerup
 Jensen, Astrid, Solbakkehus, Kolding
 Jensen, Dagmar, Østbirk
 Jensen, Erikka, Strelluf, Ølgod

- Jensen, Hans, V. Nebel, Kolding
Jensen, Henrik, Haarlev, Sandved
Jensen, Jens, L. Linde, Køge
Jensen, Johanne, Transbjerg, Mariager
Jensen, Jens Frederik, Lidemark, Køge
Jensen, Jens Laurids, Staagerup, Vesterskerninge
Jensen, J. Lembche, Maskinfabrikken, Jerslev
Jensen, J. P., Høng
Jensen, Kirstine, Ølgod
Jensen, Knud, Udstrup, Ulfborg
Jensen, Meta, Bramdrup, Kolding
Jensen, O. P., Højskolen, Frederiksborg
Jensen, P. Meldgaard, Grydgaard, Ulfborg
Jensen, Søren, Skafteløv, Slagelse
Jensen, Torben, Gislev, Ørbæk
Jensen, Agnete, Engelsborg, Odder
Jensen, Agnes, Næsby, Stillinge
Jensen, Jens Martin, Tostrup, Stege
Jensen, Jens Anton, Ladelund, Brørup
Jensen, Maren, Hvirring, Flemming
Jensen, Nikoline, Barløse, Assens
Jensen, Astrid, Højstedgaard, Vraa
Jensen, Kirstine, Gormsgade, Vejle
Jensen, Anna Marie, Lundtofte, Holsted
Jensen, Hansine, Bøgebjerg, Dalby
Jensen, Anna, V. Vrøgum, Varde
Jensen, Olga, Faistrup, Mundelstrup
Jensen, P., Ørehøj, Hellerup
Jensen, Anna, Bruunsgade, Aarhus
Jensen, Marius, Ellinggaard, Horsens
Jensen, Cecilie, Bjerregaard, Aale
Jensen, Sander, Haraldsted, Ringsted
Jensen, Vilhelm, Allindemagle, Ringsted
Jensen, Jens Karl, Højby, Fyn
Jensen, Jens Kristian, Svallerup, Kallundborg
Jensen, Thyra, Mejlbj, Lintrup, Sønderjyll.
Jensen, Kristen, Ballum, do.
Jensen, J. M., Flensborg, do.
Jensen, Andreas, Dortheasminde, Vejen
Jensen, Anna M., Lombjerg, Hørup
Jensen, Thora, Skagen

- Jensen, Kirstine, Hvidsminde, Børkop
Jensen, Anna, Søndermarksvej, Valby
Jensen, Mariane, Vittrup, Løkken
Jensen, Kristiane, Sulsted
Jensen, Ingrid, Korshøj, Holstebro
Jensen, Jens Jørgen, Brangstrup, Ringe
Jensen, Ellinor, Idestrup, Nykøbing F
Jensen, Jens Sørensen, Guldager
Jensen, Vita, Bøgely, Eskildstrup
Jensen, Hakon, Hørup, Jelling
Jensen, Marie, Bredegade, Aalborg
Jensen, Jacob, Marientorp, Nørager
Jensen, Marie, Holmagergaard, Løgstør
Jensen, Johanne, Vraa
Jensen, Inger Marie, Jyllinge, Ølstykke
Jensen, Anna, Hvidagergaard, Korsør
Jensen, Karen, Foerlev Mølle, Skanderborg
Jensen, Marie, Tranebjerg Mark, Samsø
Jensen, Johannes, Ulse, Haslev
Jensen, A. L., Bredmose, Oksbøl
Jensen, Wille, Sct. Mathiasgade, Viborg
Jensen, Niels, Anesminde, Vodskov
Jensen, P. D., Skævinge
Jensen, Jensine, Iller, Kellerup
Jensen, Kristine, Bølling, Skern
Jensen, Kathrine, Ustrup Overgaard, Horsens
Jensen, Kirstine, Landborup, Knebel
Jensen, Bertha, Tvindelstrup, Ringsted
Jensen, Anna, Storeheddinge
Jensen, Anna, Furesøgaard, Farum
Jensen, Kirstine, Vestervelling, Langaa
Jensen, Helga, Saxholm, Laurberg
Jensen, Anders, Gildbjerggaard, Skive
Jensen, Marius, Veerst, Lunderskov
Jensen, Albert P., Dalmose
Jensen, Elna, Thurø, Svendborg
Jensen, Ellen, Steffensminde, Nykøbing F
Jensen, Rask, Gjesing, Guldager
Jensen, Christoffer, Vallensved, Fodby
Jensen, Karen, Steffensminde, N. Alslev
Jensen, Marie, Hesselballe, Uldum

Jensen, Hans, Udstrup, Ulfborg
Jensen, Karen, Hjortshøj
Jensen, Ole, Sundvejen, Horsens
Jensen, Kirstine, Falling
Jensen, Bertha, Veddeløv, Roskilde
Jensen, Dagmar, »Vaaen«, Sindal
Jensen, Methea, Kisumkærgaard, Rønbjerg
Jensen, Margrethe, »Belle Alliance«, Fakse
Jensen, Laura, Hvidbjerg
Jensen, Anna, Morud, Næsbyhoved, Broby
Jensen, Marie, Melby, Kallundborg
Jepsen, Ellen, Skelskør
Jepsen, P., Cikorieterriet, Horsens
Jespersen, Kathrine, Balslev, Ejby
Jespersen, Dines L., do. do.
Jespersen, C., Solvang, Ølholm
Jessen, Anders, Hjarup, Kolding
Jessen, Jeppe, V. Debel, Outrup
Jessen, H. J., Kalstrup, Stepping
Jessen, Karen, Askov, Vejen
Joensen, Thorvald, Husevig, Thorshavn
Johansen, Eline, Skøbøl, Varnæs
Johansen, Klaus, Eskelund, Brørup
Johansen, Laurids, Væde, Aarup
Johansen, Marie, Sofiero, Hillerød
Johansen, Jens, Ladelund, Brørup
Johansen, Svend, Storemøllen, Haslev
Johansen, Holger, »Pasteur«, Taastrup
Johansen, Karen, Greve, do.
Johannessen, Jensigne, Tørring, Ø. Tørslev
Jonassen, Oddur, Akureyri, Island
Juncker, Andreas, Vejen
Juncker, Thomas, Hejrskov, Gørding
Just, Peder, Lystrup
Just, Niels, Askov, Vejen
Jørgensen, Ane Kirstine, Ketting, Hørsholm
Jørgensen, Birthe, Asp, Tistrup
Jørgensen, Esther, Hvilsager, Mørke
Jørgensen, Ingeborg, Bagsværdsvej, Lyngby
Jørgensen, Jørgen, Vejen V., Vejen
Jørgensen, Karen, Højskolehjemmet, Odense

Jørgensen, Konrad, Kolding
 Jørgensen, Marie, Nørrebrogade, Kbhvn.
 Jørgensen, Marie, Pjedsted
 Jørgensen, Ane Marie, Hvirring, Uggelhusene
 Jørgensen, Anna, Braaskov, Ejby
 Jørgensen, J., Skærbæk, Sønderjyl.
 Jørgensen, Betty, Holsted
 Jørgensen, Loona, do.
 Jørgensen, Johanne, Horreby, Nykøbing F.
 Jørgensen, Hanne, Norgesgade, Aarhus
 Jørgensen, Ellen, Jernbanegade, Odense
 Jørgensen, Jørgen, Bolteskov, Ringe
 Jørgensen, Georg, Engestofte, Maribo
 Jørgensen, P. Anker, Løgstør
 Jørgensen, Amanda, Bandholm
 Jørgensen, Geert-, Dagmar, Viby, Riis Skov
 Jørgensen, H. J., Vamdrup
 Jørgensen, Ellen, »Belvedere«, Charlottenlund
 Jørgensen, Laura, Egerupgaard, Assens
 Jørgensen, Kirstine, Møllebækkegaard, Helsingø
 Jørgensen, Rasmus, Stilling

Kaa, Ellen, Kværndrup
 Kaa, Peder, N. Ørslev, Nykøbing F.
 Kalf, Eva, Vor Frue Skole, Roskilde
 Kamp, H. P. H., Sønderby, Borre
 Kans, K. R., Otova, Suomi, Finland
 Kerkkonen, K., Liminho, do.
 Kierkegaard, Ane, Lemming, Silkeborg
 Kihlstrøm, Marie, Birk, Herning
 Kirk, Kr., Askov, Vejen
 Kirk, Palle, Sdr. Næraa, Aarslev
 Kirkebjerg, Jørgen Rasmussen, Askov, Vejen
 Kirkegaard, Jens, Gerning, Bjerringbro
 Kirkegaard, Ingeborg, Kridthus, Taastrup
 Kirketerp, M. V. L., Høegholm, Trustrup
 Kjeldsen, Anton P., Aakirkeby
 Kjelstrup, Signe, Ejerslev, Nykøbing, M.
 Kjems, Frode, Fredericia
 Kjems, Rigmor, Særslev, Jullerup
 Kjær, Elsabe, Østerløgum, Hovslund

Kjær, Ejvind, Skovmølle, Højslev
 Kjærsgaard, Agnes, Vissing, Leerberg
 Kjærsgaard, Jens, Bajlum, Roslev
 Kjærsgaard, Johanne, Fjaltring, Lemvig
 Klausen, Abelone, Tobøl, Holsted
 Klitgaard, Niels, Borris
 Klodskov, N. J. N., Kærehave, Ringsted
 Kloppenborg, Kathrine, Vandborg, Bonnet
 Klæstrup, Else Pedersen, Biersted
 Knokgaard, L., Hillerød
 Knudsen, Anna, Trifolium, Fakse
 Knudsen, Anders, Dyrupgaard, Holmstrup
 Knudsen, Hans, Landsgrav, Slagelse
 Knudsen, Johannes, Hjarup, Kolding
 Knudsen, Sine, Breum, Jebjerg
 Knudsen, S. P., L. Skovgaard, Vejen
 Knudsen, Ingrid, Mikkeltborg, Kibæk
 Knudsen, Sine, do. do.
 Knudsen, Karen, Dyrupgaard, Fruens Bøge
 Knudsen, Poul Mosegaard, do. do.
 Knudsen, Marie, Ebdrup, Kolind
 Knudsen, Agnes, Sommerfryd, Drammen
 Knudsen, Edela, Sønderho, Fanø
 Knudsen, Anna, Mullerød, Flemløse
 Knudsen, Agnes, Flemming
 Knudsen, Mads L., Trustrup, Lyby
 Koch, Knud, Livjægerallé, København
 Kock, Soffy, Boulevarden, Aalborg
 Kockhauge, Frederik, Langetved, Rødding
 Kockhauge, Marie, V. Vamdrup
 Koed, Jacob, Kathrinelund, Brørup
 Kofoed, Ella M., Gl. Køgevej, Valby
 Konradi, Emil, Ladelund, do.
 Konstantin-Hansen, Magdalene, Kolding
 Kops, Elna, Rindom, Ringkøbing
 Korsager, Mikkeline, Bredgade, Herning
 Korsgaard, Kristian, Starup, Gravens
 Korsgaard, A. Holm, Holm, Ulfborg
 Korsgaard, Chr., Hatting, Horsens
 Korsgaard, Jens, Lødderup, Nykøbing. M.
 Korsødegården, Maja, Tangen, Norge

Koudal, Kristen, Holmstoel, Silkeborg
Krag, Jørgen, Trappendal, Hejls, Kolding
Krag, Anders P., Tørring, Ø. Tørslev
Krag, Peder, Borbjerg, Holstebro
Kragh, Jens M. V., Langkær, Brande
Kragholm, Anna, Kaphøj, Frøstrup
Kragholm, Lucie, do. do.
Kragholm, Jens, do. do.
Kramer, P., Skovgaard, Laurberg
Kreygaard, Karen, Aversi, Haslev
Kring, Karen, Jordrup, Kolding
Kristensen, Ane Marie, Vejsmark, Jebjerg
Kristensen, Johanne, Ø. Tørslev, Randers
Kristensen, Kathrine, Pedersminde, Vejen
Kristensen, Kirsten Marie, Adsbølgaard, Ølgod
Kristensen, Marie, Nordrup, Slagelse
Kristensen, Marie, Oxbøl, Varde
Kristensen, Mads, Stavning, Skern
Kristensen, Niels, Poulstrup, Vraa
Kristensen, Thyra, Vindelev, Jelling
Kristensen, Terkel, Ørum, Daugaard
Kristensen, Ane, Pilegaards Mølle, Brønderslev
Kristensen, Johanne, Højskolehjemmet, Vejen
Kristensen, Margrethe, Askov, do.
Kristensen, Martin, Vognsild, Østrup
Kristensen, Ingeborg, Ø. Tørslev, Randers
Kristensen, Peder, Dalby St.
Kristensen, Oluf, Ny Kastrupgaard, Amager
Kristensen, Margrethe, Solbjerg, Nykøbing M.
Kristensen, Evald Reinholdt, Silleberg, Sindal
Kristensen, Mathilde, Nordrup, Slagelse
Kristensen, Frederikke, Estrup, Brørup
Kristensen, Mathilde, Rønnebjerg, Vraa
Kristensen, Marie, Gryderup, Korsør
Kristensen, Marie Krog, N. Tranders, Aalborg
Kristensen, Søren, Skørbækgaard, Døstrup
Kristensen, Anna, Ørslev, Skelskør
Kristensen, Anna, Ferslev, Skibby
Kristiansen, Kr., Højvang, Daugaard
Kristoffersen, Camilla, Hjelmømagle, Ringsted
Krog, Kristen, Borbjerg, Holstebro

Krog, Otto Hansen, Erslev, Nykøbing, M.
Krøgholdt, Kristian, Mygdal, Hjørring
Kühl, Ingeborg, Julianebjerg, Vejle

Ladefoged, Bertel, Brundby, Koldby
Ladefoged, N. Nielsen, East Finchley, London
Lambek, Mads, Lem, Ringkøbing
Lambek, Laurids, do.
Landam, Marie, Aslække, Juelsminde
Landsperg, Ellen, Søgade, Sorø
Langebæk, Ib Holm, Mern
Langkjær, Louise, Nykøbing, F.
Langset, Edvard, Hallandsjø, Trondhjem
Larsen, Anton, Herning
Larsen, Cecilie, Snoldelev, Gadstrup
Larsen, Hans, Asaa
Larsen, P., Vinding, Vejle
Larsen, Vilhelm, Lundbytorp, Lundby
Larsen, Ellen, Barløse, Assens
Larsen, Dagny, Kådsebølle, Rudkøbing
Larsen, Anna, Rø, Gudhjem
Larsen, Lars N., Røjle, Middelfart
Larsen, Andreas, Søllested
Larsen, H., Lyngby, Løkken
Larsen, Aug. Lindboe, Overby, Nykøbing S.
Larsen, L. P., Røddinge, Stege
Larsen, Oluf, Sophienberg Højskole, Nyborg
Larsen, Marie, Skovvadgaard, Sulsted
Larsen, Fanny, Storeheddinge
Larsen, Kristine, Røddinge, Stege
Larsen, Agnes, Bredgade, Herning
Larsen, Thora, do. do.
Larsen, Laurits, L. Valby, Slagelse
Larsen, Christian, Ishøj, Taastrup
Larsen, Bodil, Kortviggaard, Stege
Larsen-Helweg, Benedikte, Viborg
Larsen, Berthine, V. Norlunde, Nakskov
Larsen, Kirstine, Hundborgvej, Thisted
Larsen, Ella, Blaagaardsgade, Kbhvn.
Larsen, Kirstine, Naarup, Fyn
Larsen, Lars J., Dyrehavegaardsvej, Kolding

Larsen, Anna, Rostrup, Arden
Larsen, Gerda, Fællesvejs-Passage, Kbhvn.
Larsen, Joachim, Dalsgaard, Haslev
Larsen, Søren, Redsted, Karby, Nykøbing M.
Larsen, Jens Kr., Islemark, Herløv
Larsen, Jens, Frederikskilde, Slagelse
Larsen, Martha, Nørrebrogade, Kbhvn.
Larsen, Marie, Pebertved, Ullerslev
Lass, Anna, Vollerup, Sønderborg
Lassen, Astrid, Korrid, Sporup
Lassen, Pauline, Meldgaard, Ask, Malling
Laugesen, Petra, Stationsvejen, Holstebro
Laugesen, Laurits, do. do.
Laursen, R., Ollerup, Svendborg
Laursen, Maren, Bjerre, Bjerre
Laursen, Kirsten, Hallendrup, Hadsten
Laursen, Ingeborg, Boltrupgaard, Ringe
Laursen, Dagny, Eriksminde, Boulstrup
Laursen, Anna, Sdr. Aldum, Stenderup
Laursen, Thorvald, Højskolen, Kerteminde
Laursen, Kirstine, Hørslev, Skovby, Hammel
Laursen, Kathrine, Sdr. Aldum, Stenderup
Lauridsen, Johannes, Grønvang, Vejen
Lauridsen, Maren, do. do.
Lauridsen, Ingrid Vang, do. do.
Lauridsen, Magdalene Vang, Aarhus
Lauridsen, Magdalene, Ankerhus, Sorø
Lauridsen, H. P., Malt, Vejen
Lauridsen, P., Vejen
Lauridsen, P. M., Lundbækgaard, Gørding
Lauridsen, Christine, Askov, Vejen
Lauridsen, Marie Vang, Grønvang, do.
Lauridsen, Margrethe, Nygaard, Klinkby
Lauridsen, Karen Margrethe, Felding, Borris
Lauridsen, Anna, Vejen, Vejen
Leegaard, Hedvig, Rosvang, Sjørring
Lei Dorthea, Djernæs, Hoptrup
Lenskjold, Dagmar, Tvergade, Silkeborg
Lersey, Jens, Nyborg
Leth, Elise, Allerup, Højby
Leth, Viggo, Blegind, Høring

Liakka, N., Ilajaki, Finland
Lind, J., Horsens
Lind, Anna Marie, Enslev, Gerlev
Lindbæk, Kola, Strandhuse, Kolding
Linde, Maren Nielsen. Linde, Randers
Lindenmejer, Anna, Brørup
Lindstrøm, Olga, Halmstad, Sverrig
Lindstrøm, G., Klim
Lindvig, Ingeborg, Kærby, N. Aaby
Lindvig, Viggo, do. do.
Lindvold, L., Svendborg
Linnæ, Caroline, Kjærgaard, Højer, Sønderjyll.
Lomholt, Adjunkt, Viborg
Lorentzen, Ingeborg, Hygum, Sønderjyll.
Lorentzen, Chr., Vejen, Vejen
Lorentzen, Mary, Skolegade, Esbjerg
Ludvigs, Karen, Stensgaard, Kongerslev
Ludvigsen, Nicolai, Stenderup, Satterup
Lund, P., Odder
Lund, Ida Troels, Skelskør
Lund, Peter, Kattesundet, Svendborg
Lund, Johanne, do. do.
Lund, Hans, Københoved, Rødding
Lund, Ingeborg, Tranbjerg, Samsø
Lund, Kirstine, Follerup, Fredericia
Lundgaard, Marie, Gammelby, Vejen
Lundqvist, Leonarda, Nyhavn, Kbhvn.
Lundsgaard, Augusta, Eskildstrup, Pederstrup
Lycke, Kirstine, Rødding
Lykkegaard, K., Viborg
Løverodde, Kirstine Pedersen, Brørup

Madsen, Kristen Poulsen, Mejls, Varde
Madsen, Jeppe, Vinding, Vejle
Madsen, Niels Peter, Masnedsund
Madsen, Frode, Udby, Jerslev
Madsen, Marie, Savværket, Ejby
Madsen, Thorvald, Karensmark, Vejen
Madsen, O. Møller, Ringkøbing
Madsen, Marie, Hvidkildegaard, Ollerup
Madsen, Kathrine, Hejls, Kolding

- Madsen, Frederik, Humlebæk
Madsen, Ingeborg, Aspegaard, Pedersker
Madsen, Ellen, Sletten, Humlebæk
Madsen, Ella, Signevej, Hellerup
Madsen, Elna, Ønslev, Eskildstrup
Madsen, Kristine, Lystrup, Stenderup
Madsen, Christen, Hvidkildegaard, Ollerup
Madsen, Anna, Kjerte, Aarup
Madsen, Rosa, Storeheddinge
Madsen, Karen, Savværket, Ejby
Madsen, Magnus, Ollerup, V. Skerninge
Madsen, Karen, Lystrup, Stenderup
Madsen, Kristine, Aale
Madsen, Maja, Asløkke, Juelsminde
Madsen-Mygdal, S., Tarm
Maegaard, Kr., St. Dalgaard, Vejen
Marcussen, Else, Strands, Knebel
Marker, Axmax, Vesterbrogade, København
Markussen, Fru N., Broby, Brobyværk
Martin, Jacob, Sorø
Martin, Ejnar, do.
Mathiesen, Helga, Bogø, Stubbekøbing
Mathiasen, Margrethe, Romalt, Randers
Mehlsen, Stinne, Jebjerggaard, Jebjerg
Mehren, Arne von, Manor Farm, Standlake Oxon, Sussex
Mejer, Christian, Elmegade, Kolding
Mejer, Kristine, Lyngby, Brabrand
Melgaard, Kathrine, Skovby, Viby
Mellin, O. V. Ottova, Suomi, Finland
Meyer, Anna Margrethe, Bredgade, København
Meyn, Nielle, Vallø
Michelsen, Valdemar, Skarrild, Kibæk
Mikkelsen, Marie, Præstø
Mikkelsen, Eleonora, Frederikstorv, Aalborg
Mikkelsen, Esther, Mammen, Bjerringbro
Mikkelsen, Marie, Skodsbøl, Egersund
Mikkelsen, Karen, Serup, Silkeborg
Mikkelsen, Kristian, Lammefjorden, Gislinge
Mikkelsen, Anna, Hvilsager, Mørke
Mikkelsen, Elna, Flikjærgaard, Bjerringbro
Mikkelsen, Kristine, Redsted, Karby

Milthers, Statsgeolog, Enighedsvej, Charlottenlund
Moe, A. Torhus, Tandrem, Norge
Mogensen, Lise, Ølgod
Moltesen, Søren, Stensvanggaard
Moltesen, Klaus, Gravngaard, Brørup
Mortensen, Johanne Kirstine, Ammendrup, Helsingø
Mortensen, Jens, Tøndering, Durup
Mousten, Søren, Knudby, Løgstrup
Munch, Karoline, Mejlund, Taars
Munch, Marie, Raageskovgaard, Neksø
Munch, Anna, do, do.
Mulbjerg, Kathrine, Bredfald, Hjørring
Müller, Gyrithe, Astrup, Jebjerg
Müller, Hans, Riglandseg, Vamdrup
Müller, Rudolf, Ferupgaard, Ejstrup
Mølgaard, Andreas, Gislev, Ørbæk
Møller, Christian, Røjle, Middelfart
Møller, Karen, Nørregade, Odense
Møller, Thorvald, Esbjerg
Møller, Karen, Liselund, Slagelse
Møller, Martha, Skovsbo, Langeland
Møller, Eli, Englandsgade, Esbjerg
Møller, Ingrid, Skovhadstrup, Hvalsø
Møller, Thyra, Grumstrup, Hovedgaard
Møller, Aksel, Lundegaard, Bandholm
Møller, Marius, Karleby, Nykøbing F.
Møller, S. Dan, Kolind, Kolind
Møller, Jørgine, Lundegaard, Bandholm
Møller, Sylvia, Orehoved, Nykøbing F.
Mønster, Kathrine, Solvang, Horsens

Naavik, Andreas, Frosta, Trondhjem
Neerup, J. P., Skive
Nielsen, S. Raaschou, Mariendalsvej, Kbhvn.
Nielsen, Jes, Naalebjerggaard, Kolding
Nielsen, Anna, Brylle, Knarreborg
Nielsen, Anders, Askov, Vejen
Nielsen, Asta, Avang, Lejre
Nielsen, Dorthæa, Oppesundby, Frederikssund
Nielsen, Jørgen, N. Lyndelse, Aarslev
Nielsen, Karl, Aaby Højskole, Aabybro

- Nielsen, Lars, do., do.
Nielsen, Maren, Fur, Roslev
Nielsen, Niels Jørg., Studsgaard
Nielsen, N. P., Askov, Vejen
Nielsen, N. Martin, Napstjert, Aalbæk
Nielsen, Niels Vilhelm, N. Bjert, Kolding
Nielsen, P., Stenagergaard, Ringsted
Nielsen, Salomon, Ørslev, Slagelse
Nielsen, Jenny, Karolinelundsvej, Horsens
Nielsen, Jens, Dybsted, Olstrup
Nielsen, Karl, Bjerre, Faaborg
Nielsen, Marie, »Dagbladet«, Holbæk
Nielsen, Elise, Askov, Vejen
Nielsen, Dagmar, Nyrup, Kallundborg
Nielsen, Kristiane M., Bramsnæs, Roskilde
Nielsen, Maren, Ørsted, Viby
Nielsen, Anna, Tystrup, Fakse
Nielsen, Marie, Kjessendrup, do.
Nielsen, Johanne, Rønnebæk, Næstved
Nielsen, Frk., Gl. Kongevej, København
Nielsen, Fru, Donsgaard, Kolding
Nielsen, Anna, Nylandsgaard, Haudrup
Nielsen, Carl, »Eshjerg Avis«, Eshjerg
Nielsen, Johanne, Naalebjerggaard, Kolding
Nielsen, Hans P., Askov, Vejen
Nielsen, Theodor, Brangstrup, Ringe
Nielsen, Anna, Allerup, Tjæreborg
Nielsen, Theodor, Oreby, Sdr. Bjerge
Nielsen, Herdis, Telegrafstationen, Odense
Nielsen, Jørga, Torp, Billum
Nielsen, Ingrid, Ø. Svenstrup, Skovsgaard
Nielsen, Rigmor Berg, Forhaabningsholms Allé, Kbhvn.
Nielsen, Kristian, V. Drage Mølle, Hørve
Nielsen, Sine, Rygaard, Ry
Nielsen, Dagmar, Kuurvang, Tjæreby
Nielsen, Laurine, Fjellerup, Ryslinge
Nielsen, Ebba, Nørregade, København
Nielsen, Marie, Ø. Hæsinge, Højrup
Nielsen, Karoline, Tranbjerg St.
Nielsen, Ellen Larsine, Jyllinge, Ølstykke
Nielsen, Olga, Glud, Horsens

Nielsen, Erik Skovgaard, Ferritslev, Ullerslev
Nielsen, Niels J., Grundfør, Hinnerup
Nielsen, Jørgine, Gjelsted
Nielsen, Jens, Jelstrup, Aars
Nielsen, Niels, Hvalløse, Randers
Nielsen, Karen, Kølstrup
Nielsen, Kristine Marie, Tjærbyvang, Randers
Nielsen, Helga, Børsen, Hjørring
Nielsen, Marie Siggaard, Faurbæk, Klampenborg
Nielsen, Johanne, Landbrugsskolen, Borris
Nielsen, Gunnar, Mellerup, Randers
Nielsen, N. A. C., Mindstrupgaard, Roskilde
Nielsen, Ejnar, Lisbjerg Terp, Lystrup
Nielsen, Niels P., Kidserup Holbæk
Nielsen, Louise Slotsvej, Charlottenlund
Nielsen, Agnes, Rungstrup, Ringsted
Nielsen, Elisabeth, Hjælmsømagle
Nielsen, Benedikte, Østerby, Tranbjerg
Nielsen, Rasmus, Hartford, Connecticut
Nilsson, Anders, Toarp, Oxee, Sverrig
Nissen, Gertrud, Præstkær, Brørup
Nissen, Laurids, Forsøgsstationen, Aarslev
Nissen, Nis Chr., Viby, Skovby, Als
Nissen, Margrethe, Vemmelev, Forlev
Nitche, Olga, Havnegade, København
Noe, Maren, Dr. Olgas Vej, do.
Novrup, Hans, Alslev, Varde
Nutzhorn, D., Hjelmerupgaard, Odense
Nyegaard, Margrethe, Vive, Hadsund
Nygaard, Karen, Mullerup, Aarup
Nymark, Jørgen, Skaade, Aarhus
Nyskov, P. Petersen, Thorsager
Nystrøm, Ida, Vasa, Finland
Nørgaard, Nora, Lille Strandvej, Hellerup
Nørring, Jul. E., Sølvgade, København
Nørvang, Sigurd, Højskolebladet, Kolding

● Odense, Jørgen, Aalborg
Okholm, P., Sdr. Farup, Ribe
Olsen, Ole Fr., Blangsløv, Lou
Olsen, Anders, Thorslunde, Taastrup

Olsen, Ellen, Landsgrav, Slagelse
 Olsen, Hanne, Hjarup, Kolding
 Olsen, Jacob, Fr. VII's Stiftelse, Jægerspris
 Olsen, Jens, Landsgrav, Slagelse
 Olsen, Johan, Solbakken, Fredericia
 Olsen, Karen, Sædder, Thureby
 Olsen, Kristian, Redaktør, Horsens
 Olsen, Kristian, Landsgrav, Slagelse
 Olsen, Olav, Hjarup, Kolding
 Olsen, Charlotte, Rørdal, Aalborg
 Olsen, Kirstine, Pilegaard, Herlufmagle
 Olsen, Martha, Vibygaard, Roskilde
 Olsen, Sigfred, Knudegaard, Hasle
 Olsen, Margrethe, Landsgrav, Slagelse
 Olsen, Ebbe, Dysted, Olstrup
 Olsen, Thorvald, Frihedsholm, Maarsø
 Olsen, Anna, Vibygaard, Roskilde
 Olsen, Ingeborg, Landsgrav, Slagelse
 Olsen, Anna, Koldt, Hasselager
 Olsen, Bertel, Hillerup, Ribe
 Olsen, Anna, Askov, Vejen
 Olsen, Marie, Holger Danskesvej, København
 Olesen, Agnes, Gæstgivergaarden, Borris
 Olesen, Olga, Tørring, Ø. Tørslev
 Orht, Johanne, Højer, Sønderjylland
 Ottosen, Aksel, »Solbakken«, Horsens
 Overgaard, Johannes, Stautrup, Hasselager
 Overgaard, Hans, do., do.
 Overgaard, Søren, do., do.
 Ovesen, Kristian, Engbjerg, Klinkby
 Ovesen, Kirstine, Østerby, Øland, Halvrømmen

Pallesen, Palle J., Ekknud, Ølgod
 Palludan, Alfred, Købmandshvile, Hørsholm
 Panum, Else, Sdr. Draaby, Nykøbing M.
 Pape, Marie, Bredsten, Vejle
 Peen, Ane, Marie, Ø. Sundby, Aalborg
 Pedersen, J. Birkild, Kolding
 Pedersen, Emanuel, Kadsebølle, Rudkøbing
 Pedersen, Jensine, Dalum, Odense
 Pedersen, Jørgen Isak, L. Linde, Haarlev

- Pedersen, Knud, Skibelund, Vejen
Pedersen, Marie la Cour, do, do.
Pedersen, Nielsine, Gislev, Ørbæk
Pedersen, Niels, Ladelund, Brørup
Pedersen, Niels, Vittenbjerg, Køge
Pedersen, Ole, Allerslev, Lejre
Pedersen, Synnøve, Dyrehøjgaard, N. Aaby
Pedersen, Nathalia, Præstegaarden, Løsning
Pedersen, Hans, Hjallese
Pedersen, Dines, Gjernstrup, Brørup
Pedersen, Hans P., Jernbanegade, Haslev
Pedersen, Marie, do., do.
Pedersen, P. K. J., Aalbæk, Skive
Pedersen, Frede, Nørregade, Grenaa
Pedersen, Peder, Hjortsvang, Tørring
Pedersen, Inger, Ørby, Fjelstrup, Sønderjylland
Pedersen, Frits, Havreby, Fohl, do.
Pedersen, Kathrine, Skodborg
Pedersen, Marie, Hyllested, Dalmose
Pedersen, Dorthea, Ejstrup, Skals
Pedersen, Hansine, Ejer, Skanderborg
Pedersen, Hannibal, Rerslev, Hedehusene
Pedersen, Anna Offer, Klejs, Gramrode
Pedersen, Birtha, Kvistgaard, Aarup
Pedersen, Sørine, Ørre, Herning
Pedersen, Maren, Ørsbjerg, Aarup
Pedersen, Kathrine, Hospitalsgade, Kolding
Pedersen, Asta, »Central«, Ringsted
Pedersen, P. S., Julingsholm, Sdr. Omme
Pedersen, Erik, Drastrup, Viby S.
Pedersen, Marie, Pedersborg, Sorø
Pedersen, Astrid, Kvistgaard, Aarup
Pedersen, Karen, Hobrovej, Randers
Pedersen, Laura, do., do.
Pedersen, Louise, Torpe, Rødby
Pedersen, Kristine, Troeltsgaard, Ydby
Pedersen, Katrine, Egens, Rønde
Pedersen, Kristine, Carl Metzgade, Randers
Pedersen, Otto Lang, Lønninggaard, Klippinge
Pedersen, Marie, Herslevgaard, Fredericia
Pedersen, Maren J., Ørsbjerg, Aarup

Pedersen, Carla, Taagehavegaard, Holmstrup
Pedersen, Magdalene, Gjesing, Skanderborg
Pedersen, Anne, Idom, Holstebro
Pedersen, Olga M., Badstrup, Kallundborg
Pedersen, Johanne, Thonbogade, Horsens
Petersen, Dagmar, Bjergager, Randlev
Petersen, P. Hansen, Tystofte, Skelskør
Petersen, P. Fog, St. Kannikestræde, Kbhvn.
Petersen, Magdalene, Vejen, Vejen
Petersen, Marie, Homaa, Grenaa
Petersen, Johannes, Vildkærgaard, Lejrskov
Petersen, Jens Chr., Tessebølle, Vallø
Petersen, Søren, Hedeskov, Thorsager
Petersen, Hans, Stolpehuse, Vallø
Petersen, Ingeborg, Anslet, Fjelstrup, Sønderj.
Petersen, Ida, Haderslev
Petersen, Kristine, Harreby, Fohl
Petersen, Marie, do., do.
Petersen, P. L., Kastbjergled, Lintrup
Petersen, Anna, Juhlsminde, O. Aastrup
Petersen, Frederikke, Tandslet, Als
Petersen, Thyra, Harreby, Fohl
Petersen, Ellen, Dynt, Broager
Petersen, Elna, Eskildstrup, Nykøbing F.
Petersen, Ellen, Vallensbæk, Glostrup
Petersen, Georg, Ringgaard, Auning
Petersen, Theodor, Egenlø, Dalby
Petersen, Anna, St. Mikkelsgade, Slagelse
Petersen, Laura, Staalstræde, Odense
Petersen, Kristian, Gislum, Østrup
Petersen, Ida, Hulkegaard, Rødvig
Petersen, Kristian, Sdr. HARRIDSLEV, Hjørring
Petersen, H. L., Julebæk, Herlufsmagle
Petersen, Elise, Dampmøllen, Nr. Alslev
Petersen, Petrine, Højbjerg, Helsingø
Petersen, Elvira, Rosendal, Kallundborg
Petersen, Hans, N. Broby
Petersen, Johannes, Prinsensgade, Fredericia
Petersen, J. Gyde, Bollesager, Esbjerg
Petersen, Anders, Milholdt, Dronninglund
Petersen, Marie, Skaarup, Bogense

Petersen, Jacob, Hem, Skive
 Petersen, Hans P., Smidstrup, Børkop
 Petersen, Niels, »Solbakken«, Vejen
 Petersen, Kristine, »Solbakken«, Vejen
 Petersen, A. S., Aalykke, Kolding
 Petersen, Eleonora, L. Egede, Korsør
 Petersen, Mathilde Højer, Ulsted
 Philipsen, Jes, Ødisgaard, Kolding
 Pihlkjær, Sine, Ny Munkegade, Aarhus
 Pinholdt, Vilhelm, Vejers, Varde
 Plambeck, Henrik, Junstion City, Oregon
 Ploug, Kartarine, N. Lyndelse, Aarslev
 Posselt, Inger Marie, Svanholmsvej, København
 Poulsen, Marie, Mellemmøllen, Randers
 Poulsen, N. Joh., Ø. Uttrup, Aalborg
 Poulsen, L., Vejen, Vejen
 Poulsen, Astrid, Lægeboligen, Terndrup
 Poulsen, Bertram, Ø. Løgum, Hovslund
 Poulsen, Marie, Hovslund
 Poulsen, Marie, Hæbbelstrup, Brønderslev
 Poulsen, Andrea, Frydendal, Frederikssund
 Poulsen, Marie, Rolles Mølle, Lunderskov
 Primdal, Kathrine, St. Ramsing, Skive
 Primdal, Rigmor, Houstrup, Hjørring
 Primdal, Nanna, Ramsing, Skive
 Pust, Hansine, Aastrup, Stubbekøbing

Rasch, Thorvald Chr., Losbystræde, Kolding
 Rask, Emilie Vibeke, Nygaard, Varde
 Rask, Kristian, Nyborg, Ølholm
 Rasmussen, Fr., Dansk Cykle Co., Odense
 Rasmussen, Hans, Ulstrup, Kallundborg
 Rasmussen, Kristine, Linaa Storgaard, Laven
 Rasmussen, Marie, Engestofte, Maribo
 Rasmussen, Margrethe, Svenstrup, Aalborg
 Rasmussen, P., Højskolebladet, Kolding
 Rasmussen, Chr., Dalgaarden, Aasø, Glumsø
 Rasmussen, Kirstine, Bering, Hasselager
 Rasmussen, Valdemar, Ølgod
 Rasmussen, Kathrine, Gormsgade, København
 Rasmussen, L. Chr., Møllestedgaard, Bellinge

- Rasmussen, R., Sædekildegaard, Fangel
Rasmussen, Søren, Ulstrup, Kallundborg
Rasmussen, Thea, Højrupgaard, Ejstrup
Rasmussen, Hans, Ny Stenderup, V. Hæsinge
Rasmussen, Anna, Giver, Aars
Rasmussen, Klara Freltofte, Pederstrup
Rasmussen, Marie, Ryslinge
Rasmussen, Helga, Munkebjergby, Sorø
Rasmussen, Anna, Ørsted, Aarup
Rasmussen, Hans, Bøgely, Hellebæk
Rasmussen, Hulda, Bøtø Tang, Gedser
Rasmussen, Thea, Hudevad, Aarup
Rasmussen, Dorthea, Dyrslægeboligen, Brobyværk
Rasmussen, Else, Skovstrup, Tommerup
Rasmussen, Holger, Taagerup, Roskilde
Rasmussen, Elna, N. Broby, Brobyværk
Rasmussen, Mary, Skellerup Nygaard, Resenbro
Rasmussen, Rasmus Th., Rynkeby
Rasmussen, Inger, Cementfabrikken, Laasby
Rasmussen, Karen, Nygaard, Farum
Rasmussen, Marie, Termestrupgaard, Mørke
Rasmussen, Søren, Laasby
Rasmussen, Marie, Aabygaard, V. Skerninge
Rasmussen, Kirstine, Kirkendrup, Odense
Raun, Johanne, Tranebjerg, Samsø
Ravn, Helene, Sjølundgaard, Kolding
Ravn, Henrik, Dons
Reedtz, Elisabeth, Galsted, Galsted
Refsgaard, Ingeborg, Refsgaard, Skive
Refsgaard, Albert, Ø. Refsgaard, do.
Ria, Marie, Velling, Bryrup
Riber, Margrethe, Laurbjerg, Laurbjerg
Richard, Bothilde, V. Kippinge, N. Alslev
Riegels, Anne Marie, Mathiasgade, Viborg
Riemann, P., Fakse
Riis, Henrikke, Thise, Jebjerg
Riisberg, Astrid, Stougaard, Toustrup
Riise, Anna, Sdr. Korsgaard, Bælum
Riskjær, Kirsten Korsbæk, Riskærgaard, Thorup
Riskjær, Margrethe, do., do.
Rist, Lárus Jon, Akureyri, Island

Rode, Inger, Lægeboligen, Vallo
 Roed, Marie, Ferup, Ejstrup
 Rokkjær, Agnes, Valsgaard, Hobro
 Romvig, Karen Meedom, Romviggaard, Herning
 Rosendal, Knud, Bredebro, Sønderjylland
 Rosendal, Marie, Baldersgade, København
 Rosenstand, Helga, V. Vedsted, Ribe
 Rossen, Marie, Bjerringbro
 Rostedt, Olga, Køklox, Finns, Finland
 Rye, Jørgen, Haastrup, Haastrup
 Ryge, Ellen, Ranum, Ranum
 Rønneback, Anna, Rønnebo, Längedrag, Sverrig
 Rønning, Hansine, Bramdrup, Kolding
 Rørbæk, Johannes, Viborg St. Folkebl., Viborg
 Rørdam, Valdemar, Lundeberg, Gudme

Sager, Jens, Fredsted, Kolding
 Sams, Troels, Svendsbjerg, Hørve
 Samuelsen, Rasmus P., Permelille, Karby, Samsø
 Sandbeck, Magdalene, Hellevad Mølle, Vordingborg
 Sandbeck, K. J., Stege
 Sandvad, S. Stauning, Skern
 Schieving, Gudrun, Kongens Lyngby
 Schjørring, Carl, Tranebjerg, Samsø
 Schjøth, Rasmus, Pilemark, Koldby
 Shlosser, Else, Risgaard, Brørup
 Schmidt, P., Aalykke, Brørup
 Schmidt, Anna, do., do.
 Schmidt, Anna Hjorth, Nordby, Fanø
 Schnekloth, Gudrun, Værnedamsvej, København
 Schou, Kristine, Ildved, Jelling
 Schoubo-Jensen, G., Sæby, Høng
 Schütt, Anna, Aabenraa, Sønderjylland
 Schrøder, Elisabeth, Dr. Olgas Vej, København
 Schrøder, Jens, Kolding
 Schrøder, Johannes, Dr. Olgas Vej, København
 Schrøder, Lovise, A. N. Hansens Allé, Hellerup
 Schrøder, Zelma, Veum, Vejen
 Schrøder, Astrid, Nørregade, Odense
 Schrøder, Chr. A., Kulgravgaard, Rude
 Schrøder, Frederik, Askov, Vejen

Sibbesen, Kathrine, Gammelgab, Broager
 Sigfusson, Ragnheidur, Vestmannøerne, Island
 Sigvaldason, Karl, Dalum, Hjallese
 Simonsen, Simon, Vejleby, Skibby
 Simonsen, Agnes, Ø. Gjesten, Lunderskov
 Simonsen, Semine, Haurum, Bøstrup
 Simonsen, Jørgine, Skovgaard, Lunderskov
 Simonsen, Mathilde, Aastrup, Holsted
 Sinding, Marie, Aalbæk, Lime, Skive
 Sivertsen, Niels, Gjesøasen, Solør, Norge
 Sivertsen, Signa Kirkerup, Roskilde
 Skadhauge, Maren, Agdrup, Brønderslev
 Skalkhøj, Johanne, Fjaltring, Lemvig
 Skak, Søren, Viumgaard, Ulfborg
 Skard, Olav, Kristianssand, Norge
 Skattebo, Hakon, Skogstad, Østre Slide, Norge
 Skipper, Agnes Jensen, Fjellerup, Grenaa
 Skou, Ole, Øverup, Tingsted
 Skou, Trine, Gyldenbjerggaard, N. Alslev
 Skov, Maren, V. Gjesten, Vejen
 Skov, Hedevig, Skovsgaard, Stege
 Skov, Elisabeth, Skovhøj, Dons, Kolding
 Skov, L., N. Lyndelse, Aarslev
 Skov, Margrethe, St. Andst, Andst
 Skov, Mette, V. Gjesten, Vejen
 Skov, Oluf Jensen, Torkildstrup, N. Alslev
 Skovgaard, Erik, Ferritslev, Ullerslev
 Skovgaard, Marie, Brændeskovgaard, Svendborg
 Skovmand, Helge, Højskolebladet, Kolding
 Skovrup, Kristian, Ryslinge, Ringe
 Skovsgaard, Marie, Skovsgaard, Hørby
 Skriver, Rasmus, Sorring, Toustrup
 Skriver, Kristian, Taarnhøj, N. Tranders
 Skrumsager, Niels, Toftlundgaard, Rødding
 Skræntskov, Kamma, Tjørnelunde, Høng
 Skytt, H. J., Maugstrup, Sommersted
 Skytt, Johannes, do., do.
 Skytte, Hanne, do., do.
 Skytte, Karen, Sdr. Bakkehus, Kolding
 Slaaen, Lotti, Pitkulothi, Finland
 Sletten, Klaus, Kristiania

Smed, Mariane Espersen, Bavlehus, Jebjerg
 Smith, Jakobine, Charlottenlund
 Smith, Konstance, Tarm
 Smidt, Methine, Spandetgaard, Arnum
 Snedker, Jacob Jensen, Tranebjerg, Samsø
 Solheim, Jacob, Fauske, Salten, Norland
 Sommer, Bendt, Odder
 Sonne, Anna, Svaneke
 Sparrevohn, Kristiane, Vestervig
 Staunsbjerg, Anna Hansen, V. Sottrup, Sundeved
 Staffeldt, Schack von, Bredgade, Kbhvn.
 Steen, Holger, Sørslev, Jullerup
 Stenbæk, Chr., Askov, Vejen
 Stenbæk, H., Ringkøbing
 Stevns, Edv. Nielsen, Sileslov, Storehedinge
 Straarup, Anders S., Skødebjerg, Lunderskov
 Straarup, Dagny, do. do.
 Straarup, Kristen S., do. do.
 Strange, Anna, Torkildstrup, N. Alslev
 Strange, Hansine, Lillebrænde, Stubbekøbing
 Strandskov, H. C., Marquette, Nebraska
 Strømsøe, Birgitte, Levanger, Norge
 Støy, Marie, Fly, Skive
 Sundsted, Anna, Solbakken, Ugilt, Sindal
 Svane, Anna, »Bethel«, Svendborg
 Svejstrup, Agnes, Madvigs Allé, Kbhvn.
 Svejstrup, Emmy, do. do.
 Svendsen, Cecilie, Tune, Taastrup
 Svendsen, Astrid, do. do.
 Svendsen, Kirstine, Rindom, Ringkøbing
 Svendsen, Svend, Egebjerg, Horsens
 Svendsen, Jens, Karensminde, Hornum
 Svendsen, Ingeborg, Fjordgade, Nykøbing M.
 Svenningsen, Camilla, Simsted, Nibe
 Svenstrup, Dagmar, Hjortsvang, Tørring
 Sværke, Hans, Kaarebjerggaard, N. Alslev
 Sylvest, Johanne H., Skalbækgaard, Frederikssund
 Søe, Kathrine Horsbøll, Ølstrup, Ringkøbing
 Søggaard, Karl P., Sønderskovgaard, Østbirk
 Søggaard, Signe, do. do.
 Søggaard, Ida, Birket, Horslunde

Sølvhøj, Johannes, V. Nebel, Kolding
 Søndergaard, Kristian, Ø. Brønderslev
 Søndergaard, J. M., Hjejlund, Kokspang, Varde
 Søndergaard, Bent, Kongensgade, Eshjerg
 Søndergaard, Marie, Skanderup, Lunderskov
 Sørensen, Anna, Aarhus
 Sørensen, Jens, Skjellerup, Ullerslev
 Sørensen, Margrethe, Munkebjergby, Sorø
 Sørensen, Valdemar, Dalgaard, Tolne
 Sørensen, Annine, Aalbæk, Aalbæk
 Sørensen, Hagbard, Dalby
 Sørensen, Nikolaj, Skodborg, Sønderjyll.
 Sørensen, Kirstine Ravnholdt, Luck, Wisconsin
 Sørensen, Kjærstine, Tornum, Lintrup
 Sørensen, Laura, Holbækgaard, Hobro
 Sørensen, Christine, Maglegaard, Tjæreby
 Sørensen, Jens P., Gullev, Bjerringbro
 Sørensen, Niels, Haslev
 Sørensen, Marie, Broby, Sorø
 Sørensen, Petrine, Gjerndrup, Brørup
 Sørensen, J. P., Hinnerup
 Sørensen, Thorvald, Ullerslev, Lunde, Lolland
 Sørensen, Elisabeth, Holme, Viby, Jyll.
 Sørensen, Anna, Ørsbjerg, Aarup
 Sørensen, Kirstine, do. do.
 Sørensen, Agnes, Gl. Jernbanevej, Valby
 Sørensen, Ida, Digelgaard, Fredensborg
 Sørensen, Hans, Klink, Grindsted
 Sørensen, Kristen P., Lundforlund, Slagelse
 Sørensen, Signe, Emdruphøj, Kbhvn.
 Sørensen, Dagny, Skibet, Vejle
 Sørensen, Thyra Holt, Agerledet, Sindal
 Sørensen, Viggo, Bispegaarden, Aarhus
 Sørensen, Gudrun, Nakke, Nykøbing
 Sørensen, Hans, Frederiksborg, Hillerød ,

Taaning, Signe, Ranum, Løgstør
 Teilmann, Folmer, Vejen
 Terkelsen, Karen Marie, Skalbjergr
 Terkelsen, Kathrine, Flemming, Horsens
 Thaysen, Katrine, Viby, Skovby, Als

Thirup, Lars Chr., Skallerup, Hjørring
Thillerup, Carl, Jagtvej, Odense
Thomsen, Gunnild, Kærholm, Skive
Thomsen, Thomas, Meldrup, Horsens
Thomsen, D. L., Nordbanevej, Skive
Thomsen, L. Lind, Give
Thomsen, Hulda, Nyholm, Brande
Thomsen, Marie, Aastrup, Haderslev
Thomsen, Magdalene Refslund, do.
Thomsen, Jensine, Mølhede, Lunde
Thomsen, Johannes, Hedensted
Thomsen, Th., Kolding
Thomsen, Meta, Mindevej, do.
Thomsen, Gunnar, Brandholm, Brande
Thomsen, Jens, True, Brabrand
Thomsen, Valdemar, Thomasminde, Kolding
Thorlund, Inger, Silkeborg
Thorsen, P., Dortheasminde, Vejen
Thorsteinsson, Johs., Sandarkrok, Island
Thrane, Ernst, Lyngby, Hjørring
Thulesen, Thule, Lillehjerre, Aale
Thulesen, Karen, Ferup, Ejstrup
Thye, Karen, Prinsessegade, Kbhvn.
Thyssen, E. K., Ølgod
Tommerup, Hedvig, Hesselager
Tomsen, Anna, Fænø, Middelfart
Tomasson, Tomas, Isafjord, Island
Trimholdt, A., Trimholdtgaard, Viborg
Troelsen, Anders, Vejen
Tulstrup, Petrine, N. Tulstrup, Bjerringbro
Tøttrup, Claudiane, Bjerregrav
Tøttrup, Karen, Karmark, Ulstrup

Uhr, Helfrid, Björkhoga, Motala
Uhre, Thomas T., Uhre, Tistrup
Uhre, Marie, Uhregaard, do.
Ulsøe, Marinus, St. Pederstræde, Kbhvn.

Vaaben, Sigrid, Faarup
Vaaben, Sigrid, Ellinge, Ullerslev
Vadgaard, P., Stenild, Hobro

Vadgaard, Kirstine, do. do.
Vadgaard, Kristen Møller, do. do.
Valbjørn, O. P., Gørding
Vang, Peter, Grønvang, Vejen
Vang, Gudrun, Vejen, Vejen
Vang, Johanne, Vejleby, Hørve
Varberg, Nina, Glorup, Øksendrup
Vedde, Amalie, Brørup
Vedel, Gertrud Rask, Korup, Odense
Vedel, Jens P., Malling
Wederkinch, Erna, Sdr. Fasanvej, Kbhvn.
Vejlager, Harald, Høve, Dalmose
Vejlager, Ædelborg, do. do.
Welling, Olivia, Hasselager
Wendel, Carin, Pusterviksgatan, Gøteborg
Verdal, Ake Olav, Immerøye, Norge
Verdich, Astrid, Jægersborgallé, Charlottenlund
Werlin, Richard, Solbakken, Uldum
Vermer, Karen, Mullerup, Slagelse
Vesterdal, Jutta, Søndergade, Odense
Westerlund, Mayn, Bjørneborg, Finland
Westergaard, Anna, Grønnegade, Nykøbing M.
Westergaard, P. Holm-, Vesterbrogade, Kbhvn.
Westergaard, J. P., Herning
Westergaard, Kr., Vostrup, Tarm
Westergaard, Anna, Kastrup, Vordingborg
Whitlock, Helga, Glittne, Djursholm
Villadsen, Anna, Klarup
Wilkens, Ellen, Dronningens Vej, Kbhvn.
Villemoes, Laurits, Skærum, Vemb
Villemoes, Niels, do. do.
Villemoes, Magnus, Villemosgaard, Holstebro
Villemoes, Peder, Hambjerggaard, Højby
Villumsen, Caroline, Afholdshjemmet, Thisted
Vilse-Nielsen, Johanne, Haderslevgade, Kbhvn.
Vincentz, Ellen, Ruds Vedby
Vinding, Karen, Ullerup, Hurup
Vinderslev, Herluf, Vejen
Vinderslev, Marie, Hammerum
Vinnen, Ragna, Lister, Farsund, Norge
Winter, Emilie, Vejle, Fangel

Vinther, Jensine, Mellenmølle, Randers
Vinther, Astrid, Seminariet, Silkeborg
Winther, Kirstine, Enslev, Gjerlev
Vistisen, Visti, Stoholm
Voldum, Holger, Hjembæk, Jyderup
Volf, Oluf, Skærbæk, Hoptrup
Vonberg, Eva, Kongsberg, Norge
Wondt, Leopold, Jyllandsgade, Fredericia
Vonsild, Magdalene, Hjortlund, Ribe
Vorgod, N. Madsen-, Moesgaard, Sparkjær
Worm, Anna, Karby, Nykøbing, M.
Vortmann, Kirstine, Frydenlund, Højby F.
Vortmann, Katrine, do. do.

Yde, Karen, Nørrebrogade, Kbhvn.
Ytrehus, Kristofer, Gulskogen, Drammen

Zander, Marie, Bülowvej, Kbhvn.

Ølgaard, Peder, Gredstedbro
Øllgaard, Hans, Ravnsborggade, Kbhvn.
Østerlund, Ejnar, Østerlund, Storehedinge
Østergaard, Poul Chr., Solgaard, Strande
Østergaard, Jens Chr., Jølbygaard, Nykøbing M.

Ialt 1547 Medlemmer.

HØJSKOLENS LÆRLINGE

VED POUL BJERGE

A. Den almindelige Pige højskole

fra 4. Maj til 30. Juli 1909.

- 4160. Karen Gad, Præst, København*)
- 4161. Agnes Grunddal, Kommunelærer, København
- 4162. Anna Marie Heinrich, Bagermester, København
- 4163. Anna Holtzmann, Detailhandler, København
- 4164. Ellen Jørgensen, Sagfører, København
- 4165. Ella M. C. Larsen, Kelner, København
- 4166. Leonarda Lundquist, Skræddermester, København
- 4167. Anna Margrethe Meyer, Portner, København
- 4168. Kaia Møller, Fabrikant, København
- 4169. Inger Margrethe Posselt, Museumsassistent, København
- 4170. Martha Rasmussen, Tømrer, København
- 4171. Signe Sørensen, Handelsgartner, København
- 4172. Malerinde Erna Wederkinch-Madsen, København
- 4173. Lærerinde Karen Yde, København
- 4174. Karen Johansen, Greve, Taastrup, Hmd., København
- 4175. Elna Kirstine Madsen, Holte, Lagerforvalter, København
- 4176. Kristine Mortensen, Ammindrup, Helsing, Boelsmd., Frederiksborg
- 4177. Anna Jensen, Furesøgaard, Farum, Gmd., Frederiksborg
- 4178. Petrine Pedersen, Højbjerg, Helsing, Rentier, Frederiksborg

*) Alle Numre slutter sig til Nr. fra foregaaende Aar. Efter Lærlingens Navn anføres hendes Hjemsteds Postadresse, Faderens Stilling, forsaavidt Lærlingen ikke selv har en selvstændig Stilling. Gmd. = Gaardmand, Hmd. = Husmand, Hvkr. = Haandværker o. s. v. Ved Sommerlærlingene anføres sidst Amtet.

4179. Kirstine Jørgensen, Møllebakkegaard, Helsing, Gmd., Frederiksborg
4180. Karen Rasmussen, Nygaard, Farum, Gmd., Frederiksborg
4181. Karen Bille, Nøddebo, Fredensborg, Hvkr., Frederiksborg
4182. Elvira Petersen, Kalundborg, Handelsgartner, Holbæk
4183. Anna Hansen, Brohøjgaard, Faarevejle, Gmd., Holbæk
4184. Ingeborg Gram Lund, Tranebjerg, Kbm., Holbæk
4185. Marie Jensen, Veddinge, Faarevejle, Gmd., Holbæk
4186. Marie Kristensen, Gryderup, Korsør, Gmd., Sorø
4187. Hansine Hansen, Kvislemark, Sandved, Hmd., Sorø
4188. Bertha Jensen, Tvindelstrup, Ringsted, Gmd., Sorø
4189. Marie Pedersen, Vejbjerggaard, Sorø, Gmd., Sorø
4190. Anna Jensen, Storehedinge, Hvkr., Præstø
4191. Anna Hansen, Fruedal, Thureby, Mejeribest., Præstø
4192. Margrethe Boesen, Ringsbjerg, Thureby, Gmd., Præstø
4193. Anna Hansen, Damgaard, Aarup, Gmd., Odense
4194. Laura Jørgensen, Egerupgaard, Assens, Gmd., Odense
4195. Chatrine Wortmann, Frydenlund, Højby, Gmd., Odense
4196. Kirstine Wortmann, Frydenlund, Højby, Gmd., Odense
4197. Astrid Pedersen, Kvistgaard, Assens, Gaardforpagter, Odense
4198. Anna Knudsen, Mullerød, Flemløse, Gmd., Odense
4199. Karen Nygaard, Myllerup, Aarup, Gmd., Odense
4200. Kirstine Larsen, Naarup, Boelsmd., Odense
4201. Margrethe Fæster, Svendborg, Musiker, Svendborg
4202. Anna Svane, Svendborg, Skibsfører, Svendborg
4203. Johanne Christensen, Marstal, Skibsfører, Svendborg
4204. Elna Jensen, Thurø, Skibsreder, Svendborg
4205. Henriette Pedersen, Tved, Svendborg, Møller, Svendborg
4206. Johanne Louise Langkjær, Nykøbing, Skoleinspektør, Maribo
4207. Hansine Pust, Aastrup, Stubbekøbing, Gmd., Maribo
4208. Berthine Larsen, V. Nordlund, Nakskov, Hmd., Maribo
4209. Marie Bruhn, Rosenlund, Stubbekøbing, Gmd., Maribo
4210. Anna Strange, Torkildstrup, Nørre Alslev, Gmd., Maribo
4211. Lovise Pedersen, Torpe, Rødby, Gmd., Maribo
4212. Anna Andersen, Vedby, Nykøbing, Forpagter, Maribo
4213. Soffy Koch, Aalborg, Lærer, Aalborg

4214. Magdalene Mikkelsen, Aalborg, Rentier, Aalborg
 4215. Mette Nøhr, Barmer, Sebbesund, Gmd., Aalborg
 4216. Louise Frandsen, Ranum, Købmand, Aalborg
 4217. Camilla Svenningsen, Simested, Nibe, Lærer, Aalborg
 4218. Ydun Jensen-Sønderup, Sønderup, Støvring, Trafikminister, Aalborg
 4219. Rigmor Sofie Dahl, Sønder Tranders, Gistrup, Gmd., Aalborg
 4220. Marie Andersen, Sønder Trauders, Gistrup, Gmd., Aalborg
 4221. Dagmar Christensen, Hjørring, Arrestforvarer, Hjørring
 4222. Helga Nielsen, Hjørring, Købmand, Hjørring
 4223. Anna Grinsted, Borup, Vraa, Gmd., Hjørring
 4224. Valborg Kristensen, Borup, Vraa, Gmd., Hjørring
 4225. Lissi Holtet, Volstrup, Sæby, Gmd., Hjørring
 4226. Kathrine Aagaard, Ny Raunstrup, Hjallerup, Gmd., Hjørring
 4227. Mathilde Kristensen, Rønnebjerg, Vraa, Hmd., Hjørring
 4228. Kirstine Larsen, Thisted, Arbmd., Thisted
 4229. Caroline Willumsen, Thisted, Afholdsvært, Thisted
 4230. Ingeborg Svendsen, Nykøbing, Jerndrejer, Thisted
 4231. Ellen Hansen, Græsborg, Nykøbing, Gmd., Thisted
 4232. Ingeborg Winding, Pallesgaard, Hurup, Gmd., Thisted
 4233. Kristine Pedersen, Troelsgaard, Ydby, Hmd., Thisted
 4234. Benedikte Helweg-Larsen, Viborg, Stiftsprovst, Viborg
 4235. Anna Marie Riegels, Viborg, Proprietær, Viborg
 4236. Elna Mikkelsen, Flikjærgaard, Bjerringbro, Gmd., Viborg
 4237. Kristine Pedersen, Grønagergaard, Randers, Gmd., Viborg
 4238. Semine Simonsen, Haurum, Bøstrup, Gmd., Viborg
 4239. Jensine Jensen, Iller, Brugsuddeler, Viborg
 4240. Ane Kjerkegaard, Lemming, Gmd., Viborg
 4241. Kirstine Jensen, Vester Velling, Langaa, Gmd., Viborg
 4242. Astrid Arnvig, Aarhus, Konduktør, Aarhus
 4243. Hulda Beck, Aarhus, Købmd., Aarhus
 4244. Sine Pihlkjær, Aarhus, Mælke-dommer, Aarhus
 4245. Kristine Andersen, Bering, Hasselager, Gmd., Aarhus
 4246. Kirstine Laursen, Højslev, Skovby, Træskomd., Aarhus
 4247. Anna Kristensen, Højvang, Ormslev, Gmd., Aarhus
 4248. Maren Andersen, Koldt, Hasselager, Gmd., Aarhus

4249. Anna Olesen, Koldt Østergaard, Hasselager, Gmd., Aarhus
4250. Johanne Illum Andersen, Lundshøj, Viby, Direktør, Aarhus
4251. Marie Baarvig, Horsens, Murer, Skanderborg
4252. Dora Kászner, Horsens, Murermester, Skanderborg
4253. Anna Møller, Horsens, Blikkenslagermester, Skanderborg
4254. Maria Rasmussen, Horsens, Træskomand, Skanderborg
4255. Dagmar Lenskjold, Silkeborg, Købmand, Skanderborg
4256. Kirstine Madsen, Aale, Boelsmd., Skanderborg
4257. Agnes Knudsen, Flemming, Gmd., Skanderborg
4258. Inger Rasmussen, Herholt, Laven, Boelsmd., Skanderborg
4259. Astrid Riisberg, Stovgaard, Tovstrup, Gmd., Skanderborg
4260. Bodil Andersen, Yding, Skanderborg, Gmd., Skanderborg
4261. Karen Petersen, Randers, Gmd., Randers
4262. Laura Petersen, Randers, Gmd., Randers
4263. Marie Andersen, Dejret, Knebel, Købmand, Randers
4264. Katrine Pedersen, Egens, Rønde, Gmd., Randers
4265. Margrete Riber, Lavrbjærg, Lærer, Randers
4266. Kirstine Jensen, Landborup, Knebel, Gmd., Randers
4267. Marie Andersen, Linde, Randers, Lærer, Randers
4268. Kirstine Nielsen, Tjærbyvang, Randers, Gmd., Randers
4269. Jensigne Johannessen, Tørring, Ø. Tørslev, Husejer, Randers
4270. Margaretha Buch, Elisesminde, Kolding, Gmd., Ribe
4271. Marie Lundgaard, Hvidbjerggaard, Vejen, Gmd., Ribe
4272. Martha Nørgaard, Høm, Ribe, Gmd., Ribe
4273. Edela Knudsen, Sønderho, Skibsreder, Ribe
4274. Marie Lavridsen, Vejen, Gmd., Ribe
4275. Else Skaaning, V. Hovdam, Bonnet, Gmd., Ringkøbing
4276. Elna Kops, Ringkøbing, pens. Stabssergent, Ringkøbing
4277. Ingeborg Berg, Skikkild, Holstebro, Gmd., Ringkøbing
4278. Elna Schytte, Skjern, Herredsfuldmægtig, Ringkøbing
4279. Lærerinde Kirstine Jensen, Strandby, Skjern, Ringkøbing
4280. Lærerinde Margrethe Bollerup, Vostrup, Tarm, Hmd., Ringkøbing

4281. Kristine Bondesen, Kolding, Tømrer, Vejle
 4282. Stella Büron, Kolding, Musiker, Vejle
 4283. Kathrine Hørlyk, Kolding, Partikulier, Vejle
 4284. Asta Martensen, Brande, Fabrikant, Vejle
 4285. Gudrun Petersen, Brage, Jellinge, Lærer, Vejle
 4286. Dagny Sørensen, Jennum, Skibet, Gmd., Vejle
 4287. Agnes Schnedler, Lillelangkjær, Brande, Gmd., Vejle
 4288. Karen Madsen, Lystrup, Stenderup, Gmd., Vejle
 4289. Andrea Andersen, Stenderupgaard, Stenderup, Forpagter, Vejle
 4290. Kala Lindbæk, Strandhuse, Kolding, Lærer, Vejle
 4291. Kathrina Jensen, Ustrup, Horsens, Gmd., Vejle
 4292. Dorthea Schmidt, Haderslev, Lærer, Sønderjylland
 4293. Mette Mathiesen, Bylderup, Gmd., Sønderjylland
 4294. Kjerstine Jensen, Kærgaard, Højer, Gmd., Sønderjyll.
 4295. Caroline Linnet, Kærgaard, Højer, Gmd., Sønderjyll.
 4296. Frederikke Petersen, Lindelyst, Augustenborg, Gmd., Sønderjylland
 4297. Cecilie Mikkelsen, Skodsbøl, Egersund, Gmd., Sønderjylland
 4298. Marie Mikkelsen, Skodsbøl, Egersund, Gmd., Sønderjylland
 4299. Kathrine Thaysen, Viby, Skovby, Kaadner, Sønderjylland
 4300. Karen Mykjaaland, Mykjaaland, Gmd., Norge
 4301. Guro Auestad, Mykland, Gmd., Norge
 4302. Lærerinde Anna Björkman, Lund, Præst, Sverige
 4303. Lærerinde Hilma Svensson, Lund, Bygmester, Sverige
 4304. Lærerinde Hedvig Petri, Halmstad, Adjunkt, Sverige

Ialt 145. 135 Lærlinge har været her i alle 3 Maaneder, 3 — Nr. 4164, 4300 og 4301 — var her i 2 Maaneder, og 7 — Nr. 4160, 4175, 4218, 4272, 4302, 4303 og 4304 — var her i 1 Maaned. Fordelt paa de enkelte Maaneder falder Lærlingetallet saaledes: I Maj 137, i Juni 141 og i Juli 139, eller i Jævnmaal 139.

Ordnes Lærlingene efter Fædreens Stilling, viser det sig, at 70 er Døtre af Gaardmænd, 12 af Husmænd, 1 af en Arbejdsmand, 13 af Haandværkere, 11 af Handlende, 16 af Embedsmænd, Lærere o. l. og 22 af Mænd i andre Livstillinger. 6 var Lærerinder, 4 var ved Handelen, og 3 havde andre selvstændige Stillinger.

Af Lærlingene var 22 over 25 Aar, 112 mellem 25 og 18, 11 mellem 18 og 16 og ingen under 16 Aar.

Fra Ribe og Ringkøbing Amter var der 11, fra Vejle, Skanderborg, Aarhus og Randers 38, fra de fire nordligste Amter 29, fra Fyn 13, fra Sjælland 34, deraf 12 fra København, 7 fra Lolland-Falster og fra Sønderjylland 8, fra Norge 2 og fra Sverige 3. 47 har været fra Købstæder.

En af Lærlingene har før været paa Askov Højskole, 11 har før været paa andre Højskoler, deraf to paa Frederiksborg, to paa Hoven Højskole og to paa norske Højskoler, én paa Odder, Ryslinge, Roskilde og Nr. Ørslev Højskole; én har gaaet paa Frk. Zahles Skole, 7 har gaaet i Aftenskole, 6 har været paa Efterskole, 6 paa Husholdningsskole, 12 paa Latin- eller Realskole, deraf én med Filosofikum og 10 med Præliminæreksamen, 3 har Eksamen fra Seminariet, og 5 har været paa forskellige andre Kursus.

B. Den udvidede Højskole

fra 3. November 1909 til 27. April 1910.

A. Mandlige Lærlinge.

1. Tredje Vinters Lærling.

66. Gartner Hans Rasmussen, Ellekilde, Hellebæk, 40 (666)*

2. Anden Vinters Lærlinge.

692. Kristian Kristiansen, Ørum, Daugaard, 35 Aar, Gmd. (1587)

693. Tømrer Kristian Kristoffersen, Revl, Kellerup, 33 Aar, (2152)

694. Peter L. Petersen, Julebæk, Herlufmagle, 32 Aar, Skovfoged (2153)

695. Jørgen Jørgensen, Bolteskov, Ringe, 31 Aar, Gmd. (2154)

696. Christen Nikkelsen Solhøj, Solhøjgaard, Ørum, 30 Aar, Gmd. (1954)

697. Snedker Anton Kjeldsen, Aakirkeby, Bornholm, 30 Aar (2157)

698. Kontrolassistent Peter D. Jensen, Helsing, Skævinge, 30 Aar (2152)

699. Hans P. Hansen, Rønninge, Langebæk, 27 Aar, Hmd. (2171)

* Tallet i () ved andet Aars Lærlinge er det Nr., de har i de foregaaende Aarsskrifter.

700. Tømrer Poul Chr. Østergaard, Dalg., Strande, 27 Aar (2176)
 701. Hans J. Skytt, Tubalgaard, Simmested, Sønderj., 27 Aar, Gmd. (2177)
 702. Typograf Karl Sørensen, Kolding, 25 Aar (2192)
 703. Jens M. Søndergaard, Koksspang, Varde, 25 Aar, Hmd. (2195)
 704. Kristian Mikkelsen, Lammefjord, Gislinge, 25 Aar, Hmd. (2199)
 705. Laurits John Christensen, Assingløse, Vejby, 24 Aar, Gmd. (2201)
 706. Agronom Karl Sigvaldason, Akureyri, Island, 24 Aar (2206)
 707. Einer Østerlund, Storeheddinge, 24 Aar, Gmd. (2207)
 708. Murer Søren Kr. Amtoft, Østerild, 24 Aar (2210)
 709. Kristian Hansen, Surhave, Brørup, 23 Aar, Hmd. (2211)
 710. Mejerist Ebbe Olsen, Dysted, Olstrup, 23 Aar (2216)
 711. Hans Pedersen, St. Taarnby, Vallø, 23 Aar, Hmd. (2024)
 712. Johannes Sølvhøj, V. Nebel, Kolding, 23 Aar, Gmd. (2219)
 713. Murer Chr. Hertoni, Pederstrup, Lov, 21 Aar (2238)
 714. Torgny Belling, Borregaard, N. Alslev, 21 Aar, Gmd. (2237)
 715. Erik Skovgaard Nielsen, Ferritslev, Ullerslev, 21 Aar, Landstingsmand (2239)
 716. Agronom Aksel Elden, Dyrstad, Norge, 21 Aar (2240)
 717. Christian Larsen, Ishøj, Taastrup, 21 Aar, Gmd. (2249)
 718. Drejersvend Rasmus Dybkjær, Thisted, 21 Aar (2250)
 719. Johannes Jensen, Bakkehus, Haslev, 21 Aar (2251)
 720. Aksel Møller, Lundsgaard, Bandholm, 20 Aar, Gmd. (2259)
 721. Jens Nielsen, Jelstrup, Haubro, 18 Aar, Gmd. (2263)
 722. Niels Nielsen, Hvalløse, Randers, 17 Aar, Gmd. (2264)
 Ialt 31. 27 har været her i alle seks Maaneder, to — Nr. 695 og 715 — har været her i fem, og to — Nr. 692 og 696 — har været her i fire Maaneder.

3. Første Vinters Lærlinge.

2266. Sergent Johannes Pedersen, Fredericia, 43 Aar
 2267. Bygmester Alfred Gadmar, Randers, 43 Aar
 2268. Pastor Henrik Plambeck, Junction City, U. S. A., 37 Aar
 2269. Rasmus P. Samuelson, Baldbygaard, Koldby, 36 Aar, Gmd.
 2270. Gaardbestyrer Anders Andersen, Hornbæk, Randers, 35 Aar

2271. Niels Godiksen, Lørsted Møllegaard, Hjørring, 35 Aar, Gmd.
2272. Amtsskolelærer R. Hole, Nr. Bergenhus, Norge, 34 Aar
2273. Anton Fischer, Assentoft, Volk Mølle, 30 Aar, Bager
2274. Mejerist Nicolas Marius Nicolajsen, Helligsø, Gjettrup, 30 Aar (4)
2275. Lærer Salve Helle, Granheim, Norge, 30 Aar (2)
2276. Gmd. Rask Jensen, Gjesing, Guldager, 29 Aar (3)
2277. Entreprenør Chr. Christiansen, Højslev, 28 Aar (4)
2278. Bertel S. Otsen, Hillerup, Ribe, 28 Aar, Gmd.
2279. Elektriker Mads P. Jensen, Horsens, 28 Aar
2280. Kristen Olesen, Ravnng, Bredsten, 28 Aar, Gmd. (5)
2281. Maskinist Peter P. Grausgaard, Grausgaard, Lemvig, 27 Aar
2282. Hans J. J. Baj, Rifbjerg, Rudkøbing, 27 Aar, Gmd.
2283. Mekaniker Anders Andersen-Anholt, Nelstrup, Havndal, 27 Aar
2284. Henrik Henriksen, Haastrup, Fredericia, 27 Aar, Gmd.
2285. Lærer John Hofstad, Rømo, Norge, 27 Aar (5)
2286. Jens Kristian Østergaard, Jølbygaard, Nykøbing Mors, 27 Aar, Gmd.
2287. Thomas Andersen, Taastrup, Borup, 27 Aar, Gmd.
2288. P. Werner Pedersen, Løvel, Viborg, 27 Aar, Boelsmd.
2289. Christian Vestergaard, Vestergaard, Klinkby, 26 Aar, Gmd. (5)
2290. Otto Hans Krog, Erslev, Nykøbing M., 26 Aar, Hmd. (5)
2291. Jens Larsen, Slagelse, 26 Aar, Gmd.
2292. Jens Juel Hansen, Stockholm, Tolne, 26 Aar, Gmd. (5)
2293. Hans Pedersen, Nørrebroby, 26 Aar, Gmd.
2294. Hans Severin Sørensen, Læborg, Vejen, 26 Aar, Hmd.
2295. Frits Pedersen, Harreby, Fohl, Sønderjyll., 26 Aar, Gmd (5)
2296. Snedker L. Peter H. Storm, Vesterhæsing, Brobyværk, 26 Aar
2297. Peder Pedersen, Rerslev, Hedchusene, 26 Aar, Gmd.
2298. Villemoes Eliassen, Nr. Hyllinge, Sæby, 26 Aar, Gmd.
2299. Snedker Ole Christoffersen, Eskildstrup, Rønnede, 26 Aar
2300. Palle Peder Haahr, Tistrup, 26 Aar, Gmd.
2301. Peder Villemoes Andersen, Havsbjerggaard, Højby, 26 Aar, Gmd.
2302. P. Støvring Hovmøller, Thorup, Nykøbing M., 26 Aar (2)

2303. Kontrolassistent Niels Peder Hansen, Vester Egesborg, Lov, 26 Aar
2304. Kontrolassistent Laurids Lind-Thomsen, Give, 25 Aar
2305. Lærer Johannes Nordal, Nordalen, Bakkestad, Norge, 25 Aar
2306. Thomas N. Thomsen, Meldrup, Horsens, 25 Aar, Gmd. (5)
2307. Stenhugger Thorvald Chr. Rasch, Kolding, 25 Aar
2308. Lærer Peder Vorum, Sparbu, Norge, 25 Aar (5)
2309. Typograf Einar Christensen, Eigelstrup, Holbæk, 25 Aar
2310. Johannes Iversen Skytt, Maugstrup, Simmested, Sdr.-Jylland, 25 Aar, Gmd.
2311. Anders Pedersen, Melholdt, Dronninglund, 25 Aar, Hvkr.
2312. Palle Jessen Pallesen, Ekknud, Ølgod, 25 Aar, Hmd.
2313. Peter Colind, Benstrup, 25 Aar, Gmd. (5)
2314. Hans Schmidt, Østerlinnet, Sønderjylland, 25 Aar, Gmd.
2315. Christoffer Jensen, Vallensved, Fodby, 25 Aar, Gmd.
2316. Nis Rosenberg Otzen, Adserballe, Sønderjyll., 25 Aar, Urmager
2317. Murer Kristian Otto Korsgaard, Starup, Gravens, 25 Aar
2318. Christian Jensen, Pilevangsgaard, Slagelse, 25 Aar, Gmd.
2319. Kristian Krogholdt, Mygdal, Retholdt, 25 Aar, Gmd.
2320. Kontrolassistent Peder Lauritz Pedersen, Ø. Hastrup, 25 Aar
2321. Konstruktor J. A. Lund, Aarhus, 24 Aar (3)
2322. Tycho Filskov, Møgeltønder, Sønderjylland, 24 Aar, Købmd.
2323. Kontrolassistent Christen Christensen, Smidie, Bælum, 24 Aar
2324. Oluf Andersen, Asminderup, Kvandløse, 24 Aar
2325. Niels P. Nielsen, Kidserup, 24 Aar, Gmd.
2326. Jørgen Hansen, Brundby, Koldby, 24 Aar, Gmd.
2327. Landbrugskand. Laurids Lambæk, Ringkøbing, 24 Aar (5)
2328. Landpost Jacob Pedersen, Hem 24 Aar (5)
2329. Anders Thorsen, Ladegaard, Bred, 24 Aar, Gmd. (5)
2330. Bertel Ladefoged, Brundby, Koldby, 24 Aar Gmd. (5)
2331. Hans P. Hansen, Lundegaard, Køge, 24 Aar, Gmd.
2332. Sergent Holger P. Andersen, København, 24 Aar (5)
2333. Kommis Anders L. Thomsen, Skive, 24 Aar
2334. Gartner Frøde J. Hedelund, Fagerliden, Odense, 24 Aar
2335. Kristen Møller, Vadgaard, Stenild, Hobro, 23 Aar, Gmd. (4)
2336. Jens Gylling Buhr, Filipssdal, Tranebjerg, 23 Aar, Gmd.
2337. Tømrer Harald Veilager, Høve, Dalmose, 23 Aar

2338. Mejerist Frederik J. Frederiksen, Gelsted, Herlufmagle
23 Aar
2339. Einar Baltser Nielsen, Lisbjerg, Lystrup 23 Aar, Gmd.
2340. Alfred Palludan, Varde, 23 Aar, Bankdirektør
2341. Mejerist Anders Jensen, Gilsbjerggaard, Skive, 23 Aar
2342. Viggo Leth, Blegind, Hørning, 23 Aar, Gmd. (5)
2343. Lars Baunbæk, Bovbjerg, Holstebro, 23 Aar, Hmd.
2344. Snedker Christen J. G. Skovbæk, København, 23 Aar
2345. Aage Bækkelund, Havndrup, Aarup, 23 Aar, Hmd. (5)
2346. Lærer Hans P. Pedersen, Smidstrup, Børkop, 23 Aar (5)
2347. Jens Kjærsgaard, Bejlum, Roslev, 22 Aar, Gmd.
2348. Student Johannes Gyde Pedersen, Boldesager, Esbjerg,
22 Aar (3)
2349. Snedker Eivind Kjær, Skovmølle, Højslev, 22 Aar
2350. Mejerist Hans Hansen, Opager, Søllested, 22 Aar
2351. Simon Sørensen, Kragelund, Lunderskov, 22 Aar, Hmd.
2352. Lars Jørgen Larsen, Dons, Alminde, 22 Aar, Gmd. (5)
2353. Carl M. Jespersen, Langeskov, Ølholm, 22 Aar, Gmd.
2354. Kristen Krog, Nr. Hvam, Holstebro, 22 Aar, Gmd.
2355. Hans Adolf Jensen, Udstrup, Ulfborg, 21 Aar, Gmd.
2356. Student Johannes Larsen, København, 21 Aar (4)
2357. Mejerist Anders Holm, Lisbjerg, Lystrup, 21 Aar
2358. Typograf Asbjørn Bendixsen, Herning, 21 Aar
2359. Snedker Holger Voldum, Jyderup, 21 Aar
2360. Typograf Jørg. Chr. Odense, Aalborg, 21 Aar
2361. Typograf Leopold Wondt, Fredericia, 21 Aar
2362. Niels P. Hansen, Dalby, Thureby, 21 Aar, Gmd.
2363. Kontorist Albert Bendt Jensen, Dalmose, 21 Aar
2364. Mejerist Søren Lassen, Redsted, Karby, 20 Aar (5)
5365. Mejerist Niels Christensen, Aarhus, 20 Aar
2366. Jørgen Rye, Haastrup, 20 Aar, Gmd.
2367. Gunnar Nielsen, Mellerup, Randers, 20 Aar, Gmd.
2368. Vaclav Drahný, Skochovice, Bøhmen, 20 Aar, Gmd.
2369. Viggo Sørensen, Aarhus, 20 Aar, Biskop (5)
2370. Peter B. P. Nyskov, Nyskov, Thorsager, 20 Aar, Gmd.
2371. Svend Andersen, Havbjerggaard, Højby, 20 Aar, Gmd.
2372. Mads Knudsen, Trustrup, Lyby, 20 Aar, Gmd.
2373. Forvalter Jens Møller Hansen, København, 19 Aar
2374. Hans Chr. Hansen, Ulkær, Vejle, 19 Aar, Gmd.
2375. Søren Kr. Rasmussen, Laasby, 19 Aar, Hmd.
2376. Niels A. Chr. Nielsen, Mindstrupg., Roskilde, 19 Aar, Gmd.

2377. Joachim V. Larsen, Ballerup, Haslev, 19 Aar, Gmd.
 2378. Gaardbest. Peter Vang Lauridsen, Grønvang, Vejen, 19 Aar
 2379. Jens Kr. Larsen, Rødovre, Valby, 19 Aar, Hmd.
 2380. Claus Bang, Liltofte, Assens, 18 Aar, Gmd.
 2381. Bendt Sommer, Odder, 18 Aar, Bankdirektør (5)
 2382. Chr. Wätzold Asmussen, Gedemarksgd., Forlev, 18 Aar Gmd.
 2383. Otto Lang Pedersen, Lønninggaard, Kippinge 17 Aar, Dyrslæge
 2384. H. Holm Langebæk, Mern, Præstø, 17 Aar, Læge
 2385. Jens Marius Jensen, Veerst, Lunderskov, 17 Aar, Gmd.

Ialt 120. Deraf 87 i alle seks Maaneder, 24 i fem, 5 i fire, 3 i tre og 1 i to Maaneder. Bagefter Navnene paa dem, der ikke har været her hele Tiden, staar et Tal i Klammer, der betegner Maanedernes Antal.

Skolen har altsaa haft paa anden Vinter 32 Lærlinge og paa første 120 eller ialt 152 mandlige Lærlinge.

Fordelt paa de enkelte Maaneder falder Lærlingetallet saaledes: I November 142, i December 143, i Januar, Februar og Marts 150 og i April 126, eller i Jævnmaal omtrent 144.

Ordnes Lærlingene efter Fædrenes Stilling, saa viser det sig, at 79 er Sønner af Gaardmænd, 26 af Husmænd, 2 af Arbejdere, 13 af Haandværkere, 12 af Handlende, 6 af Lærere, Embedsmænd o. l. og 14 af Mænd i andre Livsstillinger. Blandt Lærlingene var der 25 Haandværkere, deraf 5 Typografer, 1 Maskinist, 1 Konduktør, 1 Mekaniker og 1 Elektriker, 18 i selvstændige Stillinger i Landbruget, deraf 1 Gaardejer, 4 Kontrolassistenter, 9 Mejerister, 1 Gaardbestyrer og 1 Forvalter, 2 Gartnere, 2 Sergenter, 2 Kommis'er, 1 Præst, 8 Lærere, 1 Journalist, 1 Landpost og 1 Entreprenør. 18 var fra Købstæder.

Af Lærlingene var 69 over 25 Aar, 79 mellem 25 og 18, 4 mellem 18 og 16 Aar og ingen under 16. Fra Ribe og Ringkøbing Amter var der 21, fra Vejle, Skanderborg, Aarhus og Randers 31, fra de fire nordligste Amter 25, fra Fyn 11, fra Sjælland 45, deraf 4 fra København, fra Lolland-Falster 3, fra Bornholm 1, fra Sønderjylland 6, fra Island 1, fra Norge 6, fra Amerika 1 og fra Bøhmen 1.

89 har før været paa andre Højskoler eller Landbrugs-skoler, deraf 39 to Gange og af dem igen 5 tre Gange. 11 har været paa Vallekilde, 10 paa Frederiksborg, Ladelund og Tune, 8 paa Dalum, 5 paa Vestbirk, 4 paa Ollerup og Testrup, 3 paa Galtrup, Hindholm, Malling, Roskilde, Ryslinge, Skamlingsbanke, Sorø, Vinding, 2 paa Asmildkloster, Bælum, Elev, Høng, Jebjerg, Krabbesholm, Kvissel, Kærehave, Lyngby, Særsløv, Vejstrup og Vraa og 1 paa Ask, Bornholm, Brøderup, Djursland, Emdrupborg, Hadsten, Haslev, Karise, Klank, Kjertemind, Møllerup, Ry, Skaarup, Vallø, Vesterdal og Ørsted og 1 paa Landbrugsskole paa Island. 15 har gaaet i Aftenskole, 5 paa Efterskole, 10 i Latin- eller Realskole, deraf 2 Studenter og 3 med Præliminæreksamen, 1 har Seminaristeksamen, 1 uddannet som Præst i Amerika, 4 uddannet som Underofficerer, 7 har gaaet paa teknisk Skole, 3 paa Handelsskole og 6 paa forskellige andre Kursus.

B. Kvindelige Lærlinge.

1. Anden Vinters Lærlinge.

263. Lærerinde Anna Andersen, Fredegd., Svendborg, 29 Aar (1321)
264. Susanne M. Ditlevsen, Fruering, Skanderborg, 27 Aar, Gmd. (1327)
265. Fanny O. Fox, Bogø, Stubbekøbing, 26 Aar, Kaptajn (1322)
266. Lærerinde Maren Gertsen, Klim, Thisted, 26 Aar (1335)
267. Lærerinde Holcha Sørensen, Dalby, 25 Aar (1342)
268. Anna Sofia Larsen, Rostrup, Arden, 24 Aar, Gmd. (1343)
269. Kristine Larsen, Røddinge, Stege, 24 Aar, Gmd. (1345)
270. Gundhild Svegaard, Sorø, 24 Aar, Boghdl. (1350)
271. Else Pedersen, Biersted, 23 Aar, Hmd. (1357)
272. Martha Kromann, Bjørnemose, Svendborg, 23 Aar, Gmd. (1360)
273. Agnes J. Andersen, Fornæs Fyr, Grenaa, 22 Aar, Assistent (1363)
274. Elna Rasmussen, Nr. Broby, Svendborg, 22 Aar, Lærer (1366)
275. Marie Kr. Munch, Raageskovgd., Nexø, 22 Aar, Gmd. (1367)
276. Elisabeth Christensen, Uldum, 21 Aar, Gmd. (1379)
277. Tekla Elfrida Bro, Ranum, 20 Aar, Lærer (1396)
278. Gudrun Helmer, Slagelse, 20 Aar, Klosterforst. (1397)

279. Ida Marie Sørensen, Fredensborg, 20 Aar, Bestyrer (1398)
 280. Dagmar Ekstrøm, København, 20 Aar, Husejer (1401)
 281. Sigfred Belling, Borregd., Nr. Alslev, 19 Aar, Gmd. (1404)
 282. Ellen Beck, Aarhus, 19 Aar, Købmand (1409)
 283. Karen Kristiansen, Roskilde, 19 Aar, Tømrerm. (1410)

Ialt 21. Deraf har 13 været her i alle seks Maaneder, 6 — Nr. 267, 270, 275, 276, 279 og 282 — har været her i 5 Maaneder, Nr. 268 var i 4 Maaneder og Nr. 274 i 3.

2. Første Vinters Lærlinge.

1412. Folkehøjskolelærerinde, Eline Josefine Åberg, Stockholm, 35 Aar
 1413. Dortehea Kristiansen, Guldager, Ribe, 32 Aar, Gmd. (5)
 1414. Ellen Nikolajsen, Varde, 28 Aar, Gmd.
 1415. Mejerske Cecilie S. Buch, Yding, Eier, 28 Aar (5)
 1416. Ellen Petersen, Dynt, Sønderborg, 28 Aar, Gmd.
 1417. Skolekøkkenlærerinde Brita Frederiksson, Kila, Sverige, 27 Aar (4)
 1418. Gartner Amalie Vedde, Brørup, 26 Aar
 1419. Rasmine Marie Sørensen, Stilling, 26 Aar, Landstingsmand (5)
 1420. Ellen Hansen, Bylderup, Tønder, 26 Aar, Rentier
 1421. Ingrid Christensen, Stavning, Skjern, 26 Aar, Købm. (5)
 1422. Dortehea Jepsen, Dybbøl, Sønderjylland, 26 Aar, Gmd.
 1423. Katrine Sibbesen, Gammelgab, Sønderjyll., 26 Aar, Gmd.
 1424. Anna Hougaard, Lindhøjgd., Vejle, 26 Aar, Gmd. (5)
 1425. Marie Sørensen, Trige, Hinnerup, 25 Aar, Møller (5)
 1426. Lærerinde Lovise Solheim, Klimgaard, Norge, 25 Aar
 1427. Bogbinder Sofie Andersen, København, 25 Aar (2)
 1428. Lærerinde Else Panum, Sdr. Draaby, Nykøbing Mors, 25 Aar
 1429. Sigrid Hessellund, Ladelund, Brørup, 25 Aar, Forst.
 1430. Elna Jensen, Thurø, Svenborg, 25 Aar, Skibsred. (5)
 1431. Bertha Jensen, Hou-Vinkel, Klinkby, 25 Aar, Gmd. (2)
 1432. Gerda Jensen, Sørslev, Jullerup, 25 Aar, Møller
 1433. Kristine Gydesen, Bisholdt, Horsens, 24 Aar, Gmd.
 1434. Ane Dortehea Holme, Holmegd., Espe, 24 Aar, Gmd. (4)
 1435. Marie Pedersen, Skaarup, Bogense, 24 Aar, Gmd.
 1436. Dagmar Svenstrup, Hjortsvang, Tørring, 24 Aar, Lærer
 1437. Ingebjörg Briem, Alfgaersvellir, Island, 23 Aar, Gmd.
 1438. Kirstine Lund, Follerup, Fredericia, 23 Aar, Propr.

1439. Elisabeth Hansen, Ø. Havgaard, Vejen, 23 Aar, Statskonsulent
1440. Jørgine Møller, Lundegaard, Bandholm, 23 Aar, Gmd.
1441. Christine Dalgaard, Lyby, 23 Aar, Gmd.
1442. Marie Andersen, Gaard, Pjedsted, 22 Aar, Gmd.
1443. Ida Søegaard, Birket, Horslunde, 22 Aar, Møller
1444. Regina Benediksdóttir, Husavik, Island, 22 Aar, Provst
1445. Harriet Jansen, Tødsø, Nykøbing Mors, 22 Aar. Præst
1446. Marie Jensen, Hesselballe, Uldum, 22 Aar, Gmd.
1447. Sigrid Vaaben, Faarup, Randers, 22 Aar, Lærer (5)
1448. Lærerinde Hedevig Ring, Jælling, 22 Aar, Seminarielærer
1449. Cathrine Pedersen, Bramdrup, Sønderjylland, 22 Aar, Gmd. (5)
1450. Ida Johanne Atterup, Hørby, Holbæk, 22 Aar, Lærer
1451. Agnes Rokkjær, Valsgaard, Hobro, 22 Aar, Lærer
1452. Thyra Pedersen, Harreby, Sønderjylland, 22 Aar, Gmd.
1453. Anna M. Siggaard Nielsen, Taarnbæk, Klampenborg, 22 Aar, Agent
1454. Karen Hansen, Raabylille, Kelby, 21 Aar, Gmd.
1455. Elisabeth von Staffeldt, Gentofte, 21 Aar, Klokker (5)
1456. Marie Rasmussen, Vesteraaby, Vesterskerninge, 21 Aar, Gmd.
1457. Ella Larsson, Fjenneslev, 21 Aar, Rentier
1458. Rigmor Frederiksen, Støvring, Aalborg. 21 Aar, Højskoleforstander
1459. Ingeborg Sørcnsen, Ullerslev, Aunede, 21 Aar, Gmd.
1460. Karen Andersen, Staunsholdt, Farum, 21 Aar, Gmd.
1461. Rigmor Hansen, Aarslev, 21 Aar, Forsøgsleder
1462. Marie Vang Lauridsen, Grønvang, Vejen, 21 Aar, Direktør
1463. Mariane Eskildsen, Sinding, Silkeborg, 21 Aar, Gmd.
1464. Maria Elbæk, Haaruplund, Hundslund, 21 Aar, Gmd. (5)
1465. Anna Christensen, Aarhus, 21 Aar, Hvkr.
1466. Dorteia Rasmussen, Brobyværk, 20 Aar, Dyr læge
1467. Mette Skov, Skovsminde, Vejen, 20 Aar, Gmd.
1468. Johanne Nielsen, Klank, Galtan, 20 Aar, Højskoleforstander (5)
1469. Mette Olsen, Tved, Knebel, 20 Aar, Gmd.
1470. Agnes Romvig, Romviggd., Herning, 20 Aar, Gmd.
1471. Johanne Kr. Nyboe, Ødum, Hadsten, 20 Aar, Landbrugsskoleforstander

1472. Valborg E. Illemann, Braade, 20 Aar, Lærer
 1473. Agnes Sophie Olsen, Borris, 20 Aar, Gæstgiver
 1474. Ingeborg Pedersen, Bøgelund, Farre, 20 Aar, Gmd.
 1475. Charlotte Aagaard, Velle, Ulstrup, 20 Aar, Præst
 1476. Kathrine Schack-Mulbjerg, Hjørring
 1477. Aja Ester Heurlin, København, 20 Aar, Gartner
 1478. Martha Larsen, København, 20 Aar, Fabrikant
 1479. Karen Johanne Jensen, Hjortshøj, 19 Aar, Lærer
 1480. Kitty Haagerup, København, 19 Aar, Lærer
 1481. Marie Pedersen, Herslevgd., Fredericia, 19 Aar, Propr.
 1482. Kirstine Wortmann, Frydenlund, Odense, 19 Aar, Gmd.
 1483. Thyra Helt Sørensen, Sindal, Hjørring, 19 Aar, Lærer
 1484. Helga Rosenstand, Vester Vedsted, Ribe, 19 Aar, Præst
 1485. Kristine Bardenfleth, Vejle, 19 Aar, Amtmd.
 1486. Marie Hansen, Ringsted, 19 Aar, Gmd.
 1487. Ellen Bredstrup, Jonstrup, Ballerup, 19 Aar, Forst.
 1488. Helga Jensen, Haxholm, Lomborg, 19 Aar, Forpagter (5)
 1489. Anna Feldthusen, Stavsmølle, Svendborg, 19 Aar, Møller
 1490. Gerda Larsen, Vestervig, Hurup, 19 Aar, Tilsynsmd.
 1491. Karen Jensen, Steffensminde, Nr. Alslev, 19 Aar, Gmd.
 1492. Kirsten Madsen, Aale, 19 Aar, Gmd.
 1493. Ebba Abildgaard, Aldumgd., Stenderup, 19 Aar, Gmd.
 1494. Andrea Poulsen, Frydendal, Frederikssund, 19 Aar, Gmd.
 1495. Nina Warberg, Glorup, Øksendrup, 19 Aar, Godsforv.
 1496. Ellen Ryge, Ranum, 18 Aar, Seminarielærer
 1497. Gudrun Sørensen, Nakke, Nykøbing S., 18 Aar, Lærer
 1498. Ingrid Hansen, Hedegaard, Allested, 18 Aar, Gmd.
 1499. Karen Bardenfleth, Vejle, 18 Aar, Amtmd.
 1500. Marie Bjerger, Bakkehus, Vejen, 18 Aar, Højskolelærer
 1501. Ella Margrethe Koefoed, Valby, 17 Aar, Direktør
 1502. Ellen Jensen, Steffensminde, Nr. Alslev, 17 Aar, Gmd.

Ialt 91. 74 har været her i alle seks Maaneder, 13 i fem, 2 i fire og 2 i to. Bag efter Navnene paa dem, der ikke har været her hele Tiden, staar et Tal i Klammer, der betegner Maanedernes Antal.

Skolen har altsaa haft paa anden Vinter 21, paa første 91, ialt 112 kvindelige Læringer. Fordelt paa de enkelte Maaneder falder Læringeretallet saaledes: I November og December 109, i Januar 111, i Februar 110, i Marts 108 og i April 90, eller i Jævnmaal omtrent 106.

Ordnes Lærlingene efter Fædrenes Stilling, viser det sig, at 49 er Døtre af Gaardmænd, 2 af Husmænd, 4 af Haandværkere, 5 af Handlende, 29 af Lærere, Embedsmænd o. l. og 23 af Mænd i andre Livsstillinger. 8 var Lærerinder, én Mejerske, én Gartner, én Bogbinder og én Fotograf.

Af Lærlingene var 26 over 25 Aar, 84 mellem 25 og 18 Aar, 2 mellem 18 og 16 Aar og ingen der under. Fra Ringkøbing og Vejle Amter var der 25, fra Skanderborg, Aarhus og Randers 15, fra de fire nordligste Amter 16, fra Fyn 15, fra Sjælland 23, deraf 5 fra København, fra Lolland-Falster 6 og fra Bornholm 1, fra Sønderjylland 6, fra Island 2, fra Norge 1 og fra Sverige 2. 14 har været fra Købstæder.

9 af Lærlingene har før været paa den almindelige Pige-højskole i Askov, og 47 har før været paa andre Højskoler, deraf 5 to Gange og af dem igen én tre Gange. Der har været 4 paa Ollerup, 3 paa Høng, Roskilde, Ryslinge, Sorø, Testrup, Ubberup, Vallekilde og Vejstrup, 2 paa Frederiksborg, Levring, Sørslev og Vinding, 1 paa Aaby, Beder, Bornholm, Brøderup, Elev, Elbæk, Grejsdalen, Hesselballe, Jebjerg, Klank, Ry og Rødkilde og 1 paa en norsk Højskole. 1 har gaaet i Aftenskole, 5 i Efterskole, 2 i Pigeskole, 6 i Realskole, deraf 5 med Præliminæreksamen, 5 har taget Lærerindeeksamen, 2 gaaet paa Husholdningsskole, 2 har faaet privat Undervisning, og 4 har gaaet paa forskellige andre Kursus.

BIBLIOTEKET

VED POUL BJERGE

BIBLIOTEKET tæller nu over 25,000 Bind. Det er nærmest beregnet for Lærere og Lærlinge, men bruges ved Siden af som offentligt Bibliotek efter lignende Regler, som gælder vore store offentlige Biblioteker. Der er i Skoleaaret 1909—10 udlaant ialt 5621 Bind, deraf 1103 til Skolens Lærere, 3880 til dens Lærlinge, 328 til Folk udenfor Skolen og 310 til Brug paa Læsesalen. Ved Siden af Biblioteket er Læsesalen med Haandbibliotek, der indeholder Haandbøger, Ordbøger, Kataloger, Lexika o. l. og noget Skønlitteratur, ialt omtrent 600 Bind. Desuden fremlægges en Del Tidsskrifter, efterhaanden som de udkommer. For Tiden er der omkring ved hundrede. Læsesalen er aaben for Lærlinge om Vinteren fra Kl. 2—4 og om Sommeren fra 4—6. Der har i Aarets Løb været 4142 Besøg i de 185 Dage, der har været aabnet; det er omtrent 11 Besøg daglig om Sommeren og 28 om Vinteren. Desuden har hver af Skolens Lærere Nogle til Læsesalen og har altsaa Adgang til de Bøger, som staar der, og Tidsskrifterne. Der er intet Regnskab ført over Bøgernes Brug i Haandbiblioteket.

Der er i Aarets Løb skreven 400 Sedler til Kataloget, der svarer til en Forøgelse af omtrent 680 Bind.

Institutioner og Foreninger, der sender til Biblioteket:

Danmark: Carlsberglaboratoriet. — Danmarks geologiske Undersøgelse. — Dansk Eksport-Forening. — Dansk Folke-minde-Samfund. — Dansk geologisk Forening. — Den antropologiske Komité. — Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Laboratorium for landøkonomiske Forsøg. — Den tekniske Forening. — Det danske meteorologiske Institut. — Det kgl. Bibliotek. — Det kgl. danske Landhusholdningsselskab. —

Det kgl. danske Videnskabernes Selskab. — Det statistiske Bureau. — Foreningen af jydsk Landboforeninger. — Grosrerer-Societetet. — Københavns Kommunalbestyrelse. — Københavns Universitets zoologiske Museum. — Kommissionen for videnskabelig Undersøgelse af de danske Farvande. — Rigsarkivet. — Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie.

Norge: Bergens Museum. — Den norske Kildeskriftkommission. — Det norske Rigsarkiv. — Foreningen til norske Fortidsmindesmærkers Bevaring. — Universitetsbiblioteket i Kristiania. — Videnskabsselskabet i Kristiania.

Sverige: Fornskrift-sällskapet i Stockholm. — Göteborgs högskola. — Kungl. biblioteket i Stockholm. — Nordiska museet. — Universitetsbiblioteket i Upsala.

Finland: Åbo stads historiska museum. — Suomen valtiokirjasto = Finlands statsarkiv.

Andre Lande: Departement of the interior, Bureau of education, Washington.

Følgende Forfattere har givet nævnte Bøger:

Appel, Axel: Husdyrbruget 1909, med særligt Henblik paa Kvægavlen og Kvægbruget. Kbhv. 1910.

Bjerre, J.: Elektriciteten i Landbrugets Tjeneste. — Poul la Cour og J. Bjerre: Landlige Elektricitetsværker.

Bisgaard, H. L.: Beretning om Sparekasserne i Danmark 1908—09.

Bobjerg, A.: California -- Wisconsin. — Brændende Spørgsmaal. — De danske Højskoler i Amerika.

Bruun, L.: Danskernes Æventyr. Kong Skjold. Kbh. 1909.

Børgesen, F.: Vegetationen i Dansk Vestindien. Kbh. 1909.

Carøe, Kr.: Werner Boysen, en dansk Læge fra Pietismens Tid. — Anders Aagaard, Prof. med. & chir. 1688—99.

Cavling, H.: Nogle Avisartikler 1885—1910. Kbh. 1910.

Cavling, Viggo: Guld og andre amerikanske Fortællinger. 1907. — Den skønne Evelyn, Roman. 1909. — En Vinter paa Askov Højskole. 1907.

Christensen, J. V.: Af Ringsteds Saga. 1910.

Christensen, Sev.: Ret og Uret, en folkelig Fremstilling af Moralen. Slagelse 1909.

Dolleris, Andr.: Carl Markmann, en biografisk Penne-tegning. Kbh. 1910.

Eliassen, P.: Kolding fra Middelalder til Nutid, en historisk Beskrivelse. 10—19. Hæfte.

Erlang, F. K.: Den vest- og sønderjydske Kreditforening af Landejendomsbesiddere 1860 — 28. Septbr. — 1910.

Eskesen, Morten: Fra danske Hjem i Sønderjylland. 8. Udg. 1910.

Feilberg, H. F.: Bidrag til en ordbog over jyske almuesmål. 35—36. hæfte.

Feilberg, P.: Fra Heder og Enge. Sverig 1897—98. Breve til Hjemmet.

Grau, Andreas: Nutidens Sønderjylland. Odense 1909.

Hansen, Povl: Fra Vallekilde Højskole. 17.

Jessen, C. C.: Les oeuvres de l'hygiène hors de l'école en Danemark. Cph. 1910.

Krarrup, Alfred: Fortegnelse over hist. Litteratur for Aaret 1908.

Kristensen, Marius: Fra Als. — Fra Sprog og Litteratur. — Om Folkemålsoptegnelse.

Lomholdt, Adolf: Ved Viborg Theaters Indvielse den 12. Decbr. 1909.

Melsted, Bogi Th.: Islandsk Bogfortegnelse for 1907—08.

Mortensen, F. V.: Fiskeriberetning for Aaret 1909.

Mortensen, K.: Litteraturudvalg for Gymnasiet, forsynet med Indledninger og Forklaringer. II. 1—2.

Nyrop, C.: Fra Holland? Niedorp — Nierop — Nyrop. 1910.

Opffer, Fr.: Østsjællands Aarbøger, 10. Bind. Kjøge 1910.

Rosendal, H.: N. F. S. Grundtvig. Flensborg 1909.

Rordam, Valdemar: Luft og Land. Kbh. 1910.

Sandstrøm, Anna: Natur och arbetsliv i svenska bygder. II. 1910.

Sørensen, Axel: Dansklærerforeningen i Kjøbenhavn 1885 — 1910.

Tårup, Kr.: Vort Lands Udviklingshistorie i Skildringer for Folket, med 77 Billeder og 9 Kort i Teksten. Kbh. 1910.

Thomassen, Fr.: Le matériel scolaire Danois. 1909. — Fra Udlandets Skolemuseer, X. 1909.

Trap, C.: Indkomst- og Formuesforholdene i Kjøbenhavn i Aaret 1907. Kbh. 1910.

University of Copenhagen: The medical institutes, New buildings inaugurated. 1910.

Af andre, der har givet Bøger, nævnes:

Boghdl. **Anton Andersen**: Hinrichs Halbjahrs-Katalog. 1909. I—II.

Red. **Hans Appel**: Mælkeritidende, udg. af dansk Mejeristforening, ledet af H. Appel, 20 og 21. Aarg. Indb.

Kultusminister **Jacob Appel**: Knud Bokkenheuser: Christianshavn. — James S. Gale: Fra Forpostkampen, en Skildring af den aandelige Brydningstid i Korea, overs. af M. Wolff, o. fl.

Fhv. Højskolelærer **M. L. Appel**: Dansk-amerikanske Mindeblade over Kong Christian den Niende, samlet af Methea og K. Mathiasen, Minneapolis.

Boghdl. **J. Arnum**: F. R. Friis: Samlinger til Dansk Bygnings- og Kulturhistorie. Kbh. 1872—78.

Bibliotekar **J. Chr. Bay**: Felix Adler: Marriage and divorce. New York 1895. Indb. — C. Annerstedt: Om samhällsklasser och lefnadssätt under förra hälften af 1600 tallet. — A. Bancroft: An essay on the life of G. Washington. Worster 1807. Indb. — A. Bondesen: Allmogeberättelser I—II. Upsala 1884. — C. G. v. Brinkmann: Vitterhets-försök 1—2. d. Sthm. 1842. — Z. Topelius: Evangelium för barn. Sthm. 1899.

Hanne Blom: To Pakker trykte Skrifter og Avisartikler, samlede af Professor Svend Grundtvig som Forarbejder til hans Fader N. F. S. Grundtvigs Levned.

Læge **Boe Bojesen** havde en større Bogsamling, der omfattede lægevidenskabelig Litteratur, der var udmærket indbunden og i en ypperlig Stand. Han overlod det meste af den til Askov Højskole og til Statsbiblioteket i Aarhus, eftersom de havde Brug for dem. Askov Højskole fik 20 Værker i 60 Bind, alle godt indbundne.

Morten Eskesen: Folkebladet Fylla. 7—8. Aarg. Odense 1875—76. Indb.

Dr. phil. **H. F. Feilberg**: E. H. Barbour: The homemade windmills of Nebraska. — N. Dalhoff: Joh. Fr. Oberlin. — Otto Møller: Imod Christendomsforfalskning. — John Peile: Philology. — Svensk vitterhet. 1850—1900. — Og fl.

Inspektør **P. Feilberg** har sendt Højskolen en stor Kasse med Bøger, hvori fandtes »Ur vår tids forskning, populära skildringar, under redaktion af Gustaf Retzius, Nr. 1—37, Sthm. 1874—89«, en Del islandsk Litteratur m. m., i alt over 100 Bind, hvoraf en Del indbundne. Desuden en Pakke med Paaskrift: »Gamle Breve fra 1864 til Askov Højskole, at

aabne efter P. Feilbergs Død ifølge Aftale med Skolens Bibliotekar.◄

G. E. C. Gads Forlag: Chr. Krüger: Lærebog i Matematik for Gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige Linie. II.—IV. Kbh. 1910.

Folketingsmand Andr. Th. Grønberg: Vendsyssel, Folk og Land, historisk-topografisk Aarvog I, red. af Anton Jakobsen.

Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag: P. Munch: Lærebog i Samfundskundskab. 5. Oplag. 1910.

Provstinde **Hansen** fra Torsager har givet omtrent 50 Bind, mest Bøger af kirkehistorisk Indhold.

Pastor **A. Helweg:** Gregor Cziky: Et Sisufus-Arbejde, Roman. — S. Farina: Guld i Gjemme, Fortælling. — Mark Twain: Arvingerne fra Amerika, Roman. O. fl.

Redaktør **H. Henriksen** har sendt os en Snes Bøger og et Par Snes Smaaskrifter, alt Litteratur, der er udkommet i det sidste Par Aarstid.

Justitsminister **Svend Høgsbro:** Vilh. Milthers: Sofus Høgsbros Slægt, efter Oplysninger samlede af ham selv og udg. af hans Børn. Kbh. 1909.

Cand. polyt. **H. Jessen Hansen:** Briefwechsel Alexander von Humboldts mit Heinrich Berghaus aus den Jahren 1825 bis 1858. 1.—3. B. — H. Rose: Handbuch den analytischen Chemie 1—2. B., 3. Aufl. Begge indb.

Udgiver **Konrad Jørgensen** giver et Eksemplar af alt, hvad der trykkes i hans Trykkeri, Højskolebladet endog i tre Eksemplarer, deraf det ene indbundet.

Landbrugslærer **Emil Konradi:** Olaus Olavius: Smør- og Oste-lavningen paa Island, overs. af Karl Sigvaldason og Joh. Thorsteinsson.

Kungl. svenska vetenskaps akademien i Stockholm: Lex prix Nobel an 1907.

Landbrugsministeriet: Tegninger til Husmandsboliger med vejledende Tekst ved Vilh. Lorenzen.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Edv. Holm: Danmark-Norges Historie 1720—1814. VI. Binds I—II. Del. — E. F. S. Lund: Danske malede Portrætter. 10. Bind, 1—3. Hæfte. — En Pakke Skoleprogrammer.

Rigsdagen ved dens Bibliotekar **Emil Elberling:** Rigsdagstidende, Statsregnskaber, Statsrevisorernes Beretning, Forsvarskommissionens Beretning m. m., ialt 20 Bind.

Det Rønnenkampske Boglegat: H. Drachmann: Samlede poetiske Skrifter, 1—12. Bind. — H. Høffding: Mindre Arbejder I—II., Moderne Filosofer og danske Filosofer. — H. Ibsen: Efterladte Skrifter, udg. af Halvdan Koht og Julius Elias, 1—3. B. — A. Kielland: Breve til hans Datter.

Tandlæge **Axel Schrøder**: Militært Tidsskrift. 37. Aarg.

Direktør **J. Schrøder**: Beretning fra Fællesudvalget af 17. Aug. 1908 angaaende Arbejdsstridigheder. Kbh. 1910.

Snedkerforbundet: Carl Gran: Snedkersvendenes Organisations Historie. Kbh. 1910.

Statens Bogsamlingskommite har tilstaaet Højskolen 150 Kr. til Indkøb af Bøger til Elevbiblioteket. Der for er købt: Troels-Lund: Dagligt Liv i Norden i det sekstende Aarh. I—XV. — N. Neergaard: Under Junigrundloven. I—II. — Verdens Historie i Skildringer og Livsbilleder ved Nordahl Rolfsen. I—II. — Mindesmærker af Danmarks National-Litteratur udg. af Vilh. Andersen. I—III. — Goethe: Faust i Oversættelse af P. Hansen. — Acton Friis: Danmarks-Ekspeditionen til Grønlands Nordøstkyst m. fl.

Oberstløjtnant **Hjalmar Ulrich**: Tilskueren 1907, 1908 og 1909.

Da Fysikus **Fr. Ulrich** læste i de sønderjydske Blade, at en Del Spidser af den tyske Forening havde gjort et Spejdetog over Grænsen til Skibelund og Askov, tænkte han: Saa tager jeg altsaa ikke fejl i, at Askov Højskole er et godt Rygstød for Sønderjyderne i den Kamp, som de maa føre for at hævde deres Modersmaal. Og saa sendte han 100 Kr. til Skolen til at købe gode danske Bøger for. Der blev købt Skønlitteratur, Sønderjyllands Historie, Levnedsskildringer, Kulturhistorie og Naturvidenskab, ialt 30 Værker. Desuden sendte han os en Kasse med »Det ny Aarhundrede«, 1—6. Aarg., ialt 9 Bind med flere andre Tidsskrifter og Bøger.

For overflødige Dubletter og gamle Aviser har Biblioteket tilbyttet sig 30 Værker i 40 Bind, deraf 12 indbundne.

Af Rødding Højskoles Bøger er der i det sidste Aar udskilt og tilbagesendt 6, saa nu er her kun 188 tilbage.

Følgende Tidsskrifter bliver Skolen frit tilsendt:

Árbók hins Íslenzka fornleifafjelags. 1909. Reykjavik.

Atlanten, Medlemsblad for Foreningen »De danske Atlanterhavsøer«, red. af I. Windfeld.

Botanisk Tidsskrift, udg. af dansk botanisk Forening, red. af L. Kolderup-Rosenvinge.

For Kirke og Kultur, udg. af Thv. Klavens og Eivind Berggrav-Jensen, Kristiania.

Handelsskolebladet, Organ for alle Spørgsmaal vedrørende den unge Handelsstands teoretiske Uddannelse, red. af Niels P. Nielsen.

Hjem og Skole, udg. af Dansk Skoleforening ved H. Skat Rørdam.

Meddelelser fra Udenrigsministeriet. 1910.

Nordisk Missions-Tidsskrift, ny Række, red. af Vilh. Sørensen og Ferd. Munck.

Nordisk tidsskrift för vetenskap, konst & industri, utg. af Letterstedtska föreningen, red. af Oscar Montelius, G. Gran och H. Olrik.

Nordiska Museet, Fataburen, kulturhistorisk Tidsskrift, utg. af Bernhard Salin.

Samfundets Krav, socialt Tidsskrift, red. af F. Linderberg.

Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, udg. af Statens Planteavlsudvalg, red. af H. C. Larsen.

Tidsskrift for Vind-Elektricitet.

Varden, udg. og red. af Oskar V. Andersen.

Verdandi, tidskrift för ungdomens målsmän och vänner, utg. af Anna Sandström och Lars Hökerberg.

Vor Fremtid, Tidsskrift for konservativt Nutidsarbejde, red. af Holger Jørgensen.

Meddelelser, Indbydelsesskrifter og Beretninger er tilsendt Skolen fra forskellige Højskoler, lærde Skoler, Foreninger, Selskaber og Stiftelser.

Følgende Blade bliver Skolen frit tilsendte: Aalborg Amtstidende, Aarhus Amtstidende, Agrar-Dagbladet, Andelsbladet, Arbejderbladet, Bornholms Social-Demokrat, Dannevirke (Amerika), Dansk Budstikke, Dansk Folkestyre, Dansk Folketidende, Dansk Husflidstidende, Dansk Kirketidende, Dansk Landbrug, Dansk Ungdom, Den danske Biavls-Tidende, Den nye Tid, Die landliche Volkshochschule, Esbjerg Avis, Ferskvandsfiskeribladet, Folkebladet (Svendborg), Folkelæsning, Folkeskolen, Folkevennen, Fredericia Dagblad, Fyns Stifts Landbrugstidende, Fyns Tidende (3 Ekspl.), Gartner-Tidende, Grenen, Göteborg handels- och sjöfartstidning, Haven, Hede-

selskabets Tidsskrift, Helsingør Avis, Hjemmets Blad, Hjørring Amtstidende, Hjørring Venstreblad, Holbæk Amts Dagblad, Holbæk-Posten, Horsens Dagblad, Horsens Social-Demokrat, Høgskulebladet, Jydsk Husdyravl, Jydsk Morgenblad, Kalundborg Folkeblad, Kirkeklokken, Kirkelig Samler (Amerika), Kolding Avis, Kolding Folkeblad, Kors og Stjerne, Kvinden og Samfundet, Københavns Kirkesag, Landbo-Dagbladet, Landmands-Blade, Langelands Folkeblad, Lolland-Falsters Folketidende, Maanedsbld for den danske Folkekirke, Mejeri- og Landbostanden, Maribo Amtstidende, Middelfart Venstreblad, Mosebladet, Mælkeritidende, Møens Dagblad, Nordsjællands Venstreblad, Notes on books, Nytt Kirkjublað, Randers Dagblad, Randers Venstreblad, Ret, Ribe Amtstidende, Ribe Stiftstidende, Ringkøbing Amts Avis, Ringkøbing Amts Dagblad, Roskilde Dagblad, Samvirke, Santal-Posten, Skive Folkeblad, Sorø Amtstidende, Stenografisk Tidsskrift, Stubbekøbing Avis, Sursum Corda, Syd og Nord, Sydjydsk Folkeblad, Søndagsbladet, Sønderjylland, The Periodical, Ugens Tilskuer, Ugeskrift for Landmænd, Ungdomen (Finland), Ungdom og Idræt, Varde Folkeblad, Vejle Amts Folkeblad, Vendsyssel Folkeblad, Venstrebladet, Vestres Folkeblad, Vestjyllands Afholds-Dagblad, Vestjyllands Social-Demokrat, Viborg Stifts Folkeblad, Vort Folk, Vort Landbrug, Østsjællands Folkeblad.

SKOLENS REGNSKAB

FRA 1. MAJ 1909 TIL 30. APRIL 1910

INDTÆGT:

Kassebeholdning 1. Maj 1909	Kr.	208,41
Pigeskolen Sommeren 1909	Kr.	5369,00
Den udvidede Højskole i Vinteren 1909—10:		
Den kvindelige Afdl. Kr. 10477,00		
Den mandlige - - - 13735,00		
	-	24212,00
		- 29581,00
Efterbetaling fra tidl. Aars Lærlinge	Kr.	83,00
Efteraarsmøde	-	727,00
		- 810,00
Leje af Værelser i Vinteren 1909—10	Kr.	1853,00
Husleje af to Lærere	-	600,00
Gymnastikkursus for Kvinder i Aug. som Husleje	-	100,00
		- 2553,00
Gaver:		
Lærer Østergaards og Hustrus Legat: Renter	Kr.	50,00
R. Fengers Legat: Renter	-	120,00
Cecilia Andresen	-	8,00
		- 178,00
Statsunderstøttelsen	-	14500,00
		<u>Kr. 47830,41</u>

UDGIFT:

Lønninger	Kr.	25696,00
Varme, Rengøring, Kørsel, Aviser, Kundgørelser, Lægehonorar m. m.	-	4777,49
Skat og Brandpenge	-	195,14
		Kr. 30668,63
Bygninger og Boskab:		
Nybygning	Kr.	7148,99
Bade- og Varmeindretning	-	2500,00
Reparationer	-	2274,32
Biblioteket	-	674,93
		- 12598,24
Renter og Afdrag	-	4433,42
Kassebeholdning den 30. April 1910	-	130,12
		<u>Kr. 47830,41</u>

BRANDFORSIKRINGSSUMMEN:

Bygningerne		Kr. 126228,00
Almindeligt Indbo for	Kr. 3500,00	
Bogsamlingen	- 10000,00	
Kakkelovne og Komfurer	- 2500,00	
Fysisk-kemisk Samling	- 3000,00	
Naturhistorisk Samling	- 1000,00	
Kunstværker og Billeder	- 2500,00	
		- 22500,00
		<u>Kr. 148728,00</u>

Paa Højskolen hviler en Gæld til Statskassen paa Kr. 52472,22.

LEGATER

KNYTTED E TIL ASKOV HØJSKOLE

Fru Charlotte Schrøders Mindelegat,
bestemt til Understøttelse af Elever paa Askov Højskole,
særlig paa Sommerskolen.

1. Maj 1909 var Legatets Størrelse 5000 Kr., der indestaar i Vejen Sparekasse.

Lærer Østergaard og Hustrus Legat.

Renten af Legatet, 50 Kr. aarlig, er indgaaet i Skolens Kasse, tilsendt fra Skanderborg Amts Skolefond.

Rasmus Fengers Legat

er givet til direkte Støtte for Skolen. Legatet ejer 3000 Kr. i Kreditforeningsobligationer.

Morten Jørgensen og Hustrus Legat,

er givet til en fuld Friplads paa den almindelige Pigeskole om Sommeren. Legatet ejer 2000 Kr. i Kreditforeningsobligationer.

N. F. S. Grundtvigs Mindelegat,

stiftet 1883 af en »Norsk Højskoleven«, er paa 397,01 Kr., som indestaar i Vejen Bank.

Askov Biavlerfond.

Legatet er oprettet af »en Ven af Flid og Nøjsomhed«. Med Renter og Renters Rente er Fonden nu vokset til 844,28 Kr., som indestaar i Vejen Sparekasse.

Renten kan, naar Summen er bragt op til mindst 1000 Kr., uddeles til Fremme af Biavl en i Jylland.

Viggo Ulriks Præmielegat.

Legatet ejede 1. Maj 1909 en Obligation paa 1000 Kr. og en Sparekassebog i Vejen Sparekasse lydende paa 241,58 Kr.

Som sædvanlig er der i Aaret 1909—10 udbetalt 40 Kr. i Præmier gennem Bestyrelsen for Dansk Andels Ægekspor t.

*Idet jeg paa Medlæreres og egne Vegne
takker for alle de Gaver, som der paa de
foregaaende Blade er gjort Rede for, maa
jeg endnu med oprigtig Paaskønnelse nævne
3000 Kroner, som af Lovgivningsmagten
er bevilget til Støtte for anden Vinters Lær-
linge, og som er uddelte af Skolens Besty-
relse.*

Askov Højskole. Vejen, i Decbr. 1910.

INGEBORG APPEL

f. Schrøder.

INDHOLD

	Side
<i>K. Konstantin-Hansen</i> : Per Sivle	3
<i>Poul Bjerger</i> : Norlandertylften.....	16
<i>Jens Schrøder</i> : Glade Ungdomsminder fra Askov Højskole	33
<i>Jacob Appel</i> : Fra Maj 1909 til Maj 1910	42
<i>H. Axelsen Drejer</i> : Af »Askov Lærlinge«s Historie	65
Regnskab for Foreningen »Askov Lærlinge« 1909—10....	68
<i>J. A. Favrholt</i> : Medlemsliste for Foreningen »Askov Lærlinge«	I
<i>Poul Bjerger</i> : Højskolens Lærlinge.....	XL
<i>Poul Bjerger</i> : Biblioteket	LVI
Skolens Regnskab	LXIV
Legater, knyttede til Askov Højskole.....	LXVI
